

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

Základní školy Český Krumlov, Linecká 43

Č.j. 222/2023

Adresa školy:

Linecká 43, 381 01 Český Krumlov

Ředitel školy:

Mgr. Petr Požárek

Kontakty:

telefon: 773 796 384

email: skola@zslinecka.cz

web: www.zslinecka.cz

IČ: 00 583 731

IZO: 000 583 731

REDIZO: 600 059 162

Zřizovatel:

Město Český Krumlov, okres Český Krumlov

Náměstí Svornosti 1, 381 01 Český Krumlov

Telefon: 380 766 400

Platnost:

od 1. 9. 2023

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola Český Krumlov, Linecká ulice 43 poskytuje základní vzdělání. Směřuje k naplnění kompetencí stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Kompetence představují soubory znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v učení i v životě a umožňují žákům efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích.

Škola je plně organizovaná s devíti postupnými ročníky. Ve většině ročníků má po jedné třídě. Školní budova optimálně pojme 400 žáků. Naše školní zařízení navštěvují především děti z Českého Krumlova a přibližně jednu třetinu tvoří dojíždějící z okolních obcí, především z Hořic na Šumavě, Přídolí, Kájova, Dolního Třebonína a dalších míst regionu.

Máme bohaté zkušenosti s výukou sluchově, zrakově i tělesně postižených žáků, spolupracujeme se Speciálním pedagogickým centrem v Českých Budějovicích. Věnujeme se i žákům integrovaným na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny. Využíváme nabídek a akcí Spirály (např. seznamovací pobyty pro šesté ročníky) a Centra pro pomoc dětem a mládeži o.p.s. Projektové pracoviště Bouda. Zkušenosti máme i s výukou cizinců.

Všichni žáci mají možnost účastnit se soutěží a olympiád vyhlášených MŠMT a dalšími organizacemi, např. Českým červeným křížem, Policií ČR, sportovními organizacemi atd.

Celý školní areál leží v centru města, okolí školy skýtá velmi dobré možnosti pro činnost školní družiny a pro tělesnou výchovu: městský park, sportovní hala, plavecký bazén, zimní stadion a atletický stadion. Skvělá je dostupnost Základní umělecké školy a Domu dětí a mládeže. Budova školy má bezbariérový přístup a výtah.

2.2. VYBAVENÍ ŠKOLY

I když se škola nachází v historické budově, jsou nejen třídy, ale i ostatní prostory neustále modernizovány. Žáci využívají odborné učebny chemie a fyziky, informatiky, cizích jazyků, výtvarné výchovy, cvičný byt, kovodílnu, dřevodílnu, keramickou dílnu a školní zahradu. Plánuje se využití půdních prostor k vybudování ateliérů pro výtvarnou a dramatickou činnost a zároveň i stabilizačního bytu pro učitele. Po povodních zrenovovaná tělocvična je využívána díky pódiu i ke kulturním vystoupením a akademiím. V rámci výuky žáci absolvují ve třetím a čtvrtém ročníku plavecký kurs a v sedmém až devátém ročníku lyžařský výcvik. Volný čas mezi vyučováním mají žáci možnost trávit ve školní klubovně, knihovně či atriu. Děti prvního stupně využívají školní družinu, včetně herny, před i po vyučování. Po vyučování mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky zřizované školou. Stravování je žákům poskytováno ve školní výdejně a jídelně, které splňují veškerá hygienická kritéria Evropské unie.

2.3. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor je tvořen kvalifikovanými členy včetně asistentek pedagoga ve třídách s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a vychovatelek ve školní družině. Výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů úzce spolupracují s dětmi, pedagogy i rodiči.

Všichni pedagogičtí pracovníci si nadále zvyšují kvalifikaci prostřednictvím dalšího vzdělávání.

2.4. CHARAKTERISTIKA SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Základní informace o škole může rodičovská veřejnost sledovat na webových stránkách školy. Rodiče dostávají informace o dění ve škole prostřednictvím žakovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách a mohou navštívit školu kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím.

Škola pořádá pro rodiče a veřejnost různé akce, například školní jarmark, atletický čtyřboj aj.

Zástupci rodičů pracují ve Školské radě, která je pravidelně informována o činnosti, chodu, výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji školy.

Kromě výše zmíněných subjektů spolupracujeme s Městskou knihovnou, Regionálním muzeem, Domem dětí a mládeže, Základní uměleckou školou, Spirálou, Centrem pro pomoc dětem a mládeži o.p.s. Projektovým pracovištěm Bouda, Ekocentrem Šípek, Městskou policií a Úřadem práce v Českém Krumlově.

2.5. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

V rámci mezinárodní spolupráce se škola zapojuje do akcí pořádaných Městským úřadem a jeho partnerskými městy (korespondenční soutěže, poznávací zájezdy: Aicha vorm Wald, Vöcklabruck aj.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

„Jsou tři cesty k získání moudrosti. První je cesta zkušeností, ta je nejtěžší. Druhá je cesta napodobení. To je cesta nejlehčí. Třetí cesta je cestou přemýšlení. Ta je nejušlechtlejší.“

Konfucius

Vzdělávací program školy musí chápat vzdělávání dítěte v roli žáka jako podporu jeho duševního, duchovního a tělesného vývoje.

Duševní vývoj je především situován do oblastí vzdělávání a výchovy. Škola musí splňovat obě tyto funkce a prioritou je harmonická proporce a prolínání těchto dvou „stavebních kamenů“ základního vzdělávání. Výchova a výuka by měla jedinečnost a celost každé lidské bytosti už v dětském věku respektovat a snažit se rozvíjet veškeré její síly, schopnosti a dovednosti, což umožní položit základy pro její plný a svobodný projev ve věku dospělosti.

Duchovní vývoj se odehrává především na platformě utváření světonázoru. Celostní přístup k utváření tohoto postoje k životu, dostatek širokospektrálních informací na bázi plurality názorových proudů by měl být samozřejmostí. Pojetí výuky se tedy také musí soustřeďovat na úzkou souvislost duševního a duchovního vývoje, jež podmiňují kvalitativní proměny dítěte ve vztahu ke světu a v jeho schopnosti učit se v určitých vývojových fázích. Vývoj duševních procesů myšlení, citění i vůle, vývoj sociálních i sebeutvářejících aktivit žáků a v neposlední řadě vývoj osobnosti, které by pedagogika měla sledovat, se musí odehrávat na principech současných poznatků psychologie a být podepřeno „zlatým sloupem“ etiky.

Tělesný vývoj je pak samozřejmě stabilizujícím prvkem tohoto „triumvirátu oblastí“. Vzdělávání s výchovou, duchovní dimenze života a tělesné rozvíjení žactva je jakousi „trojnožkou“, na níž stojí školství, jemuž se po právu říká základní. Při absenci některé z těchto tří podpor upadáva.

Chceme být školou, jež je otevřena především rodičům žáků, neboť pouze ze vzájemného poznání se a z pochopení sounáležitosti při výchově a vzdělávání dětí, které jsou našimi žáky, může vzejít smysluplná a oboustranně uchopená výchova.

Naše škola chce být školou zaměřenou na kulturně-uměleckou oblast vzdělávání, na harmonický, moderní vývoj osobnosti budoucího mravně etického světoobčana. Chce být místem, kde se všichni cítí dobře a bezpečně.

Škola se v budoucnu zaměří na:

- inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření rovných podmínek pro talentované žáky i pro žáky s různým druhem postižení
- všestranný osobnostní rozvoj
- smysluplnou integraci postižených žáků
- nabídku volitelných předmětů zaměřených na dílenskou a invenční činnost
- práci s výpočetní a komunikační technikou včetně jejich aplikací
- již tradiční možnost absolvovat předmět Náboženství
- rozšíření zájmových aktivit v budově školy i do odpoledních hodin

3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Chceme poskytnout rovnou možnost vzdělání jak nadaným žákům, tak i žákům, jejichž schopnosti jsou na průměrné úrovni. Stranou našeho zájmu nestojí ani žáci, kteří jsou v těchto snahách určitým způsobem handicapováni.

Budeme se zaměřovat na duševní a tělesný rozvoj dítěte, jenž bude odpovídat schopnostem dítěte. Chceme přistupovat diferencovaně k dětem jako ke svébytným osobnostem a budovat jejich kolektivní citění. Rovné podmínky pro nás neznamenají rovnostářský přístup, ale harmonickou vyváženost.

Snažíme se vytvořit takové prostředí, kde by se děti cítily bezpečně a spokojeně. Tento princip by měl ve zvýšené míře platit zvláště pro děti handicapované. Integrace těchto jedinců musí mít zjevnou zpětnou vazbu. Postižení žáci tedy pracují ve většinovém kolektivu a ten se naopak učí žít s nimi.

Škola je vybavena dostatečným množstvím odborných učeben a dílen, které jsou schopny pojmut různorodé spektrum zájmových činností žáků. V souvislosti s příklonem školy ke kulturně uměleckému zaměření máme možnost začlenit tyto aktivity do vzdělávacího programu. Řešíme tím širokospektrálnost vzdělávání dětí, jež mají různé stupně nadání a schopností.

Máme možnost poskytnout kvalitní vzdělání v oblasti informační techniky a komunikačních technologií. V těchto oblastech je důležité prorůstání do ostatních výukových předmětů, neboť jenom praktická aplikace dosažených znalostí je smysluplná. Úspěšnost tzv. počítačové gramotnosti je zaručena průběžnou aplikací nových poznatků z této oblasti. Efektivnost výuky je a bude zajištěna dostatečnou úrovní a množstvím výpočetní techniky.

3.3. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

3.3.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, obsažených v § 2, v § 16 odst. 6 a v souladu s aktuálním zněním školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb. naše škola od 1. 9. 2016 zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání a zohledňuje vzdělávací potřeby jedince.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, se zdravotním postižením, případně sociálním znevýhodněním jsou na škole vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání. Zajištěny jsou vhodné a motivační podmínky pro žáky nadané. Působí zde školské poradenské pracoviště, tvořené výchovným poradcem, školním metodikem prevence a ředitelem školy.

Pokud vyžadují vzdělávací potřeby žáka podpůrná opatření, postupuje škola podle novely školského zákona č. 82/2015 § 19, v které je stanoven:

- a) konkrétní výčet a účel podpůrných opatření a jejich členění do stupňů
- b) postup školy nebo školského zařízení před přiznáním podpůrného opatření žákovi

Uplatňujeme model třístupňové péče.

První stupeň péče představuje individualizovaná pomoc učitele reagující bezprostředně na projevení potíží žáka.

Druhý stupeň představuje tzv. plán pedagogické podpory. Na základě odborných konzultací s pracovníky školního poradenského pracoviště je pro žáka zpracován třídním učitelem plán pedagogické podpory (PLPP). V PLPP jsou vytyčeny požadované cíle a stanovena podpůrná opatření (PO), která přispívají ke zkvalitnění poznávacích procesů žáka a osvojování učiva. Respektují míru nadání žáka a jeho specifika. Aktivizují a motivují žáka, upevňují pracovní návyky.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na naší škole využíváme podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- a) v oblasti metod výuky
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků

- metody práce, které umožní častější kontrolu a poskytnou zpětnou vazbu žákovi
 - respektování pracovního tempa žáků
 - různých forem hodnocení
- b) v oblasti organizace výuky
- střídání forem a činností během výuky
 - v případě doporučení může být vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření vytvořených na základě PLPP třídní učitel, výchovný poradce a ostatní vyučující vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud nedojde ke zřetelnému zlepšení, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ) a bezodkladně předá PLPP ŠPZ.

Třetím stupněm je využití specializované diagnostiky a intervence na odborném pracovišti (ŠPZ) či v koordinaci s ním. ŠPZ vydá doporučení pro školu, pokud školské poradenské zařízení jako podpůrné opatření navrhuje individuální vzdělávací plán, je tento plán, vycházející ze školního vzdělávacího programu, zpracován třídním učitelem ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli.

IVP obsahuje:

- úpravy obsahu vzdělávání žáka
- časové a obsahové rozvržení vzdělávání
- úpravy metod, forem výuky
- způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností a způsob hodnocení žáka

Při poskytování podpůrných opatření dalších stupňů opět vycházíme z doporučení ŠPZ.

Na doporučení ŠPZ využíváme služby asistenta pedagoga.

Pro druhý stupeň a další stupně PO je vždy vytvořen třídním učitelem ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli IVP.

Od třetího stupně PO na doporučení ze strany ŠPZ upravujeme v IVP nejen obsah, ale pokud je to nutné, i výstupy požadované od žáka. Využíváme tzv. minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, která je uvedena v RVP ZV.

Jsme v neustálém kontaktu s rodiči žáků, požadujeme od nich výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření, popřípadě se vzděláváním žáka podle IVP, informujeme je o dílčích krocích při zajišťování optimálního vzdělávání. S rodiči budujeme vztah vzájemné důvěry a respektu, snažíme se zapojit rodiče do aktivit školy a zvyšovat tím vědomí odpovědnosti za úspěch či neúspěch jejich dětí.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naše škola úzce spolupracuje s PPP v Českém Krumlově, SPC v Českých Budějovicích a Střediskem výchovné péče Spirála v Českém Krumlově.

3.3.2. Vzdělávání žáků zrakově a sluchově postižených

Vzdělávání žáků zrakově a sluchově postižených bude probíhat na 1. a 2. stupni formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd s přihlédnutím na individuální vzdělávací plán. Zaměříme se na rozvoj prostorové orientace, samostatného pohybu, zrakovou a sluchovou stimulaci, práci s optickými pomůckami a doporučíme logopedickou péči. Podle stupně postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který pomůže žákovi při adaptaci na školní prostředí i usnadnění vzájemné komunikace s ostatními žáky, pedagogy a rodiči.

3.3.3. Vzdělávání žáků tělesně postižených

Žáci tělesně postižení budou vzdělávání formou individuální integrace podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení ŠPZ budou realizovány změny v učebním plánu, které se budou týkat způsobu práce během výuky. Přestože je škola bezbariérová, bude požadována přítomnost asistenta.

3.3.4. Vzdělávání autistických žáků

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu (s autistickými rysy). Individuální integrace a doporučení ŠPZ budou zpracovány v individuálním vzdělávacím plánu. Doporučuje se stanovit pravidla chování k takto postiženým žákům. Asistovanost bude stanovena individuálně. Ve výše zmíněných případech, na základě doporučení ŠPZ je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

3.3.5. Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popř. s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní. Na základě vyjádření ŠPZ škola vypracuje IVP nebo zohlední doporučeným způsobem handicap žáka při výuce.

3.3.6. Vzdělávání žáků s více vadami

Přístup pedagogů ke vzdělávání těchto žáků se bude řídit obdobnými pravidly jako u předcházejících poruch.

3.3.7. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných na naší škole zajišťujeme podle vyhlášky č. 27/2016 Sb. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádíme ve spolupráci se školským poradenským zařízením.

Žáky, kteří jsou mimořádně nadaní v určité oblasti, se snažíme dostatečně motivovat a podporovat. Podpora žáků v jednotlivých učebních oblastech většinou probíhá individuální přípravou žáka učitelem na olympiádu nebo jinou znalostní či inteligenční soutěž.

Ve výuce jsou talentovaní žáci oproti běžné populaci více zaměstnáváni. Jednak složitějšími úlohami, prezentací svojí práce, popř. jsou vedeni k pomoci ostatním žákům.

Žáci, kteří jsou pohybově nadaní, nacházejí uplatnění ve sportovních soutěžích a olympiádách, kde mohou své schopnosti porovnat s podobně nadanými žáky z jiných škol.

Nadaným žákům v souladu s vývojem jejich školních dovedností umožňujeme rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem.

Mimořádně nadaným žákům naše škola poskytuje možnost vzdělávat se podle individuálního vzdělávacího plánu pro mimořádně nadaného žáka. IVP připravuje písemně třídní učitel, ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli.

Individuální vzdělávací plán pro mimořádně nadaného žáka obsahuje:

- a) závěry doporučení školského poradenského zařízení
- b) závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka
- c) údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi
- d) vzdělávací údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek
- e) seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů

- f) určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka
- g) personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka

3.4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Všechny tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do stávajících vyučovacích předmětů, podrobněji viz následující tabulky.

3.4.1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Pč	Pč, M	Pč, M	Pč, M, In	Pč, M, In	Ov, M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Př, Čj	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Př	Ov, M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, Př	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, Př
Sebepoznání a sebepojetí	Tv, Prv	Tv	Tv	Tv, Prv	Tv, Prv	M, Tv, Z, Hv, Pč	M, Tv, Z, Hv, Pč, Čj	Ov, M, Tv, Z, Hv, Pč, Př	M, Tv, Z, Hv, Pč, Ch, Př
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Tv	Tv	Tv, Prv, In	Tv, Prv, In	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Čj	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Čj	Ov, M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, Př	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, Př
Psychohygiena	Tv, Pč	Tv, Pč	Tv	Tv, Pč, Prv, In	Tv, Pč, Prv, In	Tv, Hv, In, Pč	Tv, Hv, In, Pč, Čj	Tv, Hv, In, Pč, Př, Čj	Tv, Hv, In, Pč
Kreativita	Pč, Vv	Pč, Vv, Čj	Pč, Vv, Čj	Pč, Vv, Čj, In	Pč, Vv, Čj, In	Z, Hv, D, In, Pč, Čj	Z, Hv, In, Pč	Z, Hv, In, Pč	Z, Hv, In, Pč

SOCIALNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv	Prv		Prv, In	Prv, In	Ov, Tv, Z, In	Ov, Tv, Z, In	Tv, Z, In, Př, Čj	Tv, Z, In
Mezilidské vztahy	Tv	Tv	Tv, Čj, M	Tv	Tv	Tv, Hv, Z, D, Čj	Tv, Hv, Z	Ov, Tv, Hv, Z, Př	Tv, Hv, Z, D, Ch
Komunikace	Tv, Čj	Tv, Čj	Tv, Čj	Tv, Čj, In	Tv, Čj, In	M, Tv, Z, D, In, Pč	Ov, M, Tv, Z, In, Pč, Nj	M, Tv, Z, In, Pč, Nj, Př	M, Tv, Z, In, Pč, Ch, Nj, Čj
Kooperace a kompetice	Čj	Čj	Čj, Pč	Čj, In	Čj, Pč, In	Ov, M, Tv, Z, D, In, Pč	M, Tv, Z, In, Pč, Nj	M, Tv, Z, In, Pč, Nj	Ov, M, Tv, Z, In, Pč, Nj
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M		In	Prv, In	M, Tv, Z, D, In, Pč, Př	M, Tv, Z, In, Pč	Ov, M, Tv, Z, In, Pč, Ch	M, Tv, Z, In, Pč, Ch, Př
Hodnoty, postoje, praktická etika					Čj, Prv	Pč	Pč	Ov, Pč, Ch, Př	D, Pč, Ch, Př

3.4.2. Výchova demokratického občana

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Čj, M, Prv, Vv, Pč, Tv	Prv, Vv, M Pč, Tv	Vv, Prv	M	Čj	Ov, Tv	Tv	Tv	Tv, Hv, Ch
Občan, občanská společnost a stát	Prv	M	Tv	M	M	Ov, D	Ov, Z, D	Z, D, Př, Čj	Ov, Z, M, In, D, Hv, Ch, Př
Formy participace občanů v politickém životě				Prv			Ov	Z	Ov, D, Hv
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Čj, Prv			Prv		Tv, Hv, D	Tv, Hv, Ov, D	Ov, Tv, Čj Hv, Z,	Tv, Hv, D, Př, Čj

3.4.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Čj, Vv	Čj, Vv	Vv, Pč	Pč, Prv	Pč, Prv	Čj	Ov, Z, Nj, M	Z, Hv, Nj	Ov, M, Aj, Hv, F, Nj, Př
Objevujeme Evropu a svět	Prv			Prv	Prv		Ov, Z, Hv, Nj	Z, Hv, D, Nj, Čj	Ov, Aj, D, Hv, F, Nj
Jsme Evropané				Prv	Prv	D, Čj	Ov, Z, Hv, D, Čj	Ov, Z, Hv, D	Z, Hv, D, F, Čj

3.4.4. Multikulturní výchova

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference				Čj	Čj	Z, Hv	Ov, Z, Hv, D	Z, Hv	Aj, Z, Hv, Čj
Lidské vztahy		Čj, Prv, Tv	Čj, M, Pč, Tv	Vv, Pč, Tv	Prv, Pč, Vv	Ov, D, Hv, Pč	Z, Hv, D, Pč	Z, Hv, D, Pč, Př, Čj	Z, Hv, D, Pč
Etnický původ	Prv		Čj, Pč	Čj, Vv, Pč	Prv, Vv, Pč	Hv	Ov, Z, Hv, D	Z, Hv, D, Př	Z, Hv, Aj, D, Čj
Multikulturalita			Čj	Čj	Tv	Hv	Z, Hv, Čj	Z, Hv, Ov, Čj	Z, Hv, Aj
Princip sociálního smíru a solidarity					Prv	Hv	Hv	Z, Hv, D	Ov, Z, Hv, Př, Čj

3.4.5. Environmentální výchova

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy			Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Z, Pč, Př	Z, Pč, Př	Z, Pč	Z, Pč, F, Př
Základní podmínky života		Prv, Pč	Prv	Prv	Prv	Z, Pč, F, Př	Pč, Př	Pč, Ch, Př	Pč, Ch, F, Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj, Prv			M, Prv, Vv	Prv, Vv	M, Z, Hv, Tv, Pč, Př	Ov, M, Tv, Z, Hv, Pč, Čj	Tv, Z, Hv, D, Pč, Ch	M, Z, Tv, D, Hv, F, Pč, Ch, Př, Čj
Vztah člověka k prostředí	M, Prv, Tv	M, Prv, Tv	Prv, Pč	M, Prv, Vv, Pč, Tv	M, Prv, Vv, Tv	M, Tv, Z, Hv, D, Pč, Př, Čj	Ov, M, Tv, Z, Hv, D, In, Pč, Př, Čj	Tv, Z, Hv, D, In, Pč, Ch, Př, Čj	M, Tv, Z, Hv, In, Pč, Ch, F, Př

3.4.6. Mediální výchova

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj, Vv	Čj		Z, M, Př, Čj	Z, M, In, Př	Z, M, In, Pč, Ch, Př	Z, M, In, Pč, Ch, Př
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj				Čj	Tv, Z	Tv, Z, In	Tv, Z, In, Pč, Čj	Ov, Tv, Z, D, In, Pč, Př
Stavba mediálních sdělení				Vv	Čj, Vv	Z, Čj	Z	Z, In	Z, In, Nj
Vnímání autora mediálních sdělení		Čj	Čj			Z, In	Z, In	Z, In	Z, In, Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj		Čj	Tv	Čj, Tv	Hv	Hv, Př	D, Hv, Ch, Př, Čj	Ov, D, Hv, Ch, Př, Čj
Tvorba mediálního sdělení				In	Čj, In	Hv, In	Hv, In, Čj	Hv, In	Hv, In
Práce v realizačním týmu					Čj	Tv, Z, Pč	Tv, Z, Pč	Tv, Z, Pč, Čj	Tv, Z, Pč, Čj

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+2	7+2	6+2	6+2	7 + 1	42
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	24
ICT	ICT	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	2+1	3	12
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	2	1	2	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2 + 1	2 + 1	2	2	12
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celková dotace			20	22	25	25	26	118

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň:

Celá disponibilní časová dotace je využita pro posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace:

- V 1. 2., 3. a 4. ročníku je předmět Český jazyk posílen o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace. V 5. ročníku je předmět Český jazyk posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- Ve 2., 3., 4. a 5. ročníku je předmět Matematika posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- Ve 4. ročníku je předmět Prvouka posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- Ve 2. a 3. ročníku je předmět Tělesná výchova posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

4.2. UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	4 + 1	3+2	4+1	4 + 1	20
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	-	0 + 2	0 + 2	0 + 2	6
		Ruský jazyk	-	0 + 2	0 + 2	0 + 2	6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4 + 1	4	4+1	3+1	18
ICT	ICT	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	1+1	2	2	2	8
	Občanská výchova	Občanská výchova	1	1	1	0+1	4
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1 + 1	2	2	1	7
	Chemie	Chemie	-	-	2	1+1	4
	Přírodopis	Přírodopis	1 + 1	2	2	1	7
	Zeměpis	Zeměpis	1+1	2	1	1 + 1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	5
Člověk a zdraví	Člověk a zdraví	Rodinná výchova	1	1	-	-	2
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	-	1	1	3
		Volitelné předměty	-	0 + 1	0 + 1	0 + 1	3
Celková dotace			29	30	32	31	122

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň:

Část disponibilní časové dotace je využita pro posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace:

- V 6., 8. a 9. ročníku je předmět Český jazyk posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace, v 7. ročníku je předmět Český jazyk posílen o 2 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.
- V 6. a 8. ročníku je předmět Matematika posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- V 6. ročníku je předmět Dějepis posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- V 9. ročníku je předmět Občanská výchova posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- V 6. ročníku je předmět Fyzika posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- V 6. ročníku je předmět Přírodopis posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- V 9. ročníku je předmět Chemie posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- V 6. a 9. ročníku je předmět Zeměpis posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.
- Od 7. ročníku nabídne škola jako další cizí jazyk Německý jazyk nebo Ruský jazyk v celkovém rozsahu 6 vyučovacích hodin (7. ročník 2 hodiny, 8. ročník 2 hodiny, 9. ročník 2 hodiny).

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk je vyučován jako samostatný předmět v 1. - 2. ročníku 9 hodin týdně, ve 3. – 5. ročníku 8 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k postupnému zvládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tématické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- si postupně osvojuje vzdělávací cíle v pravopisu,
- se aktivně zapojuje do vyučovacího procesu,
- učitel vede žáka ke stálému zdokonalování čtení,
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- žák navrhuje různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry,
- žáci si vzájemně radí a pomáhají,
- žák se učí hodnotit svou práci podle zadaných kritérií.

Kompetence komunikativní

Žák

- postupně zdokonaluje své vyjadřování a kulturu projevu,
- dokáže prezentovat své myšlenky a názory.

Kompetence sociální a personální

Žák

- se učí vzájemnému respektu a vhodné komunikaci mezi nimi,
- respektují pokyny pedagogů,
- žáci spolupracují ve skupinách při řešení problémů.

Kompetence občanské

Žák

- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí,
- se snaží zvládnout komunikaci i ve vyhraněných situacích,
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Kompetence pracovní

Žák

- si organizuje a plánuje učení,
- plní zadané úkoly podle stanovených kritérií (kvalita, postup, termín).

Kompetence digitální

Žák

- vyhledává informace, klade se důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací a na ověřování informací z více zdrojů,
- má prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu
obrazných symbolů (piktogramů),
- se učí využívat online slovníky,
- učí vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (sms, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce,
- je veden k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY – ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
1.	- rozlišuje písmena tiskací a psací, malá a velká - písmena a hlásky správně čte, vyslovuje a píše - skládá slabiky a slova - čte slabiky a slova - tvoří jednoduché věty - hlasitě čte jednoduché věty - rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat - sedí správně při psaní - píše psací písmena - přepisuje tiskací písmo do psané podoby - píše diktát jednotlivých slov a vět - dramatizuje jednoduchý text - vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy - naučí se zpaměti básničku - dokáže báseň recitovat	- Písmena a hlásky - Čtení - Psaní - Vyjadřovací schopnosti	- VDO - výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti. - EGS - Evropa a svět nás zajímá - rozvoj jazykových dovedností - EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - M - OSV - komunikace, kooperace a kompetice - Vv, Pč - Prvouka - Hv
2.	- podle svých schopností čte s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - dbá na správnou výslovnost a intonaci - naslouchá přednesu - rozlišuje poezii a prózu - vypráví přečtený text	- Čtení - Hlásky a písmena, tvrdé a měkké souhlásky - Slabiky - Slova, vlastní jména	- MDV - vnímání autora mediálních sdělení, kritické čtení a vnímání sdělení - EGS - Evropa a svět nás zajímají

	- rozlišuje a vyjmenovává samohlásky - rozlišuje měkké, tvrdé a obojetné souhlásky - zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek - dělí slova na slabiky - dělí slovo na konci řádku - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - tvoří ze slov smysluplné věty - rozlišuje vlastní jména osob a zvířat - poznává párové souhlásky – spodobu na konci slova - poznává konec věty a začátek věty následující - věty začíná velkým písmenem - rozlišuje druhy vět - správně používá interpunkční znaménka na konci vět - řadí věty v textu - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - je schopen vyjádřit svůj názor a pocit - naslouchá druhému - zvládá správné tvary písmen, opis a přepis jednoduchých textů - žák získává dovednosti a návyky spojené s prací na dotykovém displeji a orientací na displeji, seznámí se se znaky a symboly na klávesnici, s dodržováním základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi	- osob a zvířat - Věty, druhy vět - Vyjadřovací schopnosti - Psaní	- MV - lidské vztahy - M - Prvouka - Hv - OSV - komunikace, kooperace a kompetice, kreativita
3.	- zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení - orientuje se v textu - využívá četbu jako zdroj poznatků - čte s porozuměním - reprodukuje text - využívá online slovníků (Slovník spisovné češtiny, Slovník cizích slov, Internetová jazyková příručka) - žák získává dovednosti a návyky spojené se psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici - žáci se seznámí s dodržováním základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi - osvojuje si vyjmenovaná slova a jejich pravopis - rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova - osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek - pozná podstatné jméno - rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše - pozná sloveso - určuje slovní druhy – předložky a spojky - pozná předložky a napíše je s podstatným jménem - uvede příklady slov souznačných a protikladných a použije je ve větě - vyjmenuje abecedu - řadí slova podle abecedy - orientuje se v textu slyšeném i čteném - popisuje předmět - telefonuje - píše adresu, přání, pozdrav na pohlednici - dbá na úpravu v sešitě	- Čtení - Vyjmenovaná slova - Podstatná jména - Slovesa - Slovní druhy - Slova souznačná a protikladná - Abeceda - Vyjadřovací schopnosti - Psaní - Vlastní jména	- MV - vlastní kulturní zakotvení, lidské vztahy, principy slušného chování, tolerance, empatie - Prvouka - M - OSV - komunikace, kooperace a kompetice, kreativita - MDV - kritické čtení, vliv médií ve společnosti
4.	- seznámí se s jazykem jako prostředkem komunikace - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - určuje základní skladební dvojici ve větě jednoduché - seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem	- Mateřský jazyk - Věta a souvětí – stavba věty jednoduché - Podmět a přísudek	- MV - etnický původ, rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí a

	- z vět jednoduchých vytváří souvětí - rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - užívá slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená - rozlišuje slova ohebná a neohebná - rozlišuje předpony a předložky a správně je píše - určuje slovní základ (předpona, kořen, přípona) - určuje vzory podstatných jmen - skloňuje podstatná jména podle vzorů - píše správně zeměpisné názvy a vlastní jména - pozná zvrtná zájmena, infinitiv - časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - vyhledává v abecedním seznamu - správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně - popisuje jednoduchou věc - při vypravování a popisu používá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená - rozlišuje komunikační prostředí a podle toho volí způsob komunikace - využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení - využívá online slovníků (Slovník spisovné češtiny, Slovník cizích slov, Internetová jazyková příručka - žák získává dovednosti a návyky spojené se psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici - vyjadřuje se přesně v běžných situacích - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu - čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu a reprodukuje ho - odliší podstatné a okrajové informace - vybere si četbu podle svého zájmu a případně udělá zápis do deníku	- Psaní vlastních jmen a slov cizího původu - Slovo a jeho stavba - Předpony a předložky - Stavba slova - Slovní druhy - Podstatná jména + mluvnické kategorie - Pádové otázky - Slovesa + mluvnické kategorie - Abeceda - Skupiny bě, pě, vě, mě - Vyjadřovací schopnosti – vyprávění - Popis předmětu, osoby a pracovního postupu - Inzerát, reklama - Řeč přímá - Orientace v tabulce, grafech - Čtení - Literární výchova	jejich vzájemná rovnost, kulturní diference - poznávání vlastního kulturního zakotvení - lidské vztahy, uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie, vztahy mezi kulturami - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - OSV - komunikace, kooperace a kompetice, kreativita
5.	- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu včetně textů elektronických - žák zjišťuje, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací - žák tvoří příběhy prostřednictvím digitálního storytellingu - rozpozná vybrané umělecké žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba - rozlišuje pojmy rým, verš, sloka - volně reprodukuje text - vytvoří zkrácený zápis textu - recituje básně přiměřené věku - dramatizuje vhodný text - sestaví osnovu k popisu a vyprávění - podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - vypravuje podle osnovy - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - napíše dopis, pozvánku, oznámení - žák vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích a porovnává informace z různých zdrojů - určuje všechny slovní druhy - určuje rod, číslo pád a vzor podstatných jmen - podstatná jména skloňuje podle vzorů - pozná základní druhy zájmen a číslovek	- Čtení - Vyjadřovací schopnosti - Slovní druhy - Podstatná jména – mluvnické kategorie - Zájmena a číslovky - Slovesa – mluvnické kategorie - Přímá řeč - Skladba - Vlastní jména - Slovo	- Vv – ilustrace - VDO - občanská společnost a škola - MDV - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - MV - kulturní diferenciaci - lidské vztahy - OSV - komunikace, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, praktická etika, kreativita

- časuje slovesa ve všech časech oznamovacího způsobu - určuje osobu, číslo a čas - pozná všechny slovesné způsoby - pozná zvrtné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - osvojí si pojem přičestí minulé - rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - užívá přímou řeč ve vypravování - poznává podmět a přísudek - rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný - užívá shodu přísudku s podmětem - správně píše velká písmena v typických příkladech vlastních jmen - rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku		
---	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět, v šestém, sedmém, osmém a devátém ročníku 5 hodin týdně (z toho 2 hodiny jazykové výchovy, 2 hodiny literární výchovy a 1 hodina komunikační a slohové výchovy). Výuka probíhá v kmenových třídách nebo podle potřeby v učebně s počítači.

Ve své jazykové a slohové části se výuka zaměřuje především na to, aby

- si žáci v žádoucí míře kvality, trvalosti a správnosti osvojili techniku čtení a psaní a prokazovali ji ve škole i mimo školu,
- naučili se souvisle vyjadřovat a dovedli správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích,
- získali pro život významné dovednosti, spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti (ústní a písemné způsoby vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům, schopnost vyjadřovat vlastní názory, vystupovat před lidmi apod.),
- poznávali bohatost českého jazyka, jeho slovní zásoby a v praxi dovedli používat elementární pravidla stylistiky,
- si osvojili podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládli základy českého pravopisu.

V literárně výchovné části směřuje výuka k tomu, aby

- se žáci, přiměřeně svému věku, naučili s porozuměním číst a interpretovat přístupné texty z literatury minulosti i současnosti a postupně si vytvářeli základní čtenářské dovednosti a návyky,
- získali elementární a použitelné literárněvědné poznatky důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení,
- seznámili se s nejdůležitějšími literárními žánry a formami a dovedli rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační,
- se na základě četby a dalších činností utvářel jejich čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu,
- chápali funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií, naučili se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

mluvní cvičení, spisovná a nespisovná výslovnost, pravopis, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí podle příběhů, schopnost zapamatovat si sociální dovednosti, mezilidské vztahy (láska, humor),

obraz hrdiny v literatuře, řešení problémů, sebepoznání a sebepojetí, kreativita, formování volných a charakterových rysů (rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, sebekontrola)

Výchova demokratického občana

demokratické zásady v dílech spisovatelů – protiválečná literatura, protestní písně, obraz občanské společnosti v literatuře, jednání s institucemi, demokratický způsob jednání a rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy), Češi jako Evropané v historii i v současnosti, obraz budoucího lidského vývoje v literatuře.

Multikulturní výchova

národní obrození, obohacování slovní zásoby přejatými slovy, původ a vývoj češtiny, čeština v rámci slovanských a evropských jazyků, ukázky z romské literatury, princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

obraz přírody v lidové slovesnosti, lidské aktivity a problémy životního prostředí, příroda a dobrodružství, přírodní lyrika

Mediální výchova

stavba mediálních sdělení – publicistické útvary, média v každodenním životě (reklama, zpravodajství), práce v realizačním týmu, výběr jazykových prostředků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Kompetence k učení

Žák

- rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- používá osвоенé dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- systematicky vede a ukládá informace,
- aplikuje naučená pravidla pravopisu a vzájemně je umí propojovat,
- seznamuje se s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- samostatně nalézá pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- nachází chyby v textu a zdůvodní správné řešení.

Kompetence komunikativní

Žák

- správně formuluje obsah sdělení v rámci probíraných žánrů,
- porozumí probíraným literárním textům,
- rozšiřuje svou slovní zásobu,
- pochopí stavbu větných celků.

Kompetence sociální a personální

Žák

- diskutuje v malých skupinách a v rámci celé třídy,
- dokáže v případě potřeby požádat o pomoc.

Kompetence občanské

Žák

- váží si slovesného dědictví a chápe jeho význam,

- prohlubuje svou potřebu souvislého literárního projevu, recitace, samostatné četby.

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje hygienická pravidla při čtení a psaní,
- připraví si a udržuje učební prostor.

Digitální kompetence

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít,
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje, sdílí data, informace a digitální obsah,
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se pomocí digitálních prostředků,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci.

Vzdělávací obsah

Jazyková výchova

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJMY	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6.	- pracuje se základními jazykovými příručkami - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické - dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy - odliší větu jednoduchou od souvětí - píše správně i/y po obojetných souhláskách a zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) - Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost) - Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby) - Pravopis (lexikální a morfologický) - Tvarosloví (ohebné slovní druhy) - Skladba (základní větné členy, věta jednoduchá a souvětí) - Pravopis (shoda přísudku s podmětem)	- Informatika - OSV - rozvoj schopností poznávání, rozvoj schopností poznávání - Cizí jazyky – slova přejatá
7.	- ovládá pravopisné jevy morfologické - rozpozná přenesená pojmenování - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova - rozlišuje větné členy, určí druhy vedlejších vět, ovládá základní pravopisné a syntaktické jevy ve větě jednoduché a v jednoduchém souvětí podřadném	- Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, slovesný rod, neohebné slovní druhy) - Slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná,	- OSV – rozvoj poznávání - průběžně - MDV – tvorba mediálního sdělení, výběr výrazových prostředků

		synonyma) - Skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy, souvětí podřadné, druhy vedlejších vět)	
8.	- ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí - určuje významové poměry mezi členy několikanásobného větného členu a mezi větami v souřadném souvětí - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - správně třídí slovní druhy	- Skladba (věta jednoduchá a souvětí podřadné a souřadné) - Slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) - Tvarosloví (slovesa, slovesný vid) - Obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka)	- OSV – rozvoj schopností poznávání - MV – multikulturalita, etnický původ - Cizí jazyky - Zeměpis - Dějepis
9.	- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - provádí rozbor věty jednoduché a složitého souvětí podřadného i souřadného - ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí - rozeznává slovanské a světové jazyky	- Skladba (souvětí podřadné a souřadné, pořádek slov ve větě, stavba textu) - Tvarosloví (vlastní jména a názvy) - Slovní zásoba (homonyma, antonyma, odborné názvy) - Obecné poučení o jazyce (původ a základy vývoje češtiny)	- OSV – rozvoj schopností poznávání - průběžně - MV – etnický původ - Cizí jazyky - Dějepis - Zeměpis

Literární výchova

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDEMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6.	- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - vyjádří své pocity z přečteného textu a dokáže je zaznamenat - podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma -	- Bajky - Pohádky - Lidová slovesnost – balada lidová a umělá - Svět fantazie, sci-fi - Báje - Pověsti - Poezie - lyrika - Příběhy odvahy a dobrodružství - Divadlo a film	- EGS – kořeny a zdroje evropské civilizace, jsme Evropané - MV – vize budoucnosti, multikulturalita - EV – vztah člověka k prostředí - OSV – mezilidské vztahy
7.	- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - formuluje vlastní názory na přečtený text a dokáže je v případě potřeby písemně zaznamenat - vytváří si pozitivní postoj a návyky, které mu pomáhají překonat obtíže při zvládání složitějších textů	- Bajky - Pověsti, báje, kroniky - Báseň (epika, lyrika, balady, romance) - Povídka, novela - Typologie humoru (satira, ironie,	- EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí - OSV – rozvoj poznávání - EGS – jsme Evropané

	- orientuje se v základních literárních pojmech - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	- anekdota) - Knihy o přírodě a o dětech	- MV – multikulturalita - OSV - psychohygienu
8.	- formuluje ústně i písemně dojmy a názory ze své četby, divadelního či filmového představení - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích - umí využívat písemné zdroje informací - osvojuje si dovednost porozumět odborným textům	- Obraz hrdiny v literatuře (epos, Bible, drama, román) - Epigram, bajky - Balada, epitaf - Divadlo (vývoj dramatu) - Milostná lyrika - Současná poezie - Humor	- OSV – hodnoty, postoje, etika, poznávání lidí, psychohygienu - EV – vztah k prostředí, naše obec, problémy životního prostředí - MV – lidské vztahy, vývoj v budoucnosti - EGS – objevujeme Evropu a svět - VDO – principy demokracie, občanská společnost, lidská práva
9.	- orientuje se v základních literárních směrech 20. st. - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – uvádí základní literární směry a jejich představitele - přemýšlí nad přečteným textem a kriticky posuzuje jeho obsah	- Světová a česká literatura 19. a 20. století) - Meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře - Divadelní scény - Literatura 2. pol. 20. století – oficiální, exilová a samizdatová literatura - Současná literatura naše i světová - Poezie - Písňe a písničkáři - Sci-fi, utopie	- MV – kulturní difference, Češi a národní obrození, poznávání vlastního kulturního zakotvení, princip sociálního smíru a solidarity - EGS – klíčové mezníky evropské historie, co Evropu spojuje a co ji rozděluje - VDO – principy demokracie, úloha občana v demokratické společnosti

Komunikační a slohová výchova

ROČNÍK	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDEJÍCÍ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6.	- osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručné poznámky z přečteného textu - odliší a použije přímou a nepřímou řeč - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - výstižně vyjadřuje vlastní postoje a pocity	- Zpráva, oznámení - Korespondence - Výpisky, výtah - Vypravování - Popis, charakteristika	- MDV – informativní, reklamní a zábavní sdělení, kritické čtení, stavba mediálního sdělení - OSV – seberegulace, plánování učení, kreativita, rozvoj schopností poznávání
7.	- rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, popisuje své city, pocity, nálady - dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby	- Subjektivní popis - Charakteristika (přímá, nepřímá) - Životopis, úřední	- OSV - sebezpoznaní, sebezpojetí, seberegulace, mezilidské vztahy

	- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výpisky - samostatně vypravuje vlastní zážitek	- dopis - Výpisky, výtah - Vypravování	
8.	- používá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci - rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení - rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace - ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu - argumentuje a obhájí své názory - orientuje se v hromadných sdělovacích prostředcích - využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní	- Jednání s institucemi (žádost, objednávka, přihláška, urgence, reklamace, výpověď) - Výklad - Úvaha - Publicistika a zpravodajství - Charakteristika - Líčení	- VDO – občanská společnost a škola, odpovědnost, angažovanost, občan a společnost - Ov - OSV – řešení problémů, kreativita - MDV – mediální sdělení a realita, fungování a vliv médií, případně redakce školního časopisu
9.	- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - rozpozná roli mluvčího a posluchače - dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy) - zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu - vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, porovnává fakta s dostupnými informačními zdroji	- Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé - Funkční styly (prostě sdělovací, odborný, publicistický, umělecký) a slohové postupy (informační, vyprávěcí, popisný, výkladový, úvahový) - Diskuse, debata, proslov (sdělovací prostředky) - Média v každodenním životě, publicistické útvary, reklama	- OSV – komunikace, kreativita, asertivní komunikace - VDO – demokratický způsob jednání a rozhodování - MDV – fungování médií, případně práce v realizačním týmu, vnímání autora mediálních sdělení

5.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve 3.-9. ročníku s dotací 3 hodiny týdně.

V rámci výuky cizímu jazyku je - zejména na prvním stupni - kladen důraz na rozvoj komunikační schopnosti žáků, v menší míře pak na osvojení si základních gramatických jevů. Učivo je zaměřeno na to, aby si žák postupně upevňoval a rozšiřoval své jazykové znalosti a dovednosti a byl schopen se domluvit v běžných životních situacích ve styku s cizinci a hovořit o jednoduchých tématech. Žák rovněž rozumí čtenému i mluvenému materiálu v rozsahu slovní zásoby, přiměřené konkrétnímu ročníku výuky jazyka. Během výuky se žák seznamuje i s reáliemi dané jazykové oblasti, zeměpisnými údaji, kulturou, zvyky a tradicemi.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků – 1. stupeň

Kompetence k učení

Žák

- si postupně osvojuje a rozvíjí schopnosti výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení se jazyku,
- operuje s běžnými slovy a ustálenými obraty užívanými běžně v hodinách výuky,
- propojuje v rámci výuky jazyku probírané učivo s poznatky získanými v rámci jiných vyučovacích předmětů,
- poznává smysl a cíl učení, posuzuje své vlastní pokroky dosažené v průběhu výuky a rozvíjí schopnost vlastního hodnocení výsledků svého učení,
- u žáka je podporována snaha a ochota věnovat se dalšímu studiu tohoto jazyka na 2. stupni základní školy, na návazných typech škol i v budoucím životě.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je schopen úměrně svému věku pochopit vzniklý problém a hledat jeho řešení,
- hledá a volí při řešení problému vhodné varianty a je směřován k tomu, aby se nenechal odradit případným neúspěchem a vytrval do zdárného vyřešení,
- rozvíjí svou schopnost vysvětlit, obhájit a zhodnotit své řešení.

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na úrovni odpovídající konkrétnímu věku a stupni výuky jazyku,
- komunikuje přiměřeně dosaženému stupni zvládnutí jazyka a věku v ústní, resp. písemné formě, formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory,
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje, rozumí jim a odpovídajícím způsobem se zapojují do diskuse,
- rozumí textům a zvukovým záznamům přiměřeným dosaženému stupni osvojení jazyka.

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině,
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá svým dílem k rozvoji a upevňování dobrých mezilidských vztahů v kolektivu,
- rozvíjí své schopnosti respektovat výsledky, názory a zkušenosti jiných lidí.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních,
- akceptuje kladné vnitřní hodnoty jiných lidí,
- prezentuje myšlenky a názory, diskutuje a naslouchá ostatním.

Kompetence pracovní

Žák

- přiměřeně věku, dosažené úrovni a schopnostem efektivně organizuje svou práci.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá aplikace a služby, využívá je při učení,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků – 2. stupeň

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení se jazyku, plánuje, organizuje a řídí své vlastní učení,
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu tohoto jazyka na vyšších typech škol i v budoucím životě,
- operuje se slovy a ustálenými obraty užívanými běžně v hodinách výuky,
- propojuje v rámci výuky jazyku probírané učivo s poznatky získanými v rámci jiných vyučovacích předmětů,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k osvojování tohoto jazyka, posuzuje své vlastní pokroky dosažené v průběhu výuky a provádí vlastní zhodnocení výsledků své činnosti.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je schopen na přiměřené úrovni pochopit vzniklý problém a hledat jeho řešení,
- hledá a volí při řešení problému vhodné varianty a je směřován k tomu, aby se nenechal odradit případným neúspěchem a vytrval do zdárného vyřešení,
- řeší samostatně přiměřené problémy,
- je schopen vysvětlit, obhájit a zhodnotit svá řešení.

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na úrovni odpovídající konkrétnímu věku a stupni výuky jazyku,
- přiměřeně komunikuje v ústní a písemné formě, výstižně, souvisle a kultivovaně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory,
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje, rozumí jim a odpovídajícím způsobem se zapojuje do diskuse,
- rozumí přiměřeným textům a zvukovým záznamům, adekvátně na ně reaguje a tvořivě je využívá.

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá svým dílem k rozvoji a upevňování dobrých mezilidských vztahů v kolektivu,
- respektuje výsledky, názory a zkušenosti jiných lidí.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory a přesvědčení ostatních,
- akceptuje kladné vnitřní hodnoty jiných lidí.

Kompetence pracovní

Žák

- přiměřeně věku, dosažené úrovni a schopnostem efektivně organizuje svou práci,
- činí podložená rozhodnutí o využití získaných znalostí v procesu dalšího vzdělávání a budoucím profesním zaměřením.

Kompetence digitální

Žák

- běžně ovládá aplikace a služby, využívá je při učení,
- získává, vyhledává data a informace a vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK		UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
3.	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - reaguje na pokyny a otázky učitele verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- Pozdrav, poděkování, představování - Věta jednoduchá - Tvorba otázky a záporu - Pořádek slov ve větě - What's your name? - How old are you? - Numbers. - What's this? - Where is...? - Colours - There is, there are - Animals - I have got ... - I can - Do you like ...? - otázky a odpovědi; no, yes - Domov, rodina, škola	- MV – Multikulturalita - Prvouka - Matematika	
4.	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - používá dvojjazyčný slovník	- Greetings - Asking someone's name - Introducing yourself and others - Talking about possession - Identifying things - Greetings - Counting - Talking about age - Telephone numbers - Toys and household objects - Asking for information - Describing people - Members of the family - ZOO animals - Colours - Clothes - Parts of the body - Describing situations - Asking about number - Shops and places in town	- MV – Multikulturalita - Prvouka	

		- Asking and telling the time - Specifying in time of day - Free time, shopping, weather	
5.	- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a reaguje na ně jednoduchým ústním projevem - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - napíše krátký text; s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	- členy a , an - plurals - There is/are - numbers 1-100 - to be-affirmative, negative, questions, answers - possessive adjectives - have got- aff., neg., questions, answers - present simple - greetings - friends and family - school - time - free-time activities - daily routines - a typical day	- OSV – komunikace - EGS – Objevujeme Evropu a svět - MV – Multikulturalita - Prvouka
6.	- rozumí informacím v jednoduchých poslechovéch textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - čte správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- prepositions of place - there is/are, can/can't - parts of house - places in a town - describing a room - describing people - present continuous - How much is/ are... - ordinal numbers - adverbs of frequency - present continuous x present simple - must - subject and object pronouns - history: towns and cities - people , festivals - a typical year in Britain - animals , ZOO	- OSV – komunikace - EGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět - MV – Multikulturalita - Zeměpis Dějepis, Vv
7.	- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- past simple - regular verbs - irregular verbs - countable and uncountable nouns - some, any, a little, a few - How much/How many.. - articles a,an, the, some..	- OSV – komunikace - EGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět - MV – Multikulturalita - Zeměpis - Přírodopis

		- comparative adjectives - as...as - going to - adjectives and adverbs - have to - making suggestions - holidays, a holiday postcard - food and drink - british meals and mealtimes - the weather - entertainment , TV cinemas	
8.	- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a s probíranými tematickými okruhy - vyžádá si jednoduchou informaci	- present simple x present continuous - past simple - regular and irregular verbs - will for future and decision - past continuous - past continuous x past simple - classroom discussion - my life, families, last weekend - invitations, introducing people, likes and dislikes - future, predictions - natural disasters - What were they doing?	- OSV – komunikace - EGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět - MV – Multikulturalita - Zeměpis
9.	- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - reaguje na jednoduché písemné sdělení - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- articles - somebody, anybody, everybody.... - future arrangements, making arrangements - sightseeing - London, The Big Apple - present perfect - ever, never - experiences - heroes and heroines in Britain - environment - should/ shouldn't - must/ mustn't / don't have to - giving advice - school rules - a story	- OSV – komunikace - EGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět - MV – Multikulturalita - Zeměpis

5.1.3. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk je vyučován jako samostatný předmět jako další cizí jazyk v 7.-9. ročníku 2 hodiny týdně.

V rámci výuky cizímu jazyku je kladen důraz především na rozvoj komunikační schopnosti žáků, v menší míře pak na osvojení si základních gramatických jevů. Učivo je zaměřeno na to, aby si žák postupně upevňoval a rozšiřoval své jazykové znalosti a dovednosti a byl schopen se domluvit v běžných životních situacích ve styku s cizinci a hovořit o jednoduchých tématech. Žák rovněž rozumí čtenému i mluvenému materiálu v rozsahu slovní zásoby, přiměřené konkrétnímu ročníku výuky jazyka. Během výuky se žák seznamuje i s dalšími reáliemi dané jazykové oblasti, zeměpisnými údaji, kulturou, zvyky a tradicemi.

Výuka probíhá v klasických učebnách, respektive v učebně výpočetní techniky. Škola je vybavena dostatečným množstvím obrazového a dalšího výukového materiálu, učebny výpočetní techniky umožňují využití doplňkových výukových programů a materiálů z internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- si postupně osvojuje a rozvíjí schopnosti výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení se jazyku,
- operuje s běžnými slovy a ustálenými obraty užívanými běžně v hodinách výuky,
- propojuje v rámci výuky jazyku probírané učivo s poznatky získanými v rámci jiných vyučovacích předmětů,
- poznává smysl a cíl učení, posuzuje své vlastní pokroky dosažené v průběhu výuky a rozvíjí schopnost vlastního hodnocení výsledků svého učení,
- u žáka je podporována snaha a ochota věnovat se dalšímu studiu tohoto jazyka na návazných typech škol i v budoucím životě.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je schopen úměrně svým znalostem pochopit vzniklý problém a hledat jeho řešení,
- hledá a volí při řešení problému vhodné varianty jeho řešení a je směřován k tomu, aby se nenechal odradit případným nezdarem a vytrvale hledal řešení až do zdárného vyřešení,
- rozvíjí svou schopnost vysvětlit, obhájit a zhodnotit své řešení.

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na úrovni odpovídající stupni výuky jazyku,
- komunikuje přiměřeně dosaženému stupni zvládnutí jazyka v ústní, resp. písemné formě, formulují a vyjadřuje své myšlenky a názory,
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje, rozumí jim a odpovídajícím způsobem se zapojuje do diskuse,
- rozumí textům a zvukovým záznamům přiměřeným dosaženému stupni osvojení jazyka.

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině,
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá svým dílem k rozvoji a upevňování dobrých mezilidských vztahů v kolektivu,

- rozvíjí své schopnosti respektovat výsledky, názory a zkušenosti jiných lidí.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních,
- akceptuje kladné vnitřní hodnoty jiných lidí,
- se zodpovědně rozhoduje podle dané situace.

Kompetence pracovní

Žák

- organizuje přiměřeně dosažené úrovni a schopnostem efektivně svou práci.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

-

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7.	- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, zcela základním frázím a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a adekvátně na ně reaguje, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	- Pozdravy - Domov, rodina, škola - Úvodní audioorální kurs - Podstatná jména s neurčitým členem v 1. pádě jednotného čísla - Pořádek slov ve větách oznamovacích (přímý slovosled) - Pořádek slov ve větách tázacích - 3. osoba jednotného čísla sloves - Podstatná jména s neurčitým členem ve 4. pádě jednotného čísla - Podstatná jména s určitým členem v 1. pádě jednotného čísla - Přídavná jména v přísudku - Sloveso sein	- OSV – komunikace, kooperace a kompetice - EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

		- v jednotném čísle - pád zájmen er, sie, es - Mein, dein, kein v 1. a 4. pádě jednotného čísla	
8.	- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpověď na otázku podobné otázky rovněž pokládá - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině škole, volném čase a běžných každodenních situacích	- Volný čas a zájmová činnost - Oblékání - Nákupy - Číslovky 1 – 20 - Geburtstag - Sloveso haben v jednotném a množném čísle - Pravidelná slovesa v jednotném a množném čísle - Podstatná jména s určitým členem ve 4. pádě jednotného čísla - Slovosled přímý a nepřímý - Sloveso sein v jednotném a množném čísle - Rozkazovací způsob ve 2. osobě jednotného a množného čísla - Věty s výrazy Ich möchte, du möchtest,... - Podstatná jména s určitým členem ve 3. pádě jednotného čísla - Podstatná jména v 1. a 4. pádě množného čísla	- OSV – komunikace, kooperace a kompetice - EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
9.	- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - rozumí základním informacím i v krátkých poslechových textech - zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace v oblasti osvojených témat - vyplní základní údaje do formulářů	- Příroda a počasí - Tradice a zvyky - Svátky - Důležité zeměpisné údaje - Časování sloves geben, nehmen a essen - Množné číslo podstatných jmen - 1., 3. a 4. pád zájmena wer - Časování sloves fahren, können - Pořádek slov. Větný rámec - Předložky se 3. pádem – bei, mit, zu - 3. pád zájmen mein(e), dein(e) - 1., 3. a 4. pád jednotného čísla	- OSV – komunikace, kooperace a kompetice - EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět - MDV – tvorba mediálního sdělení

		podstatných jmen s členem určitým a neurčitým a se zájmeny mein, dein, kein - 3. pád zájmen ich a du - Předložky se 3. pádem – zu, bei - Předložky se 4. pádem – für, gegen, ohne - Časování slovesa laufen - Bezespojkové věty - 1., 3. a 4. pád zájmen ich a du - Předložky se 3. a 4. pádem – auf, in, unter - Časování sloves müssen a lesen	
--	--	--	--

5.1.4. Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Ruský jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk.

Vyučovací předmět Ruský jazyk je vyučován jako samostatný předmět jako další cizí jazyk v 7.-9. ročníku 2 hodiny týdně.

Cizí jazyk využívá žák ke komunikaci a k navazování kontaktů v rámci EU i mimo něj. Podá základní informace o sobě a své rodině. Klade takové otázky, aby získal informace (např. cena zboží, popis cesty, rodina ...). Konverzuje na známé téma. Význam neznámých slov odhaduje na základě kontextu. Prostřednictvím své slovní zásoby vyjadřuje své mínění a přání. Jednoduché texty čte s porozuměním, vyhledá v nich odpovědi na otázky. Vyplní jednoduché formuláře a napíše krátká sdělení (osobní a úřední dopis, sms, e-mail, pohlednice, přání, pozvánku). Orientuje se a používá dvojjazyčný slovník. Seznámí se s reáliemi současného Ruska a se základy ruské literatury.

Výuka probíhá v učebnách školy, ve kterých jsou nainstalovány interaktivní tabule. Také je možné využívat učebnu informatiky a učebnu cizích jazyků.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání, kreativita, poznávání lidí, komunikace

Výchova demokratického občana

principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

důležitost ruštiny jako dorozumívacího prostředku, shody a rozdíly v životním stylu různých evropských a mimoevropských zemí

Multikulturní výchova

mezilidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ solidarity

Environmentální výchova

lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova

rozvíjení komunikačních schopností a dovedností, fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení, posuzuje své vlastní pokroky dosažené v průběhu výuky a rozvíjí schopnost vlastního hodnocení výsledků svého učení,
- poznává smysl a cíl učení se cizímu jazyku z hlediska celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- hledá různé varianty řešení, k tomu, aby se nenechal odradit případnými dílčími neúspěchy a hledal konečné řešení problému.

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni, aby uměl naslouchat druhým lidem a vhodně na ně reagoval,
- má výstižný a souvislý projev, komunikuje s ostatními žáky.

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině i v pracovním týmu,
- upevňuje dobré mezilidské vztahy.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory druhých a snaží se vcítit do situace jiných lidí.

Kompetence pracovní

Žák

- organizuje přiměřeně dosažené úrovni a schopnostem efektivně svou práci.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vzdělávací obsah

ROČNÍK	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
8.	- poznává azbuku a porovnává ruskou výslovnost s českou - – představí se, pozdraví a poděkuje - užívá azbuku - porovnává intonaci tázacích a oznamovacích vět - rozlišuje přízvučné a nepřízvučné slabiky - zapojuje se do jednoduché a pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů - sdělí jednoduchým způsobem ústně i písemně základní informace o své osobě a o své rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - - rozpozná intonaci otázek podle jejich smyslu - -používá cizojazyčný slovník - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	- nácvik fonetických jevů - nácvik konstrukce „U meňa jest..“ - Téma: rodina, domácí zvířata - nácvik a procvičování intonace tázací věty - Téma: škola, třída, jídlo - počátek azbukového období - nácvik intonace otázky s tázacím zájmenem - písmena k, o, t, v, u, a, m, n, e, ja - věty typu „Kak těba zavut?“ - základní poučení o přízvuku, rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik - - nácvik intonace tázací věty bez tázacího zájmena - intonace oznamovací věty - čtení a výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek - nepřízvučné a, o v první slabice před přízvukem - písmena b, d, z, i, je,p, r, s, g, j, l, š, č, y - Téma: domov, rodina - písmena: ch, ž, c, jo, šč, ju, f - časování slovesa chtít, žít - pohyblivý přízvuk - čtení jotovaného písmene jo - číslovky 11 - 20 - slovesa 1. časování - barvy - minulý čas u sloves - Téma: vesnice, bydlení, na návštěvě, volný čas	- MV - diferenciacie, multikultura - Dějepis - VDO - Evropa a svět nás zajímá - Zeměpis - MDV -fungování a vliv médií ve společnosti - Matematika - OSV- rozvoj schopnosti poznávání - MV - lidské vztahy, komunikace - Ov -
9.	- popíše ústně a písemně základní situace v rodině - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného,	- Jednoduchá sdělení – oslovení, reakce na	- OSV - komunikace, - poznávání lidí,

rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - popíše volný čas svých přátel - formuluje pozvání (i odmítnutí) - vyslovuje tvrdé i měkké „I“ - sestaví inzerát k dopisování - navrhne a napíše odpověď na jednoduché písemné sdělení - při čtení rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - používá cizojazyčný slovník - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, poděkování a reakce na poděkování - Téma: ruské reálie - dny, měsíce, číslovky 1 - 100 - Mluvnice: minulý čas sloves, slabiky gi, ki, chi, přídavná jména - - záporka ně u sloves - časování sloves - určování hodin - rozvrh hodin - řadové číslovky - zvrtná slovesa - Téma: volný čas, škola - pohádka - dopisování - popis osoby - přídavná jména - Téma: popis osoby, rodina -	seberegulace, sebeorganizace - VDO - občanská společnost a škola - MV - lidské vztahy, multikulturalita - MV - interpretace, fungování a vliv médií ve společnosti - Tv - Hv - Vv - VDO - Evropa a svět nás zajímá - Ov - Zeměpis - MV- hodnoty, postoje - Dějepis - Čj
-	-	

5.1.5. Konverzace v německém jazyku

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce je vyučován jako volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Vzdělávání směřuje k dalšímu rozvoji schopností žáků se v tomto jazyce zejména dorozumět. Učivo směřuje k rozvoji dovednosti komunikovat v cizím jazyce s okolím, domluvit se v běžných životních situacích a dokázat pohovořit o běžných tématech každodenního života. Žák se tu učí rovněž porozumět mluvenému textu a adekvátně na tento text reagovat v rozsahu probrané slovní zásoby konkrétního ročníku.

Výuka probíhá v klasických školních učebnách. Škola je vybavena odpovídajícím množstvím vhodného výukového materiálu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- si postupně osvojuje a rozvíjí schopnosti výběru a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení se jazyku,
- operuje s běžnými slovy a ustálenými obraty užívanými běžně v hodinách výuky,
- propojuje v rámci výuky jazyku probírané učivo s poznatky získanými v rámci jiných vyučovacích předmětů,
- poznává smysl a cíl učení, posuzuje své vlastní pokroky dosažené v průběhu výuky a rozvíjí schopnost vlastního hodnocení výsledků svého učení,
- u žáka je podporována snaha a ochota věnovat se dalšímu studiu tohoto jazyka na návazných typech škol i v budoucím životě.

Postup:

- Žákům jsou předkládány různé formy a metody práce, na nichž se postupně učí výběru a využívání vhodných způsobů a metod učení se jazyku
- U žáků je v maximální možné míře využíváno motivování k práci a motivační ústní hodnocení, vedoucí k získání a upevnění kladného vztahu k cizímu jazyku a zájmu o další studium cizího jazyka
- Žákům je dán prostor pro vlastní zhodnocení své práce a pro průběžné porovnávání dosaženého pokroku

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je schopen úměrně svým znalostem pochopit vzniklý problém a hledat jeho řešení,
- hledá a volí při řešení problému vhodné varianty jeho řešení a je směřován k tomu, aby se nenechal odradit případným nezdarem a vytrvale hledal řešení až do zdárného vyřešení,
- rozvíjí svou schopnost vysvětlit, obhájit a zhodnotit své řešení.

Postup:

- Kladení vhodných otázek usměrňujících žáka k výslednému řešení problémů
- Motivace k úsilí vytrvat až do vyřešení problémů
- Žákům je dán prostor pro vysvětlení a zhodnocení svého řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na úrovni odpovídající stupni výuky jazyka,
- komunikuje přiměřeně dosaženému stupni zvládnutí jazyka v ústní, resp. písemné formě, formulují a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje, rozumí jim a odpovídajícím způsobem se zapojuje do diskuse
- rozumí textům a zvukovým záznamům přiměřeným dosaženému stupni osvojení jazyka

Postup:

- Žáci jsou vedeni k přiměřenému výstižnému a souvislému projevu
- Jsou vytvářeny příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- Žáci jsou vedeni k aktivitám, které jsou vykonávány individuálně či v různě velkých skupinách

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině,
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá svým dílem k rozvoji a upevňování dobrých mezilidských vztahů v kolektivu,
- rozvíjí své schopnosti respektovat výsledky, názory a zkušenosti jiných lidí.

Postup:

- Žáci jsou motivováni k týmové spolupráci a k udržování dobrých mezilidských vztahů
- Žáci jsou hodnoceni způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby na základě daných kritérií dokázali zhodnotit své činnosti, činnosti ostatních členů kolektivu a přihlídnout k hodnocení od ostatních lidí

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních,
- akceptuje kladné vnitřní hodnoty jiných lidí,
- se zodpovědně rozhoduje podle dané situace.

Postup:

- Žáci jsou vedeni k prezentaci vlastních myšlenek a názorů, k diskusi a ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žák

- organizuje přiměřeně dosažené úrovni a schopnostem efektivně svou práci.

Postup:

- Napomáhání žákům při hledání správnému řešení
- Zohledňování rozdílů ve znalostech, možnostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7.	- Rozumí a adekvátně reaguje na základní fráze a jednoduché věty - Přiměřeně reaguje na jednoduché pokyny - Prakticky aplikuje výrazy z každodenního běžného života v rámci osvojené slovní zásoby v daném ročníku	- Pozdravy - Kommunikation im Unterricht - Ich und meine Familie - Verständigung - Die Schule und meine Klasse - Základní časové údaje – dny v týdnu, měsíce, roční období - Číslovky 1 -100 - Seznámení s německy hovořícími státy (okrajově) + orientace na mapě, nejdůležitější zeměpisné údaje - Abzählreime	- OSV – komunikace, kooperace a kompetence - EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
8.	- Žák nahlas plynule a foneticky správně vyslovuje a čte jednoduché věty a texty obsahující známou slovní zásobu - Žák rozumí obsahu a smyslu přiměřeně jednoduchého textu a odpovídá na otázky, které se tohoto textu týkají - Rozumí základním informacím i v poslechových textech v rámci probraných konverzačních témat - Žák sděluje ústně informace o sobě, své rodině a běžných životních situacích	- Geburtstag - Ansichtskarten und Briefe - Unsere Wohnung - Mein Tagesprogramm - Rozšíření témat ze 7.ročníku – Meine Familie, die Schule und Kommunikation im Unterricht	- OSV – komunikace, kooperace a kompetence - EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět

		- Im Geschäft - Meine Kleidung - Zařazování jednoduchých přísloví - Sprichwörter	
9.	- Ústně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - Vyjadřuje a odpovídá na jednoduchá sdělení se správnou aplikací základních gramatických struktur a vět - Zapojuje se do jednoduché a pečlivě vyslovované konverzace ostatních s využitím běžných výrazů - Za pomoci slovníku vyhledá ve středně obtížném textu požadovanou informaci, kterou ústně a zjednodušenou formulací vyjádří	- Essen und Trinken - Im Restaurant - Mein Wochenplan - Beim Arzt - Freizeit - Weihnachten - Realie - tradice a zvyky, svátky - Österreich - Die Schweiz - Deutschland - Die Tschechische Republik - Rätsel + Zauberkasten	- OSV – komunikace, kooperace a kompetice - EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět - MDV – tvorba mediálního sdělení.

5.1.6. Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Konverzace v anglickém jazyce je vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Zařazením spadá do vzdělávacího oboru Cizí jazyk a navazuje na vyučovací předmět Anglický jazyk. Jedná se o volitelný předmět vyučovaný v 7., 8. a 9. ročníku.

Podkladem pro naplňování vzdělávacích cílů a očekávaných výstupů v souladu s RVP je Společný evropský referenční rámec pro jazyky na úrovni A1-A2. Důraz je kladen především na rozvíjení základních jazykových kompetencí dle SERR. Obecně je cílem rozvoj komunikačních kompetencí, snižování jazykové bariéry, poznávání a komparace odlišností způsobu života převážně v anglofonních zemích. Počítá s vytvořením vhodných podmínek pro účast školy na mezinárodních projektech.

Forma výuky je zaměřena především na praktické využití jazyka. Metodicky je využíváno skupinových prací, prací s autentickými texty, nahrávkami, filmy, hudbou a dalšími materiály. Výuka probíhá v anglickém a českém jazyce. Zařazeny jsou tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a osobnostní a sociální výchova.

Obecný tematický soupis se nachází v tabulce níže. Konkrétní náplň hodiny je stanovena v tematickém plánu, protože je předpokládán výběr aktuálních témat a trendů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák si osvojuje a rozvíjí schopnost efektivního učení se mluvené stránce jazyka za použití vhodných metod a způsobů práce.
- Žák je podporován ve snaze a zájmu o další studium tohoto jazyka na vyšších stupních školního vzdělávání a následně i v praktickém životě.
- Žák používá ve výuce běžně používaná slova a ustálené obraty
- V rámci výuky žák aplikuje teoreticky získané znalosti a vědomosti v praxi.

- Žák bere za svůj cíl a smysl učení se tomuto předmětu, posuzuje svůj v procesu výuky dosažený pokrok a rozvíjí svou schopnost sebehodnocení při oceňování svých dosažených schopností a dovedností.

Postup:

- Učitel předkládá žákům různé metody a formy práce, z nichž se tito učí volit a prakticky využívat vhodné způsoby a metody učení se.
- Žáci jsou v maximální míře motivováni k práci, využívá se i motivující ústní hodnocení s cílem získání a prohloubení zájmu o tento jazyk a jeho další studium.
- Žákům je umožněno hodnotit svůj vlastní podaný výkon a hodnotit dosažené pokroky.

Kompetence k řešení problémů

- Žák je schopen přiměřeně svým znalostem pochopit vzniklý problém a hledat řešení tohoto. Žák přitom hledá a volí vhodnou formu řešení tohoto problému a je směřován k tomu, aby vytrval ve své snaze až do nalezení řešení a při procesu řešení nerezignoval a nedal se od dalšího hledání odradit.
- Žák zdokonaluje svou schopnost vysvětlovat, obhajovat a sám přiměřeně hodnotit své řešení problému.

Postup:

- Učitel klade vhodné otázky usměrňující žáka v jeho procesu hledání výsledného řešení problému.
- Žák je učitelem motivován, aby vytrval, dokud nebude problém vyřešen.
- Žákovi je dán prostor, aby své řešení problému vysvětlil a zhodnotil.

Kompetence komunikativní

- Žák komunikuje způsobem odpovídajícím dosaženému stupni výuky tomuto jazyku, v přiměřené formě ústně formuluje a vyjadřuje své názory a myšlenky.
- Žák naslouchá mluvené formě jazyka a adekvátně na tuto reaguje, rozumí této a v odpovídající formě a rozsahu se zapojuje do diskuse.
- Žák rozumí zvukovým záznamům odpovídajícím dosaženému stupni znalosti jazyka.

Postup:

- Učitel vede žáka k přiměřenému výstižnému a souvislému mluvenému projevu.
- Žákovi jsou vytvářeny podmínky pro komunikaci s ostatními žáky.
- Žák je veden k činnostem vykonávaným jak v individuální, tak i ve skupinové formě.

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují při skupinové práci.
- Žáci se spolupodílejí na vytváření dobrého klimatu ve skupině a napomáhají rozvoji a upevňování dobrých vztahů mezi jednotlivými členy kolektivu.
- Žáci zdokonalují svou schopnost akceptovat ostatní, jejich názory, zkušenosti a výsledky jejich práce.

Postup:

- Učitel motivuje žáky ke vzájemné spolupráci a co nejlepším mezilidským vztahům.
- Žáci jsou oceňováni a hodnoceni způsobem umožňujícím jim registrovat své vlastní dosažené pokroky.
- Žáci jsou usměrňováni ke schopnosti na základě stanovených kritérií hodnotit činnost svou i ostatních členů kolektivu a akceptovat hodnocení ze strany ostatních.

Kompetence občanské

- Žáci akceptují názory ostatních.
- Akceptují rovněž vnitřní hodnoty jiných lidí.
- Žáci se odpovědně rozhodují na základě konkrétní dané situace.

Postup:

- Učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů, k diskusi nad těmito a ke vzájemnému naslouchání jeden druhému.

Kompetence pracovní

- Žák si efektivně organizuje svou práci úměrně jím dosažené úrovni a schopnostem.

Postup:

- Učitel napomáhá žákům při objevování správného řešení problému a bere na zřetel rozdíly ve znalostech, předpokladech a pracovním tempu jednotlivých žáků.

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vzdělávací obsah

R C H I K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9	Poslech s porozuměním - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat Mluvení - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech a diskutuje o nich. - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- Státy Evropské unie - Kultura - Popkultura - Literatura - Životní prostředí - Sport - Tradice a zvyky - Svátky - Geografie	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá – tolerance, srovnání zvyků a tradic Multikulturní výchova - Mediální výchova

	- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení		
--	---	--	--

5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. až 5. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

čísla a početní operace - osvojení aritmetických operací ve třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

závislosti, vztahy a práce s daty - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

geometrie v rovině a prostoru - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

nestandardní aplikační úlohy a problémy - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Žáci využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována:

Výchova demokratického občana

Environmentální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci,
- se podílí na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; stanovuje si vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu a ověřuje si výsledky.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků,
- prezentuje své názory, klade otevřené otázky a pojmenovává cíle činnosti; plánuje své úkoly a postupy, řešení a závěry,
- se učí pracovat s chybou.

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky,
- volí si různé postupy práce.

Kompetence sociální a personální

Žák

- je veden ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu,
- hodnotí svou práci a vnímá vlastní pokroky.

Kompetence občanská

Žák

- při zpracovávání informací kriticky uvažuje nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, je veden k ohleduplnosti a taktu, vnímá složitosti světa,
- na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

Žák

- vytváří zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, využívá matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech,
- vyhledává a kombinuje informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, používá správným způsobem vybavení, techniku a pomůcky,
- interpretuje různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů.

Kompetence digitální

Žák

- rozlišuje obrazné symboly, porozumí jejich významu,
- posuzuje úplnost dat s ohledem na řešený problém, dohledá chybějící informace potřebné k řešení úloh nebo situací,
- využívá digitální technologie v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
1.	- užívá číslice 1 až 20 - rozlišuje význam méně, více, první, poslední, větší, menší - řadí čísla podle velikosti - umísťuje čísla do 20 na číselnou osu - používá matematické symboly +, -, =, <, > - zapisuje, čte a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku - provádí rozklad čísla na desítky a jednotky - řeší jednoduché slovní úlohy - rozlišuje a pojmenovává jednoduché geometrické tvary - modeluje jednoduché geometrické tvary v rovině - geometrické tvary třídí podle tvaru, velikosti, barev - orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za	- Počítání do 20 - Geometrie – geometrické tvary - Číselná osa - Jednoduché slovní úlohy	- VDO - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost - EV - vztah člověka k životnímu prostředí. - Vv - obrázky stejného druhu podle počtu. - Vv, Pč - znázornění slovní úlohy, užití barev, vystřihování, modelování.

2.	- zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - zapisuje a čte čísla do 100 - zakresluje čísla do 100 na číselnou osu - porovnává čísla do 100, řadí je vzestupně i sestupně - sčítá a odčítá do 100 - počítá příklady se závorkami - provádí zápis slovní úlohy - počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta - připravuje si pomůcky na rýsování (tužka, pravítko) - narýsuje přímkou, lomenou čáru, úsečku dané délky - porovná úsečky podle velikosti - měří úsečku	- Počítání do 20 - Počítání do 100 - Slovní úlohy - Násobení do 50 - Geometrie – bod, čárka, úsečka	- VDO - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát – výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost - EV - vztah člověka k prostředí- výchova k ochraně životního prostředí. - Vv, PČ - znázorňování, modelování - OSV - rozvoj schopností poznávání
3.	- násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky - pamětně sčítá a odčítá dvojciferná čísla - sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně - řeší slovní úlohy v oboru do 100 - zapisuje a čte čísla do 1 000 - porovnává a řadí vzestupně a sestupně čísla do 1 000 - zakresluje čísla do 1 000 na číselné ose - pamětně a písemně sčítá a odčítá čísla do 1 000 - řeší slovní úlohy v oboru do 1 000 - jednotky délky používá při měření (mm, cm, dm, m) - měří rozměry geometrických tvarů (úsečka, čtverec, obdélník) a vyjadřuje je ve vhodných jednotkách - rýsuje a označuje bod, přímkou, polopřímku, úsečku, kružnici - pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky	- Malá násobilka - Počítání v oboru do 100 - Počítání o oboru do 1 000 - Geometrie (bod, přímka, úsečka, geometrické tvary, práce s kružnicí)	- Vv, PČ - znázorňování, modelování - OSV - rozvoj schopností poznávání - MV - lidské vztahy
4.	- zapisuje a čte čísla do 10 000 - sčítá a odčítá pamětně i písemně do 10 000 - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce - orientuje se na číselné ose do 10 000 - pamětně dělí se zbytkem v oboru malé násobilky - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulatoru - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku - porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty) - převádí jednotky délky a hmotnosti; objemu - řeší jednoduché a složené slovní úlohy - provádí jednoduchý zápis s neznámou - pracuje s kružnicí - rýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici - sestavuje trojúhelník ze tří stran	- Počítání do 10 000 - Násobení a dělení – písemně i pamětní - Práce s kalkulatorem - Jednotky délky, hmotnosti a objemu - Slovní úlohy - Geometrie – kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník - Celek, část, zlomek - Číselník, jmenovatel, zlomková čára - Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - Řešení a tvorba slovních úloh k určování částí z celku - Čísla -100 až +100	- EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí. - VDO - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát - OSV - rozvoj schopností poznávání - Prv – člověk a jeho svět

	- rýsuje kolmici, rovnoběžky, různoběžky - určí vzájemnou polohu přímek v rovině - určí souřadnice bodu ve čtvercové síti - žák se učí rozlišovat obrazné symboly (např. značky, piktogramy, šipky) a porozumí jejich významu - žáci jsou vedeni k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů		
5.	- zapisuje a čte čísla do 1 000 000 - orientuje se na číselné ose do 1 000 000 - sčítá a odčítá pamětně i písemně v oboru do 1 000 000 - násobí 10, 100, 1 000 - zaokrouhluje čísla na tisíce, desetitisíce a statisíce - násobí písemně trojčíslným činitelem - dělí jednociferným a dvojčíslným dělitelem - řeší slovní úlohy v oboru do 1 000 000 - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin - převádí jednotky času a objemu - římské číslice pozná a vyznačí polovinu, třetinu, čtvrtinu - sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - sestrojí čtverec a obdélník - změří a vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku - pojmenuje čtyřúhelníky - vypočítá obsah čtverce a obdélníka - dbá na přesnost a čistotu rýsování - vyhledává, sbírá a třídí data i s použitím digitálních technologií - žáci jsou vedeni k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů - čte a sestavuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy	- Počítání do 1 000 000 - Slovní úlohy - Římské číslice - Zlomky se stejným jmenovatelem - Geometrie – čtverec, obdélník, trojúhelník + obvod a obsah - Zlomky – řešení a tvorba slovních úloh k určování celku - Desetinné číslo - Porovnávání desetinných čísel -	- VDO - občanská společnost a stát - EV - vztah člověka k prostředí - OSV - rozvoj schopností poznávání

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku 5 hodin, v 7. až 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Matematika je založena na praktických činnostech a užití v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Žáci se učí porozumět základním myšlenkovým postupům a pojmům a jejich vzájemným vztahům. Osvojují si některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Číslo a proměnná – žáci si osvojují tři složky aritmetických operací: dovednost provádět operaci, pochopit, proč je operace prováděna určitým postupem, a umět operaci propojit s reálnou situací, provádějí měření, odhadování, výpočty, zaokrouhlování, seznamují se s pojmem proměnná a jejím významem.

Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci poznávají určité typy změn a závislostí, analyzují je z tabulek, diagramů, grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem a směřují k pochopení pojmu funkce.

Geometrie v rovině a v prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary, modelují reálné situace, hledají podobnosti útvarů, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, určují obvod, obsah, povrch a objem, zdokonalují svůj grafický projev, řeší polohové a metrické úlohy, které vycházejí z reálného života.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – žáci řeší úlohy do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, při řešení uplatňují logické myšlení; tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Žáci se učí využívat kalkulátory, počítačové výukové programy, vhodný počítačový software a další pomůcky (např. tabulky, přehledy), což napomáhá i žákům s nedostatky v numerickém počítání.

Cíle:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjení paměti a logického myšlení
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení
- vytváření zásoby početních operací, algoritmů, metod řešení a jejich využívání
- vnímání složitosti reálného světa
- provádění rozboru problému, řešení a vyhodnocení
- přesné a stručné vyjadřování
- zdokonalování grafického projevu

Matematické soutěže, jichž se mohou každoročně dobrovolně žáci zúčastnit:

- Matematická olympiáda pro 6. – 9. ročník
- Pythagoriáda pro 6. a 7. ročník
- Matematický klokan

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty, hlavně s fyzikou, chemií a zeměpisem.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana

formování volných a charakterových vlastností, rozvoj důslednosti, vytrvalosti, schopnost sebekontroly, tvořivost, při skupinové práci zdokonalování komunikace, organizačních schopností, schopností dělat kompromisy; řešení úloh přispívajících k výchově občana – finanční matematika, statistické ročenky, diagramy a grafy v denním tisku např. s volební tematikou.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

grafy a tabulky z tisku, práce s mapou

Environmentální výchova

úlohy související s ochranou životního prostředí, např. spotřeba vody a elektrické energie v domácnosti, třídění odpadu, teplotní změny apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- hledá si kladný vztah k učení,
- díky pestrým aktivitám se připravuje na účast na matematických soutěžích,
- samostatně vyhledává a třídí informace,
- volí různé postupy řešení matematických úloh.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- samostatně rozebírá problém, odhaduje výsledky,
- volí správný postup řešení problematických úloh,
- vnímá chybu jako cesta ke správnému řešení,
- vyhledává informace a ověřuje si výsledky z různých zdrojů.

Kompetence komunikativní

Žák

- vhodně komunikuje se spolužáky i učiteli,
- má kultivovaný ústní i písemný projev,
- užívá správné terminologie a symboliky,
- spolupracuje ve skupině, mimo jiné i na projektových pracích.
-

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních,
- zodpovědně se rozhoduje,
- je veden k formování charakterových a volních vlastností,
- řeší úlohy propojené s reálným životem.

Kompetence sociální a personální

Žák

- dodržuje předem dohodnutá pravidla práce ve skupině,
- vytváří příjemnou atmosféru ve skupině i ve třídě,
- pomáhá ostatním spolužákům, například žákům s poruchami učení,
- respektuje pravidla slušného chování.

Kompetence pracovní

Žák

- přistupuje zodpovědně k zadaným úkolům,
- vlastní práci si efektivně organizuje,
- dodržuje dohodnutou kvalitu práce a termíny,
- objektivně hodnotí sebe a svou práci a posuzuje možnosti při profesní orientaci.

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální zařízení v hodinách matematiky,
- samostatně rozhoduje o vhodnosti digitálního zařízení k řešení dané úlohy,
- samostatně rozhoduje o postupech, způsobech a prostředcích, jak získávat, posuzovat a sdílet data a informace,
- využívá digitálních technologií k zjednodušení pracovních postupů,
- zpracovává digitálního obsahu v různých formátech,

- v digitálním prostředí jedná eticky.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
6.	- zobrazuje přirozená čísla a nulu na číselné ose - užívá zápisy přirozených čísel v desítkové soustavě - porovnává přirozená čísla podle velikosti - zaokrouhluje přirozená čísla	Aritmetika	
6.	- rýsuje kružnice (šestiúhelník, osmiúhelník) - sestrojí střed úsečky pomocí kružítka - používá a převádí jednotky délky a obsahu - pozná a pojmenuje krychli, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel, kouli	Geometrie - mnohoúhelníky - obsah čtverce a obdélníku	
6.	- porovnává desetinná čísla a zaokrouhluje je - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 - užívá a převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu - sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla písemně i na kalkulačce	Desetinná čísla - desetinná čísla a jejich znázorňování - porovnávání desetinných čísel - zaokrouhlování desetinných čísel - sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 - jednotky délky, hmotnosti, obsahu - násobení desetinného čísla přirozeným číslem a desetinným číslem - dělení desetinného čísla přirozeným číslem a desetinným číslem	- F, PŘ, Z, Ch, Pč
6.	- načrtává a rýsuje obraz krychle a kváдру - počítá povrch a objem krychle a kváдру - používá jednotky objemu	Krychle a kvádr - zobrazení - síť - povrch - objem - jednotky objemu a jejich převody	- F (objem, hustota) - Vv (volné rovnoběžné promítání)
6.	- přenáší úhel ke zvolené polopřímce - měří velikost daného úhlu - sestrojuje úhel dané velikosti - pozná ostrý, tupý a přímý úhel, vrcholové a vedlejší úhly - sčítá a odčítá velikosti úhlů ve stupních - sestrojuje osu úhlu	Úhel - úhel jako část roviny - velikost úhlu ve stupních - porovnávání úhlů - sčítání a odčítání úhlů	- F (optika, síly) - Z - Tv (hody, vrhy)
6.	- rozhoduje o shodnosti obrazců - sestrojuje obraz bodu a jednoduchého rovinného obrazce - poznává osově souměrné útvary	Osová souměrnost - shodné útvary - osa souměrnosti, osová souměrnost	- Vv, D (architektura) - Př (stavba rostlin, mineralogie)

	- doplňuje osu souměrnosti v jednoduchých osově souměrných útvarech - rýsuje osu úsečky a úhlu	- konstrukce obrazu útvaru - dvojice vzor – obraz, samodružný bod - souměrně sdružené body - osově souměrné útvary, určení osy souměrnosti - osa úsečky, osa úhlu	
6.	- počítá ze známé velikosti dvou vnitřních úhlů trojúhelníku velikost jeho třetího vnitřního úhlu ve stupních - poznává a popisuje ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný trojúhelník - sestrojuje výšky a těžnice trojúhelníku	Trojúhelník - vnitřní úhly trojúhelníku a jejich součet - trojúhelníková nerovnost - třídění trojúhelníků podle velikosti vnitřních úhlů a podle délek stran - výšky trojúhelníku - těžnice a těžiště trojúhelníku	- F (těžiště, skládání a rozklad sil)
6.	- Rozlišuje prvočíslo a číslo složené - rozkládá přirozená čísla na součin prvočísel - určuje největšího společného dělitele dvou čísel - určuje nejmenší společný násobek dvou čísel	Dělitelnost přirozených čísel - dělitel - násobek - dělitelnost 10, 5, 2, 3 - sudé a liché číslo - prvočísla a složená čísla - společní dělitelé, největší společný dělitel - společné násobky, nejmenší společný násobek	
7.	- vyjadřuje část celku zlomkem - zobrazuje zlomek na číselné ose - krátí a rozšiřuje zlomky - převádí zlomek na desetinné číslo a naopak - převádí smíšené číslo na zlomek a naopak - sčítá, odčítá a násobí dva zlomky - dělí zlomky, upravuje složený zlomek	Racionální čísla - zlomek jak část celku - zobrazení zlomků na číselné ose - rozšiřování krácení zlomků - porovnávání zlomků - zlomky, desetinná čísla, smíšená čísla - sčítání, odčítání, násobení, dělení zlomků - složený zlomek	- F (vztahy pro dráhu, rychlost, čas, hustotu, objem, hmotnost, jednotky ve tvaru zlomku)
7.	- Rozlišuje kladné a záporné celé číslo - zobrazuje celé číslo na číselné ose - určuje opačné číslo k danému celému číslu - porovnává celá čísla podle velikosti - sčítá, odčítá, násobí, dělí dvě celá čísla	Celá čísla - celá čísla a jejich zobrazení na číselné ose - absolutní hodnota, opačné číslo - sčítání, odčítání, násobení, dělení celých čísel	- F (teplota, teplo)

7.	- zobrazuje racionální čísla na číselné ose - porovnává racionální čísla podle velikosti - sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě racionální čísla	Záporná racionální čísla - záporná desetinná čísla a záporné zlomky - racionální čísla - porovnávání racionálních čísel - sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel	
7.	- určuje poměr dvou veličin - krátí a rozšiřuje daný poměr - zvětšuje a zmenšuje hodnoty v daném poměru - rozděluje celek v daném poměru - užívá poměr k řešení úloh z praxe - užívá dané měřítko při čtení map a při konstrukci jednoduchých plánek	Poměr - poměr, převrácený poměr - rozšiřování a krácení poměru - úměra – zápis rovnosti dvou poměrů - postupný poměr - měřítko plánu a mapy	- Z (měřítko mapy) - Ch (názvosloví)
7.	- sestavuje tabulku přímé a nepřímé úměrnosti - rozhoduje, zda je daná závislost přímá nebo nepřímá úměrnost - sestavuje graf přímé úměrnosti	Přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - pravoúhlá soustava souřadnic - graf přímé úměrnosti	- Ch (směsí) - F (závislost veličin, přímočarý pohyb, páka)
7.	- určuje procentovou část - určuje základ - určuje počet procent	Procenta a jejich užití - procento - základ, počet procent, procentová část - promile	- Z, Ch, F, FG
7.	- používá průsvitku k rozhodnutí o shodnosti obrazců - rozhoduje o shodnosti trojúhelníků s použitím vět sss, sus, usu - sestavuje trojúhelníky s využitím vět sss, sus, usu	Shodnost trojúhelníků - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věta sss, sus, usu	
7.	- sestavuje obraz jednoduchého obrazce ve středové souměrnosti - rozhoduje, zda je obrazec středově souměrný a doplňuje střed souměrnosti	Středová souměrnost - středová souměrnost, střed souměrnosti - konstrukce obrazu ve středové souměrnosti - středově souměrné útvary, určení středu souměrnosti	- Vv
7.	- zná vlastnosti jednotlivých druhů rovnoběžníků a lichoběžníků - sestavuje rovnoběžníky a lichoběžníky v jednoduchých případech - počítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku	Čtyřúhelníky - čtyřúhelníky - rovnoběžníky - kosodélník, kosočtverec - lichoběžník - výšky a úhlopříčky rovnoběžníku a lichoběžníku - obsah trojúhelníku	
7.	- poznává hranol, určuje podstavy a plášť - rýsuje síť hranolu v jednoduchých případech	Kolmý hranol - hranoly a jejich části - síť hranolu - povrch a objem hranolu	- F - Vv

8.	- určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulačky	Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta - druhá mocnina, určování druhých mocnin - druhá odmocnina, určování druhých odmocnin - Pythagorova věta - Užití Pythagorovy věty v rovině a v prostoru	- D (význam řecké matematiky)
8.	- Zapisuje číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, $1 \leq a \leq 10$	Mocniny s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina - mocnina s přirozeným mocnitelem - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$, $1 \leq a \leq 10$	- Z (rozlohy světadílů, oceánů) - F (astronomie, hmotnosti, objemy, vzdálenosti)
8.	- počítá hodnotu číselného výrazu - dosazuje do výrazu s proměnnými - zapisuje situaci danou slovním vyjádřením pomocí výrazů	Číselné výrazy s proměnnými - číselný výraz a jeho hodnota - výraz s proměnnými	
8.	- zapisuje mnohočleny co nejstručněji - sčítá a odčítá mnohočleny - násobí mnohočleny - upravuje mnohočlen na součin vytknutím před závorku a pomocí vzorců	Mnohočleny - co je mnohočlen - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenů - rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním před závorku - rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců	
8.	- užívá ekvivalentní úpravy rovnic - řeší lineární rovnice s jednou neznámou, provádí zkoušku dosazením - využívá lineární rovnice s jednou neznámou při řešení úloh z praxe - po dosazení do vzorce vypočítává zbývající neznámou	Lineární rovnice - rovnice s jednou neznámou - kořen (řešení) rovnice - zkouška - ekvivalentní úpravy rovnic - řešení lineárních rovnic - řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou - výpočet neznámé ze vzorce	- F, Ch
8.	- určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice - používá Thaletovu kružnici - sestrojuje tečny z bodu ke kružnici - počítá délku kružnice, obvod kruhu a obsah kruhu - popisuje válec, načrtává a sestrojuje síť válce - počítá povrch a objem válce	Kružnice, kruh, válec - kružnice a kruh - kružnice a přímka - Thaletova věta - délka kružnice, obvod kruhu - válec a jeho síť - povrch a objem válce	- Vv
8.	- sestrojuje osu úsečky a osu úhlu	Konstrukční úlohy	

	- dodržuje postup při řešení konstrukční úlohy - sestrojí trojúhelník s využitím výšky a těžnice - sestrojí rovnoběžník a lichoběžník s využitím výšky - rýsuje přesně	- množiny bodů v rovině - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků	
9.	- řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou	Soustavy lineárních rovnic - lineární rovnice se dvěma neznámými - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustavy rovnic	- F, Ch
9.	- rozhoduje, zda závislost daná grafem nebo tabulkou je funkcí - určuje definiční obor a obor hodnot funkce dané tabulkou či grafem - sestrojí graf funkce dané tabulkou - sestrojí graf lineární funkce - sestrojí graf nepřímé úměrnosti - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	Funkce - funkce daná grafem nebo tabulkou - definiční obor funkce - hodnota funkce, obor hodnot funkce - přímá úměrnost - lineární funkce - konstantní funkce - rostoucí a klesající funkce - nepřímá úměrnost	- D (René Descartes) - In (Excel) - F (grafy)
9.	- pozná podobné trojúhelníky a určuje poměr podobnosti - sestrojí trojúhelník podobný danému trojúhelníku - rozděluje úsečku v daném poměru - využívá měřítko při práci s plány a mapami	Podobnost - podobnost geometrických útvarů - poměr podobnosti - podobnost trojúhelníků - věty o podobnosti trojúhelníků - užití podobnosti	- Z, F
9.	- sestrojí síť jehlanu v jednoduchých případech - vypočítá povrch a objem jehlanu a kužele v jednoduchých případech - vypočítá povrch koule	Jehlan, kužel, koule - jehlan – síť, povrch, objem - kužel – síť, povrch, objem - koule – povrch, objem	- Z, F, Tv
9.	- čte výsledky statistických šetření zaznamenané tabulkou - určuje četnost a relativní četnost - čte a sestrojí diagramy - počítá aritmetický průměr - porovnává, zaznamenává a vyhodnocuje jednoduchá statistická šetření	Základy statistiky - statistické šetření - statistický soubor - statistická jednotka - znak a jeho hodnota - četnost, relativní četnost - sloupcový a kruhový diagram - aritmetický průměr	
9.	- vypočítá úrok - vypočítá daň z úroku a úrok po zdanění - řeší úlohy na jednoduché úrokování	Finanční matematika - vklad, úvěr - úroková míra, úrok - daň z úroku - jednoduché úrokování	
9.	- řeší úlohy z praxe		

5.2.2. Zajímavá matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zajímavá matematika se vyučuje jako samostatný volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Zábavná matematika je založena na praktických činnostech a užití v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Žáci se učí porozumět základním myšlenkovým postupům a pojmům a jejich vzájemným vztahům. Osvojují si některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Předmět se zaměřuje na nestandardní aplikační úlohy a problémy – žáci řeší úlohy do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, při řešení uplatňují logické myšlení.

Cíle:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjení paměti a logického myšlení
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení
- vytváření zásoby početních operací, algoritmů, metod řešení a jejich využívání
- provádění rozboru problému, řešení a vyhodnocení
- přesné a stručné vyjadřování
- zdokonalování grafického projevu

Předmět zábavná matematika dále rozvíjí předmět matematika; je úzce spjat s ostatními předměty, hlavně s fyzikou, chemií a zeměpisem.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana

formování volných a charakterových vlastností, rozvoj důslednosti, vytrvalosti, schopnost sebekontroly, tvořivost, při skupinové práci zdokonalování komunikace, organizačních schopností, schopností dělat kompromisy; řešení úloh přispívajících k výchově občana – finanční matematika, statistické ročenky, diagramy a grafy v denním tisku např. s volební tematikou.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

grafy a tabulky z tisku, práce s mapou

Environmentální výchova

úlohy související s ochranou životního prostředí, např. spotřeba vody a elektrické energie v domácnosti, třídění odpadu, teplotní změny apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- si vytváří kladný vztah k učení,
- prohlubuje si díky pestrým aktivitám své dosavadní znalosti,
- vyhledává a třídí informací, volí různé postupy.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozebírá podrobněji daný problém a hledá řešení, odhaduje výsledky,
- volí správný postup,
- vnímá chybu jako cestu ke správnému řešení,
- ověřuje si výsledky.

Kompetence komunikativní

Žák

- spolupracuje ve skupině na projektových pracích,
- užívá správné terminologie a symboliku.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních, rozhoduje se zodpovědně,
- řeší úlohy propojené s reálným životem a tím si formuje své charakterové a volní vlastnosti.

Kompetence sociální a personální

Žák

- dodržuje pravidla práce ve skupině, vytváří příjemnou atmosféru ve skupině i ve třídě,
- pomáhá ostatním spolužákům, např. žákům s poruchami učení,
- chová se slušně.

Kompetence pracovní

Žák

- zodpovědně přistupuje k zadaným úkolům,
- efektivně si organizuje vlastní práci,
- dodržuje dohodnutou kvalitu práce a termíny.

Kompetence digitální

Žák

- využívá vhodné digitální zařízení,
- samostatně se rozhoduje o vhodnosti digitálního zařízení k řešení dané úlohy,
- samostatně se rozhoduje o postupech, způsobech a prostředcích, jak získávat, posuzovat a sdílet data a informace,
- využívá digitální technologie k zjednodušení pracovních postupů,
- zpracovává digitální obsah v různých formátech,
- jedná v digitálním prostředí eticky.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK		UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9.	- určuje společného dělitele dvou a více čísel - určuje společný násobek dvou a více čísel - doplní číselnou řadu - provádí početní výkony s čísly - provádí početní operace s čísly	Úlohy o číslech - dělitelnost přirozených čísel - desetinná čísla - celá čísla - zlomky	-	
9.	- rýsuje obrazce složené z trojúhelníků a čtyřúhelníků - počítá obvody a obsahy obrazců - převádí jednotky - rýsuje kvádr, krychli - modeluje tělesa složená z kvádrů a krychlí - počítá objemy a povrchy těles	Rovinné obrazce - trojúhelníky - čtyřúhelníky - kruh, kružnice - osová souměrnost - středová souměrnost	-	

		Tělesa - kvádr, krychle - hranol	
9.	- řeší úlohy z praxe - čte údaje z grafu	Aplikovaná matematika - logické úlohy - poměr - trojčlenka - procenta - slovní úlohy - grafy - statistika	-

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

5.3.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. až 9. ročníku 1 hodinu týdně. Na prvním stupni se žáci naučí základům práce na počítači. Na tyto základy navazuje rozšiřování těchto vědomostí a dovedností na 2. stupni.

Žáci jsou vedeni k rozvoji praktických dovedností pro využití moderních technologií v běžném i osobním životě. Důraz je kladen na zvládnutí základních postupů, jako je práce s textem, s tabulkami, s obrázky, základy počítačové grafiky a při získávání informací pomocí IT. Důraz je také kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení.

Výuka probíhá v kmenových třídách a počítačové učebně za využití dostupných programů a zařízení s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci objevují možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, využívají dosud získané zkušenost.
- objevováním souvislostí posoudí vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a je o nich schopen diskutovat

Kompetence k řešení problémů

- žáci se snaží o tvořivý přístup při řešení, uvědomují si, že může existovat více řešení
- žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení, ověření a obhájení zvoleného postupu, žáci se snaží řešení uplatnit v praktickém životě, ověřují a obhajují si zvolený postup

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí při komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci dodržují pravidla potřebná k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí spolupracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci ohleduplní a taktní, chápe lidskou různorodost

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, citace použitého pramene).
- žáci kriticky přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci využijí IT pro hledání informací důležitých pro svůj rozvoj spojený se školní docházkou

Kompetence digitální

- žáci chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- žáci se seznamují s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- žáci využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- žáci se samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah
- žáci vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty
- žáci se vyjadřují za pomoci digitálních prostředků
- žáci k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací obsah

ROČNÍK	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4.	Digitální technologie - zvládne správně zapnout a vypnout počítač a jiná digitální zařízení - pamatuje si a chrání svoje heslo, přihlásí/odhlásí se ze svého školního účtu - zná, respektuje a dodržuje řád počítačové učebny a pravidla bezpečnosti práce i základní hygienické zásady při práci s digitálními technologiemi. - pojmenuje základní části počítačové sestavy a popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru - při práci popíše a využívá ovládací prvky a nástroje operačního systému a jeho uživatelského rozhraní. - ovládá základní operace s myší při práci s počítačem a seznámí se s klávesnicí - zvládne propojit digitální zařízení a uvede možná bezpečnostní rizika, která s tím souvisí - pozná nestandardní spuštění počítače a jiného digitálního zařízení - ovládá aplikace, které potřebuje k práci, ukládání dat, otevírání souborů a složek a jejich přejmenování - píše a edituje text, vytvoří obrázek - zvládá komunikaci pomocí emailu	Zapnutí a vypnutí zařízení, aplikace Hardware Software Bezpečnost na síti Pravidla bezpečnosti práce s digitálními zařízeními Digitální zařízení a jejich účel Ovládání myši, klávesnice Propojení technologií, internet Počítačová data, práce se soubory Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Email – napsání, odeslání, přijímání	Čj – orientace na klávesnici, rozložení znaků, využití online slovníků a příruček Prv – pokus, bezpečnost Pě, Hv – přehraje zvuk a video Hv – hudební aplikace Tv – sbírání a vyhodnocování dat pohybových aktivit
4.	Data, informace a modelování - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text a dekoduje jednoduchý obrázek	Kód Piktogramy Emoji A jiné symboly Pixel, rastr, rozlišení, různé tvary	Čj – tvorba vlastního sdělení, rozvoj čtenářství M – porozumění symbolům Vv – grafické programy
4.	Algoritmizace a programování - sestaví robota podle návodu - sestaví různé postupy pro robota ke splnění úkolů - oživí robota, otestuje jeho chování - vytvoří různé postupy pro robota ke splnění úkolů	Sestavení programu a oživení robota Řešení problému krokováním	

	- rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy a používá je - vyhledá a opraví chybu v postupu - pokusí se najít chybu v programu a opravit ji	Opakování příkazů a experimentování s nimi	
5.	Digitální technologie - pojmenování nejběžnějších periférií a vysvětlí jejich funkci - vysvětlení rozdíl mezi hardwarem a softwarem, orientuje se v aplikačním softwaru a používá ho při své práci na počítači - propojí digitální zařízení a uvede možná rizika, která s tím souvisí, pamatuje si a chrání své heslo - ovládá práci se školním účtem, sdílí data - ovládá práci se soubory a složkami - najde a spustí aplikaci potřebnou ke své práci - průběžně zálohuje výstupy své práce	Bezpečnost, bezpečnost na internetu, odlišení virtuální a skutečné identity Hardware Software Monitor, klávesnice, myš Tiskárna Ukládání dokumentů	Hv – hudební aplikace, vlastní tvorba Tv – sbírání a vyhodnocování dat pohybových aktivit, tvorba grafu
5.	Data, informace a modelování - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy - učí se pracovat s vyhledávačem, využívá hypertextový odkaz či zápisu konkrétní webové adresy - pracuje s daty v textovém formátu	Grafy, schémata, obrázkové modely Vytváření myšlenkových a pojmových map	M – práce s daty, jejich vyhledávání a ověřování dat Prv, Pč – vyhledávání informací, pokus Vv – grafické programy, propojení zvuku a obrazu
5.	Algoritmizace a programování - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy, řídí chování postavy - používá události ke spuštění činnosti postav - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytvoří a použije nový blok - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - rozhodne, zda zapsaný program zjednodušit - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Příkazy, jejich spojování a opakování Vlastní bloky a jejich vytváření Hledání a oprava chyb	
5.	Informační systémy - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Práce s tabulkou, řazení dat v tabulce, posloupnost	Čj, M – vyhledávání a porovnávání informací z digitálních zdrojů M – práce s tabulkami a diagramy Vv – edukativní programy, online galerie

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

V oblasti vzdělání Informatika je hlavním cílem podpora rozvoje informatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií. Tato oblast se zakládá na aktivních činnostech, které umožňují žákům využívat informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody pro zkoumání řešitelnosti problémů a nalezení optimálních řešení, zpracování a interpretaci dat a také ukazuje, kdy je vhodné přenechat práci strojům nebo počítačům. Porozumění fungování digitálních technologií přispívá jak k lepšímu pochopení digitálního světa, tak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému využívání. Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. až 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Na druhém stupni základního vzdělávání se žáci zapojují do tvůrčích činností, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují a aktivně hledají různá řešení. Diskuze s ostatními žáky jim pomáhá prohlubovat a rozvíjet porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému se učí vybírat, které aspekty jsou podstatné pro jeho řešení a které lze zanedbat. Získávají dovednosti vytváření, formálního zápisu a systematického hodnocení postupů vhodných pro automatizaci, zpracování velkých a rozmanitých souborů dat. Díky pochopení způsobů a principů fungování digitálních technologií žáci rozumí základním principům kódování, modelování a lépe chrání sebe, své soukromí, data a zařízení.

Během základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si pravidelné testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako součást designu a vývoje informačních technologií. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jednotlivce, společnost a životní prostředí.

Ve škole se kladl důraz na rozvíjení digitální gramotnosti i v rámci ostatních předmětů, přičemž informatika měla svou specifickou roli v tomto procesu.

Průřezová témata

Předmět je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty a vědními obory. V rámci informatiky jsou realizována následující průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MKV), Environmentální výchova (EVVO) a Mediální výchova (MV).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák je veden k poznání smyslu celoživotního učení a orientaci v každodenním životě.
- Na praktických příkladech je mu ukázán smysl a cíl učení v daném předmětu.
- Na začátku hodiny je seznámen s cílem nebo průběhem hodiny a motivován k práci.
- Během výuky je kladen důraz na vyhledávání informací z různých zdrojů.
- Pomáhá se mu sledovat strukturu a návaznost učiva.
- Je učen operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly.
- Je učen plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost a je veden k sebehodnocení.

- Při hodnocení různých činností je žákovi poskytována včasná zpětná vazba, současně tak sleduje svůj pokrok.
- Je mu umožněno ve vhodných případech realizovat vlastní nápady.
- Je veden k využívání výpočetní techniky.
-

Kompetence k řešení problémů

- Žák je veden k řešení problémových úloh
- Při práci je podporován v individuálním i týmovém řešení problému
- Před prací volí vhodný pracovní proces a předvídá jeho cíl.
- Žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky. Využívá získané vědomosti a dovednosti v praxi.

Kompetence komunikativní

- Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- Zapojuje se do diskuse, argumentuje vhodným způsobem svůj názor a zároveň umí naslouchat názorům druhých.
- Využívá informační, komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

- Žák komunikuje s ostatními lidmi ohleduplně a s respektem
- Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu a dodržování dohodnutých pravidel.
- Žák objevuje své silné stránky, podporuje je a dovede jich využít k rozvoji vlastní osobnosti.
- Umí kriticky hodnotit a ocenit práci svou i druhých.
- Přispívá k diskusi v malé skupině i celé třídy. Chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské

- Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot a je schopen vcítit se do situací ostatních lidí.
- Odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Žák chápe důležitost pravidel soužití, respektuje je a podílí se na jejich tvorbě.
- Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy.
- Respektuje, chrání a oceňuje tradice, kulturní a historické dědictví. Má zájem o lokální historii a kulturní prostředí.
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní

- Žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.
- Využívá svých znalostí v běžné praxi.
- Osvojuje si běžné pracovní návyky.
- Dodržuje termíny vypracování úkolů a jejich dohodnutou kvalitu.
- Dokáže kriticky hodnotit práci svou práci a vyvozovat z evaluace patřičné důsledky.

Kompetence digitální

- Žák se učí ovládat digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- Žák je veden k tomu, aby dokázal získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; tyto znalosti a dovednosti dokáže uplatnit při výuce dějepisu (např. k přípravě materiálů) - s pomocí digitální technologie žák usiluje o to, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- Žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- Žák se učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; učitel vede žáka k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM
6.	Kódování a šifrování dat a informací - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, - pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	- Přenos informací, standardizované kódy - Znakové sady - Přenos dat, symetrická šifra - Identifikace barev, barevný model - Vektorová grafika - Zjednodušení zápisu, kontrolní součet - Binární kód, logické A a NEBO
6.	Práce s daty - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	- Data v grafu a tabulce - Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - Kontrola hodnot v tabulce - Filtrování, řazení a třídění dat - Porovnání dat v tabulce a grafu - Řešení problémů s daty
6.	Informační systémy - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	- Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva

6.	Programování – opakování a vlastní bloky - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem - opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	- Vytvoření programu - Opakování - Podprogramy
7.	Programování – podmínky, postavy a události - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	- Opakování s podmínkou - Události, vstupy - Objekty a komunikace mezi nimi
7.	Modelování pomocí grafů a schémat - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	- Standardizovaná schémata a modely - Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, - kostra grafu - Orientované grafy, automaty - Modely, paralelní činnost
7.	Počítače - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	- Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací, aktualizace - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)
8.	Programování robotické stavebnice - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	- Sestavení a oživení robota - Sestavení programu s opakováním, - s rozhodováním - Používání výstupních zařízení robota - (motory, displej, zvuk) - Používání senzorů (tlačítka,

		vzdálenost, - světlo/barva) - Čtení programu - Projekt Můj robot
8.	Programování hardwarové desky - sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	- Sestavení programu a oživení Micro:bitu - Ovládání LED displeje - Tlačítka a senzory náklonu - Připojení sluchátek, tvorba hudby - Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru - Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově - Připojení a ovládání externích zařízení - z Micro:bitu
8.	Hromadné zpracování dat - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připsí do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, - sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	-
9.	Programovací projekty - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	- Programovací projekt a plán jeho realizace - Popsání problému - Testování, odladění, odstranění chyb - Pohyb v souřadnicích - Ovládání myši, posílání zpráv - Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty - prvků seznamu - Nástroje zvuku, úpravy seznamu - Import a editace kostýmů, podmínky - Návrh postupu, klonování. - Animace kostýmů postav, události - Analýza a návrh hry, střídání pozadí, - proměnné - Výrazy s proměnnou - Tvorba hry s ovládáním, více seznamů - Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné - a seznamy
9.	Digitální technologie - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné	Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí

	prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasilání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	- Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies
--	---	--

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1.– 3. ročníku 2 hodiny týdně, ve 4.– 5. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- praktické poznávání místních a regionálních skutečností, důraz na dopravní výchovu a riziková místa a situace
- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí, ochrana krajiny a životního prostředí
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění, obrana státu

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- poznávání toho, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení lidí
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu, seznamování se se základními právy a povinnostmi, se světem financí

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- orientace v dějích v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti
- současnost a minulost v našem životě od rodiny, obce, regionu až k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události a ochrana během nich
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy
- na základě získaných informací hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně a rozvoji životního prostředí

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy

- péče o zdraví, první pomoc, návykové látky
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Průřezová témata

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí
- zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí
- ekosystémy
- základní podmínky života

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- používá vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu,
- získává informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování,
- objevuje a poznává vše, co ho zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- sám objevuje, hledá různá řešení a závěry,
- se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů,
- si upevňuje účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí používat správnou terminologii,
- si rozšiřuje slovní zásobu v osvojovaných tématech, určenou k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální

Žák

- si uvědomuje rozdílnost mezi lidmi,
- pracuje ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje názory a zkušenosti druhých,
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.

Kompetence občanské

Žák

- si vytváří ohleduplný vztah k přírodě,
- osvojuje dodržování pravidel slušného chování,
- se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých.

Kompetence pracovní

Žák

- se učí pozorovat a zacházet s různými materiály, nástroji a vybavením,
- se učí dodržovat pravidla bezpečnosti,
- si utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla.

Kompetence digitální

Žák

- se učí vytvářet společná pravidla chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a je kladen důraz na jejich dodržování,
- je veden k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů, k uvědomění si, které údaje jsou vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč,
- je veden k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací,
- používá online aplikace ke zkoumání přírody a k vhodnému využití digitálních map a navigací,
- má prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
1.	- zná cestu do školy - učí se rozpoznat riziková místa a situace - pamatuje si název školy - zná jméno třídní učitelky a ředitele školy - rozliší nežádoucí formy chování - rozlišuje čas k práci a odpočinku - dodržuje základní hygienické návyky a základy správné životosprávy, pitný režim - pojmenovává základní části lidského těla - správně reaguje v případě úrazu – přivolá pomoc - orientuje se v čase – vyzná se v pojmech minulost, přítomnost, budoucnost - učí se vytvářet a dodržovat denní režim - vyjmenovává dny v týdnu - vyjmenuje čtvero ročních období - popisuje změny v přírodě - orientuje se ve vztazích mezi rodinnými příslušníky - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- Škola - Domov - Osobní bezpečí - Chování lidí - Péče o zdraví - Lidské tělo - Osobní bezpečí - Orientace v čase - Roční období - Rodina - Domov - Soužití lidí - Živočichové - Rostliny	- VDO - občanská společnost a škola, výchova k samostatnosti, k seberealizaci, smysl pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost - EGS - kultura - MV - poznávání etnických skupin - OSV - poznávání lidí, rozvoj schopností poznávání - EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí - Čj
2.	- ovládá základní pravidla slušného chování v rodině a	- Rodina	- MV - lidské vztahy

	- ve společnosti - slušně požádá o pomoc a poděkuje - orientuje se v okolí školy - správně přechází vozovku - rozlišuje dopravní prostředky - snaží se předvídat možné nebezpečí a vyhodnocovat způsoby, jak mu čelit - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - vysvětluje a pojmenovává základní povolání dospělých - váží si práce ostatních - pozoruje a porovnává proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje pojmy: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - chápe potřebu pravidelné péče o pokojové rostliny - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - pojmenovává některá domácí zvířata a vybraná volně žijící zvířata a ptáky - v modelových situacích ohrožení bezpečí označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany	- Chování lidí - Soužití lidí - Obec, místní krajina - Osobní bezpečí - Doprava - Orientace v čase - Časový řád - Práce a odpočinek - Příroda - Životní podmínky - Rovnováha v přírodě - Rostliny - Živočichové - Ochrana přírody	- VDO - občanská společnost a škola - OSV - poznávání lidí, Rozvoj schopností poznávání - Čj - M - EV - ekosystémy, vztah člověka k prostředí, základní podmínky života
3.	- orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - vyhodnocuje nebezpečí míst pro hru a trávení volného času a volí odpovídající způsoby ochrany - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - pečuje o zdraví, ošetření drobných poranění - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek a nezneužívá je - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - orientuje se v plánu obce - určuje hlavní a vedlejší světové strany - orientuje se v přírodě podle světových stran - pozoruje, rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - rozděluje živočichy - uvádí hlavní rozlišovací znaky a popisuje stavbu těla - vyjmenuje a určí některá hospodářská zvířata - rozlišuje přírodní společenství – pole, louky, les, řeka - pojmenovává části rostlinného těla - popisuje projevy života rostlin - dodržuje zásady chování v přírodě	- Domov - Škola - Obec a místní krajina - Ochrana přírody - Péče o zdraví - Dopravní výchova - Čísla tísňového volání - Kultura, současnost a minulost - Světové strany - Plán a mapa - Vlastnosti a změny látek - Voda a vzduch - Neživá a živá příroda - Horniny a nerosty - Půda - Živočichové - Životní podmínky - Rovnováha v přírodě - Přírodní společenstva - Rostliny	- EV - vztah člověka k prostředí - VDO - Občanská společnost a škola - EV - základní podmínky života - EV - Ekosystémy
4.	- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka	- Rostliny	- EV - Ekosystémy,

- školy - charakterizuje některá přírodní společenstva - pojmenovává běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - popisuje jejich stavbu těla a jejich způsob života - pojmenovává běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech - vysvětlí, co jsou rostlinná patra - rozlišuje běžné zemědělské plodiny a běžné druhy ovoce a zeleniny - získává základní informace o postavení Země ve vesmíru - uvědomuje si podmínky života na Zemi - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - popisuje kostru, svalstvo a některé vnitřní orgány - získá poznatky pro poskytnutí 1 .pomoci - rozpozná život ohrožující zranění - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - orientuje se na mapě ČR - zná název kraje a krajského města - najde své bydliště na mapě - vyhledá ČR na mapě Evropy - rozlišuje pojmy podnebí a počasí, povodí, rozvodí, úmoří - zná hlavní město ČR - zná hlavní kulturní, společenské a vzdělávací instituce v Praze - najde na mapě střední, východní, západní, jižní a severní Čechy, Moravu a Slezsko - stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy - Seznámí se se státním uspořádáním, státními symboly ČR - pojmenovává a ukazuje na mapě sousední státy ČR - vysvětluje význam globusu a mapy - chápe význam měřítka mapy - rozlišuje, co jsou poledníky a rovnoběžky - vysvětluje pojmy pohorí, vrchovina, nížina - zná významná místa a kulturní památky Českého Krumlova, Blanského Lesa a Šumavy - vysvětlí pojmy letopočet, století, tisíciletí; před naším letopočtem, náš letopočet - popíše nejstarší osídlení našeho území, orientuje se v počátcích středověku - vyjmenuje některé hlavní představitele jednotlivých rodů na českém trůnu - vyjmenuje některé stavební slohy a jejich znaky - orientuje se v některých událostech středověku a období husitství	- Živočichové - Houby - Životní podmínky - Ochrana přírody - Rostlinná patra - Okolní krajina - Vesmír - Země - Orientace v čase - Člověk - Stavba lidského těla - Péče o zdraví - Zdravá výživa - První pomoc - Dopravní výchova - Místo, kde žijeme - Česká republika - Obec - Evropa - Zemský povrch a jeho tvary - Naše hlavní město - Regiony ČR - Naše vlast- domov, národ, státní zřízení, politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly - Sousední státy - Mapa - Zeměpisné pojmy - Lidé a čas - Regionální památky - Minulost města a okolí - Orientace na časové ose - Pravěk - Počátek středověku - Přemyslovská knížata a králové - Lucemburkové - Gotika - Husitské války a situace v českých zemích během nich a	základní podmínky života, ochrana biologických druhů - EV - vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena - OSV - Poznávání lidí, Rozvoj schopností poznávání - VDO - občanská společnost a škola-občan, občanská společnost a stát ,- formy participace občanů v politickém životě, -principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - EGS – jsme Evropané, -Evropa a svět nás zajímá, -objevujeme Evropu a svět
--	---	---

		po nich	
		- Počátek novověku	
5.	- rozlišuje pojmy horniny a nerosty - vysvětluje proces zvětrávání hornin - uvede využití některých nerostů - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje - popisuje vznik půdy a její význam - odlišuje pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost - vysvětluje význam Slunce pro život na Zemi - vysvětluje střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybů Země ve vesmíru - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny - popisuje části lidského těla, důležité orgány, smyslová ústrojí a jejich funkci - rozlišuje nemoci přenosné a nepřenositelné - orientuje se v ochraně před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz - sestaví jednoduchý osobní/ rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů - uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu - odmítá návykové látky - dodržuje zásady bezpečného chování v různém prostředí - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uvědomuje si nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií a závislosti na hracích automatech a počítačích - bezpečnost na internetu - najde na mapě jednotlivé kraje ČR - nachází významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech - vyjmenuje významné průmyslové oblasti a významné zemědělské plodiny - s pomocí mapy porovná hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí - zná integrovaný záchranný systém - rozpozná rizika ohrožení mimořádnými událostmi a zná postup řešení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - vyhodnocuje příčiny a prevence vzniku požárů - zná postup ochrany a evakuace při požáru - orientuje se na mapě Evropy - určuje na mapě polohu států k ČR, najde hlavní město - zná pojem EU - časově zařazuje pojmy Velká Morava, Přemyslovci, Jagelovci	- Rozmanitost přírody - Horniny a nerosty - Půda - Vesmír - Země - Den a noc - Roční období - Rovnováha v přírodě - Životní podmínky - Ochrana přírody - Člověk - Lidské tělo - Péče o zdraví - Osobní bezpečí - Člověk a technika - Místo, kde žijeme - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - Záchraný integrovaný systém - Regiony ČR - Mapa ČR - Průmysl a zemědělství - Evropa a svět - Evropské státy - EU - Práce s mapou - Lidé a čas - Pravěk, středověk,	- EV - ekosystémy, - základní podmínky života, - lidské aktivity a problémy životního prostředí, - vztah člověka k prostředí - MV - lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity - OSV - sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, poznávání lidí, rozvoj schopností poznávání - EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět - OSV - řešení problémů a

- řadí významné osobnosti do příslušného období (Karel IV., Jan Hus, T. G. Masaryk) - popisuje charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes	současnost - Dějiny jako časový sled událostí - Významné osobnosti	rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
---	--	---

5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- **zeměpis** – orientace v prostoru, územní rozsah států aj.
- **matematika, fyzika, přírodopis, chemie** – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky aj.
- **výtvarná výchova** – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci aj.
- **hudební výchova** – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé aj.
- **jazyky** – významní spisovatelé a jejich tvorba aj.
- **občanská výchova** – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém aj.
- **tělesná výchova** – odkaz řecké kultury, olympijské hry, sokol aj.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita aj.

Výchova demokratického občana

- demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie aj.

Environmentální výchova

- Vztah člověka a přírody. Lidské aktivity a jejich dopad na životní prostředí aj.

Multikulturní výchova

- Sbližování a prolínání kulturních vlivů, kulturní diferenciaci, principy sociálního smíru a solidarity, mezilidské vztahy aj.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Klíčové mezníky evropské civilizace, kořeny a zdroje evropské civilizace, evropská a globální integrace aj.

Mediální výchova

- kritická práce s audiovizuálními a písemnými prameny, sdělovacími prostředky, medií, kritické hodnocení informací a práce s dezinformacemi, sociální sítě aj.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy,
- vytváří si vlastní učební strategie a samostatně podporuje vnitřní motivaci k získávání nových poznatků a vědomostí.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,
- využívá získané vědomosti a dovednosti v praxi,
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení,
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit.

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje,
- rozumí různým typům textů, záznamů a obrazových materiálů, se získanými informacemi dokáže efektivně pracovat,
- využívá informační, komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- objevuje své silné stránky, podporuje je a dovede jich využít k rozvoji vlastní osobnosti,
- umí kriticky hodnotit a ocenit práci svou i druhých,
- přispívá k diskusi v malé skupině i celé třídy,
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot a je schopen vcítit se do situací ostatních lidí,
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- chápe důležitost pravidel soužití, respektuje je a podílí se na jejich tvorbě,

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
- respektuje, chrání a oceňuje tradice, kulturní a historické dědictví, má zájem o lokální historii a kulturní prostředí,
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky,
- využívá svých znalostí v běžné praxi,
- osvojuje si běžné pracovní návyky,
- dodržuje termíny vypracování úkolů a jejich dohodnutou kvalitu,
- dokáže kriticky hodnotit práci svou práci a vyvozovat z evaluace patřičné důsledky.

Kompetence digitální

Žák

- se učí ovládat digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti,
- samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít,
- je veden k tomu, aby dokázal získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; tyto znalosti a dovednosti dokáže uplatnit při výuce dějepisu (např. při přípravě materiálů)- s pomocí digitální technologie usiluje o to, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání,
- se učí předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; učitel vede žáka k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednal eticky.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6.	- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti	- historie, archeologie, pomocné vědy historické - kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí: muzea, knihovny - práce s časovou osou, přiřazování dějů k ose	- M – práce s osou - Čj – práce s písemnými prameny
6.	- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	- vývoj člověka - lovec, zemědělec,	- Zeměpis- orientace v mapě

		řemeslník a vývoj jeho náboženských představ	- Přírodopis - OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů - EV – vztah civilizace a přírody
6.	- objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- faktory, které ovlivňují vývoj společnosti (poloha, podnebí)	- Zeměpis, Chemie - OSV – stratifikace a sociální role ve společnosti
6.	- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - pochopí podstatu společenského uspořádání - pochopí projevy náboženských představ - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- starověké civilizace - Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie	- ČaS – rozvoj vzdělanosti a vědy - Čj – vznik a vývoj písma - OV – náboženství - EV – příroda a první civilizace - OSV – kulturní dědictví a tolerance náboženství
6.	- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství - porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- antické Řecko a Řím, Athény, Sparta, Alexandr Veliký - království, republika, císařství, náboženství	- TV - olympiáda - MKV – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu - VDO – demokracie, despotie, tyranie - VDO – občanská práva a demokratické soužití - EGS – integrace Evropy, vliv Římské kultury na vývoj Evropy a světa
6.	- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států	- Stěhování národů, vznik a vývoj raně středověkých státních útvarů, základy křesťanství, jeho šíření	- EGS – integrace nových etnik v oblasti Evropy - MKV – vliv křesťanství na evropskou kulturu
7.	- osvojí si periodizaci středověku - chápe uspořádání společnosti raně feudálního státu, formování národních států - charakterizuje dobový životní styl objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Raný středověk - byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku - první státní útvary na našem území v 9. a 10. století	- Zeměpis - VV - EGS – formování evropských států, - MKV – etnický původ, vliv nových náboženství na kulturu v Evropě - EV – historické písemné a hmotné památky

7.	- chápe změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - popíše rozmach českého státu a jeho význam ve střední Evropě - charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního i etnického - popisuje problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - chápe historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí	Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách - doba poděbradská - doba jagellonská	- OV - VDO – počátky parlamentního systému (Magna Charta) - MKV – vznik nových církví (husitství), stereotypy katolické a husitské církve - EV – historické památky - EGS – snahy o integraci Čech do evropského kontextu (mírové poselství Jiřího z Poděbrad)
7.	- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- renesance, humanismus - stav a vývoj středověké společnosti - reformace, protireformace - zámořské objevy - počátky dobývání světa - důsledky objevů	- Matematika - Fyzika, Zeměpis - Ov - MKV – poznávání jiných kultur - EGS – vliv vzniku nových církví v evropském a světovém kontextu, vliv a pol. důsledky migrace v globálním kontextu (zámořské objevy) - Fin. gram., EGS, – kolumbovská výměna – vliv migrace na ekonomiku a životní styl obyvatel
7.	- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci a Habsburkové na českém trůně	- MKV – předsudky, stereotypy církví
7.	- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- třicetiletá válka	- Zeměpis - Ov - MKV – integrace náboženství v evropském kontextu
7.	- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	- barokní kultura	- Vv, Hv - VDO, MKV – rekatolizace, náboženská tolerance
8.	- chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za	- rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.	- Zeměpis - VDO – principy demokracie, vznik ústavní společnosti (vznik USA)

	svobodu	- situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických	- EGS – vznik kolonií
8.	- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	- Velká francouzská revoluce, změna společenské struktury společnosti, průmyslový rozvoj	- Zeměpis - VDO – vznik a principy ústavní společnosti, Deklarace práv člověka a občana - EGS – vliv změny pol. systému - EV – historické památky
8.	- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- Národní obrození, revoluční rok 1848 v Evropě a u nás, národní probuzení	- MDV – jazyk jako klíč. znak při národnostním vymezení (literární tvorba)
8.	- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	- USA, vývoj ve Francii, sjednocení Itálie a Německa - vznik Rakousko-Uherska, vznik hnutí, spolků a nových politických stran; konzervatismus, liberalismus, demokratismus a socialismus, občanská práva	- Zeměpis - MKV – rasismus (otrokářství), emancipace žen
8.	- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa, včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- kolonialismus, monopoly, konflikty mezi velmocemi, průmyslová revoluce	- Fyzika – princip parního stroje - Z – strategický význam nerostných surovin - EV – dopady industrializace na životní prostředí - VDO – sociální důsledky prům. rev. - MDV – význam dobového tisku a práce s karikaturou - EGS – postupná emancipace kolonií
8.	- Vysvětlí příčiny a důsledky 1. světové války - na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- příčiny a průběh 1. a 2. světové války, politické, sociální a kulturní důsledky válek	- Zeměpis – geografické změny
9.	- chápe okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Moderní doba - vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální	- Z, OV - Přírodopis - VV - VDO – vznik totalitního zřízení

	- chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - vnímá rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - charakterizuje vnitřní a zahraniční politiku ČSR v období druhé republiky, protektorátu - ctí odkaz účastníků odboje - chápe poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	- a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. a 30. letech - totalitní systémy- komunismus, fašismus, nacismus- důsledky pro ČSR a svět - druhá světová válka, holokaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj - politické a mocenské důsledky války	- MDV – informační média, propaganda, dezinformace, manipulace - VDO – volební systém, formy vlády, mnohonárodnostní stát, integrace menšin - EGS – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje - MKV – rasismus ve 20. st., lid. solidarita během válek - EV – vliv válek na životní prostředí - OSV+VDO – holocaust, osud menšin během a po světových válkách - EGS – OSN - VDO – totalitní režim
9.	- chápe vznik a problémy existence bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlanské hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Dějiny od poloviny 20. století do současnosti - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) - charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) - krize sovětského impéria a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR - Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská	- Zeměpis - Ov - VDO – ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 - EGS – Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva - EV – zásahy do přírodních poměrů - VDO – formy vlády - EGS – začlenění ČR do integračního procesu- vstup do EU - MDV – sdělovací prostředky a politika

5.5.2. Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Občanská výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6.–9. ročníku 1 hodinu týdně. V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství.

Předmět vede žáky k tomu, aby se na základě všech získaných poznatků a dovedností orientovali v současném světě, aby se aktivně zapojili do života demokratické společnosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti na základě poznání dějinných, sociálních a kulturních aspektů. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, věnuje se prevenci rasistických, xenofobních a extremistických projevů. Vychovává k toleranci a respektování lidských práv, k úctě ke všem hodnotám ve společnosti.

Učivo je zpracováno do tematických celků a navazuje na poznatky žáků, se kterými přicházejí z prvního stupně. Využívají se poznatky z denního života, učivo se opírá o zkušenosti žáků z kultury, města, regionu, mezilidských vztahů, ve škole, v rodině, na veřejnosti, k vnímání a posuzování sebe sama i druhých lidí, upevňuje systém osobních hodnot, posiluje vůli a osobní kázeň jednotlivce, hodnotí projevy chování, usiluje o osobní rozvoj žáků. Žáci se seznamují s různými formami vlastnictví, s funkcí peněz, s principy tržního hospodářství, s lidskými právy, právním řádem České republiky, druhy a postihy protiprávního jednání, podstatou EU, klady a zápory globalizace, významnými globálními problémy.

V rámci výuky navštěvují tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení, výstavy a exkurze), které napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák

- využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení,
- vyhledává a třídí informace,
- využívá získané poznatky v praktickém životě,
- čte texty s porozuměním.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- posuzuje problémové situace ve škole i ve veřejném životě,
- diskutuje a obhajuje svá rozhodnutí a postoje,
- hledá příčiny, uvádí věci do souvislostí.

Kompetence komunikativní

Žák

- vyjadřuje se jasně, stručně a logicky,
- zdůvodní vlastní tvrzení,
- vhodně využívá komunikativní a informační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Žák

- upevňuje mezilidské vztahy ve třídě,
- respektuje druhé.

Kompetence občanské

Žák

- aktivně se účastní kulturního a společenského života,
- ovládá výklad základních práv a povinností,
- poskytne pomoc v krizových situacích.

Kompetence pracovní

Žák

- plánuje svou práci,
- dokáže provést objektivní sebehodnocení,
- adaptuje se na nové pracovní podmínky,
- dodržuje pracovní povinnosti, návyky, stanovené termíny,
- posiluje vlastní zodpovědnost za odvedenou práci.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby,
- využívá je při učení a při zapojení do života školy a do společnosti,
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
6.	- chápe význam a důležitost výchovy a vzdělávání - podílí se na skupinové práci, zvládá spolupráci se všemi spolužáky - chápe posloupnost jednotek společnosti a jejich funkci (rodina, obec, region, republika) - zná místo, kde žije, jeho památky, historii - popíše státní zřízení v ČR, jeho hlavní znaky, druhy moci, státní symboly, hlavní město - vyjmenuje nejvýznamnější prezidenty naší historie, významné osobnosti a jejich roli v dějinách ČR a orientuje se v historii a ve významných místech našeho hlavního města - chápe důležitost dodržování lidských práv, způsoby chování v krizových situacích, zásady osobní bezpečnosti, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích	- Škola – základ života, život ve škole, pravidla a školní řád - Domov - Obec, obecní zřízení - Má vlast - Život v regionech - Státní symboly - Česká republika – demokratický právní stát - Historie naší země – významné osobnosti, naši prezidenti, Praha - Volba povolání	- OSV - rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, lidské vztahy, kooperace a kompetice, sebepoznávání a sebepojetí - Zeměpis, Přírodopis - Čj, Dějepis, Pč - VDO - občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát - Rv - EV
7.	- popíše různé druhy komunikace (slovní a mimoslovní gestikulace, mimika; způsoby komunikace osob se zdravotním postižením) - rozliší druhy kultury hmotné a duchovní - vysvětlí náplň jednotlivých druhů umění	- Komunikace - Kultura - Umění - Víra a náboženství - Kultura chování a	- VDO - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy

	- vymezí základní rozdíly mezi monoteistickými (judaismus, křesťanství a islám) a polyteistickými (hinduismus, buddhismus) náboženstvími, chápe kulturní rozdíly z nich vyplývající - aplikuje základní společenská pravidla - vyjmenuje důležité přírodní a kulturní památky ve svém regionu - chápe souvislost lidských aktivit a zhoršujícího se životního prostředí - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví - rozlišuje duševní vlastnictví - vysvětlí, jak má chránit majetek - popíše princip demokracie, její praktické využití a dopady v našem životě - uvede, jak se občan ČR může zapojit do veřejného života - chápe význam rasových, národnostních a kulturních odlišností a respektuje je - objasní potřebu tolerance ve společnosti - rozpozná projevy intolerance k menšinám u sebe i v okolí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti - vyjmenuje základní dokumenty z oblasti lidských práv - uvědomuje si význam Všeobecné deklarace lidských práv	- odívání - Přírodní a kulturní bohatství ČR a jeho ochrana - Úvod do ekologie - Majetek, potřeby, vlastnictví - Řízení společnosti - Stát - Demokracie - Volby - Občan ve veřejném životě - Svět kolem nás - Spolupráce v EU - Národností menšiny a jejich problematika - Nadnárodní společenství (Rada Evropy, NATO, OSN, aj. - Lidská práva – jejich dějiny, základní dokumenty, Všeobecná deklarace lidských práv - Volba povolání	demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - Čj - Dějepis, Zeměpis - EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané - MV - kulturní diferenciacie, etnický původ - EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí - OSV – Komunikace - Rv, Pč
8.	- posoudí své výsledky ve většině oblastí života a na jejich základě odhaduje možnosti svého budoucího profesního směřování - rozpozná vlastní silné a slabé stránky - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů - objasní význam vůle při překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - chápe kognitivní procesy mozku - chápe vliv citů a emocí na jednání člověka - vysvětlí přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rozpozná netolerantní chování lidí - uplatňuje vhodné chování a komunikaci při řešení konfliktních situací mezi vrstevníky i dospělými - projevuje v kolektivu a ve společnosti zdravotně vhodné a kultivované chování - předvídá a rozpozná možná nebezpečí v konfliktních a krizových situacích - přebírá odpovědnost za společnou činnost a práci ve skupině - pojmenuje základní lidská práva - přiměřeně uplatňuje svá práva - chápe, co je to Ústava, jaká je její pozice v právním řádu ČR - vyjmenuje tři druhy moci a význam pro řízení státu - chápe význam politického boje a voleb - kriticky přistupuje k mediálním informacím	- Osobnost - kam jsem v životě došel, kde jsem právě teď, kam směřuji, jak na sebe nahlížím, co o osobě vím, jak vidím své možnosti - Psychické procesy a stavy, jakým způsobem poznávám a vnímám, jak myslím, jak si pamatuji, jak se soustředím, jak se učím, city a emoce - Člověk v sociálních vztazích - sebeprosazení se, náročné životní situace, umění zdravého života - Právní minimum - právo jako minimum morálky, právní systém, Ústava, tři druhy moci, politika, úvod do evropského práva - Volba povolání	- OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika - VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - Dějepis - MV - Multikulturalita - EGS - Jsme Evropané - Český jazyk - Rv, Pč
9.	- vysvětlí samostatné formování českého státu pomocí základních historických milníků - uvede možnosti sdružování občanů formou spolků, společností, svazů, hnutí, klubů, odborových organizací a jiných občanských sdružení, v politických	- Česká státnost - formování státnosti v průběhu ději - Občanská společnost - sdružování občanů,	- VDO - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě

stranách, komorách a církvích - chápe význam obce jako základní územně-samosprávné jednotky v České republice, dokáže vyjmenovat její orgány (obecní zastupitelstvo a rada obce, obecní úřad a starosta) a jejich funkci - uvede příklady vzájemné komunikace mezi občany a úřady města - vysvětlí funkci a význam právního řádu v každodenním životě lidí, jistotu právní ochrany - uvede příklady trestní postižitelnosti v případech protiprávního jednání - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - definuje základní lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - přiměřeně uplatňuje svá práva a oprávněné zájmy druhých lidí - dodržuje právní řád a respektuje normy, které se ho týkají (předpisy silničního provozu, školní řád apod.) - objasní principy tržního hospodářství a podstatu fungování trhu – nabídka, poptávka, zisk, cenová politika - uvede příklady různých forem placení - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru - konkretizuje možnosti, jak získat informace o volbě povolání - objasní, jakou funkci má Úřad práce, a ví, kde se jeho spádový úřad nachází - vyjmenuje možnosti řešení sociální krize rodiny i jednotlivce, ví, kam se v případě problémů obrátit pro pomoc - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatnění - uvede některé základní globální problémy současnosti, popíše jejich příčiny i možné důsledky, pokusí se vyjádřit svůj osobní názor - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů v místě, kde žije	obec, stát, Listina základních práv a svobod, pojem občanství, lidská práva a povinnosti, samospráva, protispolečenské jevy, právní ochrana - Trh – tržní hospodářství, druhy statků, podnikání, výroba, národní hospodářství - Pracovní právo - bezpečnost práce, mzda, pracovní podmínky, činnost úřadu práce - Sociální politika státu - systém sociální péče státu, systém sociálních příspěvků, sociální vztahy, sociální vrstvy - Problematika médií	- Zeměpis, Dějepis, český jazyk - EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět - MV - Princip sociálního smíru a solidarity - Pč, Tv - MDV - fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
--	--	---

5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 8. ročníku dvě hodiny a v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie, jaderné reakce, radioaktivita
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch)
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Průřezová témata:

Výchova demokratického občana

- rozvíjení kritického myšlení
- navrhování způsobů řešení problémů
- ochota pomoci a spolupracovat

Osobnostní a sociální výchova

- rozvíjení dovedností a schopností

Environmentální výchova

- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie
- princip výroby elektrické energie
- klady a zápory jaderné energetiky

Mediální výchova

- komunikace a kooperace, kritické čtení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi
- výroba a potřeba energie v globálním měřítku
- udržitelný rozvoj

Multikulturní výchova

- vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává, třídí a propojuje informace,
- používá odborné terminologie,
- samostatně měří, experimentuje a porovnává získané informace,
- nalézá souvislosti mezi získanými daty.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- využívá základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat.

Kompetence komunikativní

Žák

- při práci ve skupinách komunikuje se spolužáky,
- respektuje názory druhých při diskusi,
- formuluje své myšlenky v písemné i mluvené formě.

Kompetence sociální a personální

Žák

- využívá skupinového a inkluzivního vyučování ke spolupráci při řešení problémů,
- ochotně pomáhá ostatním.

Kompetence občanské

Žák

- šetrně využívá elektrické energie, posuzuje efektivitu jednotlivých energetických zdrojů,
- upřednostňuje obnovitelné zdroje ve svém budoucím životě.

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje a upevňuje bezpečné chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Kompetence digitální

Žák

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává a kriticky posuzuje a sdílí data a digitální obsah
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi a kriticky hodnotí jejich přínosy a rizika při jejich využívání
- při spolupráci, komunikaci a sdílení dat a informací jedná eticky

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK		UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
6.	- rozlišuje látku a těleso, uvede příklady látek a těles - správně používá pojem atom, molekula, iont - popíše stavbu atomu - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou - charakterizuje látky pevné, kapalné a plynné z hlediska jejich vlastností		Stavba látek - látka a těleso - částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron) - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné	Ch, Př
6.	- používá značky a jednotky základních veličin - změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles pomocí rovnoramenných vah a výsledek zapíše ve vhodné jednotce - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek ve vhodných jednotkách - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - rozpozná, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - změří časový úsek pomocí stopky a orientuje se na ciferníku hodin - vysvětlí pojem „hustota látky“ - podle hustoty látky posuzuje možné vlastnosti látky - z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$ - pracuje s tabulkami		Fyzikální veličiny - délka - hmotnost - objem - teplota - teplotní roztažnost těles - čas - hustota	M, Ch, Př, PČ, Z, Tv, D
6.	- převádí jednotky délky, objemu, hmotnosti, hustoty		Převody jednotek	M, Ch, Z, PČ
6.	- vysvětlí silové působení - změří velikost síly pomocí siloměru, přiřadí jednotky - znázorňuje sílu (směr, velikost, působíště) - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa		Síla, gravitační síla - síla působící na těleso - měření sil - velikost síly - gravitační síla, gravitační pole	Z (sluneční soustava, příliv a odliv) Př
6.	- popíše vlastnosti magnetů - rozpoznává tvary magnetů - popíše jednotlivé části magnetu - popíše silové působení mezi magnety - vysvětlí působení magnetického pole Země - vysvětlí činnost buzoly (kompasu)		Magnetické vlastnosti látek - magnetická síla - vlastnosti magnetů - části magnetů - magnetické pole - magnetické pole Země	Př Z (práce s buzolou, orientace na mapě, určování světových stran)
6.	- vysvětlí pojem elektrický náboj - rozlišuje dva druhy elektrického náboje - popíše situace z denního života, kde se setkává s elektrickým nábojem - vysvětlí působení elektrického pole v okolí elektrického náboje		Elektrické vlastnosti látek - elektrická síla - elektrický náboj - elektrické pole	Ch
7.	- rozhoduje, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - určuje průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za		Pohyb a klid tělesa - relativnost klidu a pohybu tělesa	M (přímá a nepřímá úměrnost)

	určitý čas - používá s porozuměním vztah $v = s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - znázorňuje grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určuje z něj k danému času dráhu a naopak	- dráha a čas - okamžitá a průměrná rychlost - rovnoměrného pohybu - tvorba a čtení grafů	
7.	- rozeznává jednotlivé druhy sil - vysvětlí pojem „třecí síla“ - navrhuje způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly - určuje výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů	Síla a její účinky - síla - třecí síla - skládání sil - výslednice sil - rovnováha dvou sil	
7.	- vysvětluje otáčivé účinky síly - popisuje využití páky v praktickém životě - uvede příklady využití kladek v praktickém životě	Otáčivé účinky síly - páka - kladka pevná, kladka volná, kladkostroj	
7.	- určuje směr a velikost působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy na niž síla působí	Deformační účinky síly - tlaková síla - tlak	
7.	- užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh	Mechanické vlastnosti kapalin - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - vztlková síla působící na tělesa v kapalině - plavání, vznášení se a potápění těles v kapalině	
7.	- vysvětlí vznik atmosférického tlaku	Mechanické vlastnosti plynů - atmosférický tlak - tlak plynu v uzavřené nádobě	
8.	- rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a uvede příklad jejich využití v praxi - rozliší pokusně spojku a rozptylku - popíše, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě	Světelné jevy - světlo, zdroj světla - přímočaré šíření světla - rychlost světla - odraz světelného paprsku - zrcadla - lom světla na optickém rozhraní - optické čočky - optické vlastnosti oka - rozklad světla	
8.	- určí, kdy těleso ve fyzice práci koná - s porozuměním používá vztah mezi výkonem, prací a časem - porovná pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností	Mechanická práce, energie, výkon - mechanická práce - výkon - polohová a pohybová energie	

8.	- vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, prouděním, tepelným zářením)	Vnitřní energie - vnitřní energie - tepelná výměna - teplo přijaté a odevzdané tělesem	
8.	- rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a uvede praktické příklady - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, vysvětlí základní meteorologické děje	Změny skupenství - skupenské přeměny - změny skupenství v přírodě	Ch
8.	- pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) - změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem	Elektrické jevy - elektrická síla, elektrické pole - elektrický proud - elektrické napětí - zdroje elektrického napětí - zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu - pojistka - zkrat	Ch
8.	- správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe - rozliší pokusně vodič od izolantu - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody	Elektrický obvod, vodiče, izolanty - jednoduchý elektrický obvod - rozvětvený elektrický obvod - řazení elektrických prvků za sebou a vedle sebe - vodiče a izolanty - vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech	Pč
8.	- určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	Zvukové jevy - akustika - zvuk, zdroj zvuku - šíření zvuku - odraz zvuku - hlasitost zvuku	
9.	- vysvětlí vznik magnetického pole ve vodiči s elektrickým proudem - vysvětlí pojem elektromagnetická indukce	Elektromagnetické jevy - magnetické pole cívky s proudem - elektrický zvonek - elektromagnetická indukce	
9.	- rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - objasní vznik střídavého proudu - popíše činnost transformátoru, naznačí možnosti využití v praxi - popíše způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí	Střídavý proud - vznik střídavého proudu - transformátor - výroba a přenos elektrické energie	
9.	- charakterizuje využití elektromagnetických vln v praxi a přírodě	Elektromagnetické záření	

	- vyjmenuje a stručně popíše zdroje záření	- elektromagnetické vlny a záření - zdroje záření	
9.	- vysvětlí pojem radioaktivita, možné druhy záření - popíše způsoby využití jaderného záření v praxi - orientuje se v pojmech souvisejících s výrobou elektrické energie v jaderných elektrárnách	Jaderná energie - atomová jádra - radioaktivita - využití jaderného záření - jaderná energie - jaderný reaktor - jaderná energetika - ochrana před zářením	
9.	- popíše Sluneční soustavu a pohyb vesmírných těles - popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planety, komety) - objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází	Země a vesmír - Vesmír - Sluneční soustava - naše galaxie	Př

5.6.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Chemie je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně.

Chemie se vyučuje v učebně fyziky a chemie, některé části výuky se uskutečňují v počítačové učebně.

Výuka chemie jako samostatného předmětu vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zvláštní důraz je kladen především na poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Velmi důležité je i učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka a vzdělávání jsou v předmětu chemie ještě specificky směřovány k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami

Předmět chemie významně souvisí i s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- přírodopis – člověk a první pomoc, ekologie, ochrana životního prostředí, vliv člověka na životní prostředí, neživé složky ekosystémů - horniny a nerosty, principy fyziologických procesů organismů, příčiny a prevence nemocí, léky a drogy, životní styl, narušení rovnováhy, ...
- fyzika - látky a tělesa, měřené veličiny, skupenství látek, částicové složení látek, pohyb částic a jejich vzájemné působení, elektrický proud, zdroje energie, ...
- zeměpis – životní prostředí, vztah příroda a společnost, vlivy na životní prostředí, hospodářské aktivity v ČR, světové hospodářství, atmosféra, hydrosféra, ...

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- Frontální výuka s využitím demonstračních pomůcek a demonstračních pokusů

- Skupinové a laboratorní práce
- Práce s internetem a výukovými programy
- Projekty a referáty
- Využití videomateriálů

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání a získávání praktických dovedností ve vztahu k přírodě i k člověku samému, sebepoznávání a seberealizace
- spolupráce a týmová práce
- schopnost řešit problém
- prevence sociálně-patologických jevů a škodlivých způsobů chování vůči člověku i přírodě
- péče o dobré vztahy, pomoc ostatním

Výchova demokratického občana

- rozvoj dialogických a prezentačních schopností
- řešení a posuzování problémů v širších souvislostech, rozvoj samostatnosti
- aktivní postoj v životě

Environmentální výchova

- pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí
- dopad lidských činností na prostředí
- vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí, znalosti aplikovatelné na každodenní jednání člověka
- utváření zdravého životního stylu a ochraně životního prostředí
- posouzení vlivu na životní prostředí

Mediální výchova

- využití médií jako zdroje informací
- hodnocení a ověřování věrohodnosti informací, odolnost vůči předsudkům
- kritické vnímání mediálních sdělení, vliv médií na spotřební život ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- se učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů,
- zpracovává informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívá je k dalšímu učení a praktickému použití,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly,
- má pozitivní vztah k učení.

Kompetence komunikativní

Žák

- se přesně a logicky vyjadřuje či argumentuje, stručně, přehledně i objektivně sděluje (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů,
- diskutuje s ostatními, obhájí své názory, vhodně argumentují,
- využívá dostupných informačních a komunikačních prostředků a zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- přechází od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvních teoriích a modelech,

- chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních jevů,
- učí se poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života,
- učí se základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů s přírodovědných zákonů,
- rozvíjí si schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení,
- pracuje samostatně na řešení problémů a prakticky ověřuje vyvozené závěry.

Kompetence sociální a personální

Žák

- osvojuje si dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů,
- se učí vzájemné spolupráci a respektu vůči ostatním.

Kompetence občanské

Žák

- poznává možnosti rozvoje i zneužití chemie,
- se učí odpovědnosti za zachování životního prostředí,
- chrání zdraví své i zdraví ostatních.

Kompetence pracovní

Žák

- optimálně plánuje a provádí soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovává a vyhodnocuje,
- využívá získané poznatky a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje,
- seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje a sdílí data a digitální obsah,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi a kriticky hodnotí jejich přínosy a rizika při jejich využívání při spolupráci, komunikaci a sdílení dat a informací jedná eticky.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
8.	- uvede příklady chemického děje a čím se chemie zabývá - rozliší fyzikální tělesa a látky - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek	Úvod do chemie - vymezení chemie - tělesa a látky - chemické děje	- F - látky a tělesa, měřené veličiny - EV - lidské aktivity a problémy ŽP
8.	- uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností - provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny - vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty tání,	Vlastnosti látek - barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, tepelná a elektrická vodivost, hustota - změny skupenství	- F - látky a tělesa, fyzikální veličiny, skupenství látek - OSV - rozvoj schopností poznávání, sebeorganizace

	teplotu varu a orientuje se v jejich hodnotách		
8.	- uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi	Bezpečnost při experimentální činnosti - zásady bezpečné práce v laboratoři - první pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání)	- Př - biologie člověka, první pomoc - Rv - zdravý způsob života, péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví - OSV - hodnoty, postoje, praktická etika - VDO
8.	- rozliší různorodé a stejnorodé směsi - rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života - uvede příklad pevné, kapalně a plynné stejnorodé směsi - použije správně pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky)	Směsi - různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) - složky směsi - složení roztoků - hmotnostní zlomek	- F - látky a tělesa, fyzikální veličiny - EV - vztah člověka k prostředí
8.	- sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - vysvětlí princip usazování a krystalizace - uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí	Oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace	- MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
8.	- rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství - zhodnotí význam vody pro život na Zemi - uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách - vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi - charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek - vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů - popíše, co je teplotní inverze a smog, a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Voda a vzduch - voda – destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody - čistota vody - vzduch – složení, vlastnosti - čistota ovzduší - ozónová vrstva	- F - fyzikální veličiny, skupenství látek - Př - základy ekologie, ochrana přírody a životního prostředí - Z - životní prostředí, rizika a důsledky přírodních a společenských vlivů na ŽP, vztah příroda a společnost - Rv – bezpečné chování a ochrana zdraví - EV - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP - OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - MV - fungování a vliv médií ve společnosti, vnímání mediálních sdělení, kritické čtení - VDO
8.	- uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech	Částicové složení látek - molekuly, atomy - atomové jádro, protony, neutrony	- F - látky a tělesa, pohyb částic a jejich vzájemné působení

	- popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů	- elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty	
8.	- používá značky a názvy vybraných prvků - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledá v tabulce názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo - používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - odvodí složení chemické látky ze vzorce a z modelu molekuly chemické sloučeniny	Chemické prvky a chemické sloučeniny - chemické prvky - vybrané názvy a značky chemických prvků - protonové číslo	
8.	- rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů - zhodnotí vliv člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	Chemické prvky a periodická soustava prvků - kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au - slitiny - mosaz, bronz, dural - nekovy – H, O, N, Cl, S, C	- Př - ochrana přírody a životního prostředí, vlivy člověka na ŽP - Z - životní prostředí - Rv - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí
8.	- rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi	Chemické reakce - výchozí látky a produkty - chemický děj	
8.	- uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce - zapíše jednoduchými rovnicemi vybrané chemické reakce	Chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - jednoduché chemické rovnice	- F – měřené veličiny, vztah mezi hustotou, hmotností a objemem
8.	- určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	Oxidy - oxid siřičitý, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, křemičitý, hlinitý - názvosloví oxidů, oxidační číslo - skleníkový efekt - sulfidy	- Př - neživá příroda, nerosty a horniny, ekologie, neživé složky ekosystému - EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí
8.	- určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech - zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného	Halogenidy - fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy - ionty - názvosloví halogenidů	- Př – neživá příroda, nerosty a horniny - EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života

9.	- popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - zapíše z názvů kyselin jejich vzorce a ze vzorců jejich názvy - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí	Kyseliny, pH - Kyselina – chlorovodíková, sírová, dusičná, uhličitá - Názvosloví kyselin - pH, indikátory pH	- Př – biologie člověka, první pomoc - Rv – ochrana před úrazy, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí
9.	- popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy - posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí	Hydroxidy - hydroxidy – sodný, vápenatý, amonný - názvosloví hydroxidů	- Př – biologie člověka, první pomoc - Z – vztah příroda a společnost - Rv – ochrana před úrazy, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí
9.	- provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy - rozliší, které látky patří mezi soli - zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy - uvede příklady uplatnění solí v praxi - vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou - uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi	Neutralizace, soli - podstata neutralizace - vznik solí - názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů	- Př - biologie člověka, první pomoc - Rv - ochrana před úrazy, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí - MDV - vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti
9.	- uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí - popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojmů	Hospodářsky významné látky - průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky) - vápenná malta, sádra, beton - keramika	- Př – neživá příroda, nerosty a horniny, ekologie, neživé složky ekosystému - Z – přírodní a společenské vlivy na životní prostředí, hospodářské aktivity - EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí
9.	- rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické - uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich	Energie a chemická reakce - exotermické a endotermické reakce	- F – energie, zdroje energie a jejich vliv na ŽP, obnovitelné a neobnovitelné zdroje

	využívání - posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti - rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami - uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení	- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) - průmyslově vyráběná paliva	energie - Př – biologie člověka, první pomoc, nemoci, úrazy, prevence, ochrana přírody a životního prostředí, vliv člověka na ŽP - Z – vztah příroda a společnost, vlivy na ŽP - Rv - ochrana před úrazy, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí - OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
9.	- rozliší anorganické a organické sloučeniny - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - vyhledá a uvede příklady havárií způsobené ropou, ropnými produkty a zemním plynem	Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) - průmyslové zpracování ropy	- Př – ochrana přírody a životního prostředí, ekologie, vlivy člověka na ŽP - Z – světové hospodářství, vztah příroda a společnost, Česká republika - EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - OSV - rozvoj schopností poznávání
9.	- rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“ - rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Deriváty uhlovodíků - halogenové deriváty - alkoholy - ketony - karboxylové kyseliny	- Rv - odpovědnost za vlastní zdraví a zdraví druhých, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
9.	- rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy	Přírodní látky - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny	- Př- příčiny běžných nemocí, jejich prevence a léčba, životní styl - EV - základní podmínky života
9.	- rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání	Plasty a syntetická vlákna - polyethylen, polypropylen, polystyren, polvinylchlorid - polyamidová a	- EV - vztah člověka k prostředí, základní lidské aktivity a problémy životního prostředí - OSV - řešení problémů a

		polyesterová vlákna	rozhodovací dovednosti
9.	- doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady - zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší - zachází bezpečně s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami - uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument	Chemie a společnost - chemické výroby - otravné látky - pesticidy - biotechnologie, enzymy - léčiva - drogy - detergenty - potraviny - chemie a životní prostředí	- Př - příčiny běžných nemocí, jejich prevence a léčba, první pomoc, vlivy člověka na ŽP, narušení rovnováhy - Z - vztah příroda a společnost, vlivy na ŽP, hospodářské aktivity v ČR - Rv - ochrana před chorobami, auto-destruktivní závislosti, bezpečnost a ochrana zdraví, podpora zdraví a její formy - EV - vztah člověka k prostředí, základní lidské aktivity a problémy životního prostředí - OSV - sebepoznání a sebepojetí, sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti - VDO

5.6.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6.-8. ročníku 2 hodiny týdně a 1 hodina týdně v 9. ročníku.

Přírodopis se vyučuje v běžných třídách, některé části výuky se uskutečňují v počítačové učebně.

Výuka přírodopisu jako samostatného předmětu vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zvláštní důraz je kladen především na poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, porozumění zákonitostem přírody, osvojování dovednosti pozorovat, uvědomování si závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivu lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví, na ochranu životního prostředí a pozitivní vliv přírody na život člověka.

Výuka a vzdělávání jsou v předmětu přírodopis ještě specificky směřovány k:

- získávání přehledu o vzniku a vývoji Země a života, o podmíněném přizpůsobování organismů vnějším podmínkám a o jejich vzájemných vztazích
- získávání základních poznatků o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, o nerostech, horninách, vesmíru a Zemi
- uvědomování si důležitosti citlivého vztahu k okolnímu prostředí a odpovědnosti za zachování života na Zemi a odpovědnosti za své zdraví
- významu biologických věd

- získávání a rozvíjení poznatků, dovedností a metod pozorování živé a neživé přírody
- využívání odborné literatury, časopisů a internetu
- aplikování poznatků v dalším vzdělávání a v praktickém životě
- respektování přírodních hodnot a podmínek existence přírodnin
- kritickému hodnocení svého jednání i jednání jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí jako celku
- odstraňování negativních vlivů ohrožující zdravý duševní i tělesný vývoj lidí

Předmět přírodopis významně souvisí i s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie – člověk a bezpečnost práce, ochrana životního prostředí, vliv člověka na životní prostředí, anorganické sloučeniny - neživé složky ekosystémů (horniny a nerosty), přeměna látek a energií (fyziologické procesy organismů), chemie a společnost - léky, drogy, hnojiva, hospodářství, energie a paliva apod.
- fyzika - zdroje energie, paliva, vliv využívání energetických zdrojů z hlediska životního prostředí, mechanické vlastnosti tekutin, vzájemné přeměny různých forem energie, zvukové, elektromagnetické a světelné děje, vesmír apod.
- zeměpis – životní prostředí, vztah příroda a společnost, vlivy na životní prostředí, hospodářské aktivity v ČR, světové hospodářství, atmosféra, hydrosféra, krajina a ekosystémy, ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, Země jako vesmírné těleso, přírodní obraz Země apod.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s využitím demonstračních pomůcek
- skupinové a laboratorní práce
- práce s internetem a výukovými programy
- projekty a referáty
- využití videomateriálů
- vycházky do přírody, pozorování přírody
- exkurze, ekocentra

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání a získávání praktických dovedností ve vztahu k přírodě i k člověku samému
- sebepoznávání a seberealizace
- spolupráce a týmová práce
- schopnost řešit problém
- prevence sociálně-patologických jevů a škodlivých způsobů chování vůči člověku i přírodě
- mezilidské vztahy, pomoc ostatním
- prevence onemocnění
- zdravý životní styl, komunikace, etologie

Výchova demokratického občana

- rozvoj dialogických a prezentačních schopností
- řešení a posuzování problémů v širších souvislostech
- rozvoj samostatnosti
- odpovědnost, ohleduplnost, ochota pomáhat
- respektování etnických odlišností, tolerance
- obhajoba lidských práv a svobod

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- příčiny a důsledky globálních problémů lidstva

- potřeba a závažnost ochrany životního prostředí

Multikulturní výchova

- mezilidské vztahy, tolerance a respekt
- prevence vzniku rasismu a xenofobie, etnický původ, lidské rasy

Environmentální výchova

- pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí, dopad lidských činností na prostředí
- vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí a k přírodě
- utváření zdravého životního stylu, vnímání estetických hodnot, posouzení vlivu na životní prostředí, dopad na zdraví člověka, ochrana přírody a přírodních zdrojů, udržování přírodní rovnováhy, základní podmínky života a jejich ohrožování, zastoupení organismů v prostředí a jejich ochrana

Mediální výchova

- využití médií jako zdroje informací, hodnocení a ověřování věrohodnosti informací
- práce s internetem a odbornou literaturou
- odolnost vůči předsudkům
- kritické vnímání mediálních sdělení, vliv médií na spotřební život ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- se učí různým metodám poznávání přírodních objektů, jevů a procesů,
- zpracovává informace z hlediska důležitosti i objektivitu a využívá je k dalšímu učení a praktickému použití,
- propojuje získané informace do větších celků, nalézá souvislosti,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly,
- má pozitivní vztah k učení.

Kompetence komunikativní

Žák

- se přesně a logicky vyjadřuje či argumentuje,
- stručně, přehledně i objektivně sděluje (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování,
- diskutuje s ostatními spolužáky, obhájí své názory, vhodně argumentuje, respektuje názory druhých,
- využívá dostupných informačních a komunikačních prostředků a zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- přechází od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvních teoriích a modelech,
- chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních jevů,
- učí se poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života,
- učí se základům logického vyvozování a kritického myšlení a vyvozování závěrů,
- pracuje samostatně na řešení problémů a prakticky ověřuje vyvozené závěry,
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.

Kompetence sociální a personální

Žák

- si osvojuje dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů, upevňuje dobré mezilidské vztahy, ochotně pomáhá ostatním nebo si o pomoc požádá, učí se odpovědnosti a sebehodnocení,
- se učí vzájemné spolupráci a respektu vůči ostatním.

Kompetence občanské

Žák

- rozpoznává možný pozitivní i negativní vliv oboru přírodních věd na život občana,
- vytváří si vlastní představy o kvalitním způsobu života a vhodném životním prostředí,
- se učí odpovědnosti za zachování životního prostředí a respektování práv a povinností v souvislosti s principem trvalé udržitelnosti,
- chrání zdraví své i zdraví ostatních.

Kompetence pracovní

Žák

- se učí optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat,
- využívá získané poznatky a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje,
- se učí zásadám bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodiny přírodopisu a využívá je tak při učení,
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah a k tomu volí postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin přírodopisu jsou zařazovány činnosti, při kterých žák vytváří a upravuje digitální obsah a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřuje,
- využívá digitální technologie jako prostředku pro zefektivnění a usnadnění práce,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost a učí se hodnotit jejich přínos ale i rizika jejich používání.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6.	- vyjmenuje základní zemské sféry a objasní jejich vznik a význam vzhledem ke vzniku života na Zemi - hodnotí význam Slunce pro vývoj života na Zemi - dělí přírodu na živou a neživou - objasní základní principy fotosyntézy a dýchání - vlastními slovy popíše teorii vzniku života na Zemi	Země a život - atmosféra - hydrosféra - ozonosféra - biosféra	- Z - Země jako vesmírné těleso - F - vlastnosti tekutin - Ch - směsi (voda, vzduch), zásady bezpečné práce v laboratoři, organické sloučeniny - vznik života - EV - základní podmínky života
6.	- pozoruje lupou a mikroskopem - připraví jednoduchý mikroskopický preparát	Poznávání přírody - mikroskop	- F - elektromagnetické a světelné děje, čočky

	- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	- lupa - mikroskopický preparát	- PČ - zásady hygieny a bezpečnosti práce, pomoc při úrazech - OSV - rozvoj schopností poznávání
6.	- objasní pojem pletivo, tkáň, orgány a orgánové soustavy - definuje buňku jako základní stavební a funkční jednotku živých organismů - vyjmenuje základní projevy živých organismů a vysvětlí jejich podstatu - objasní potravní vztahy mezi organismy	Buňka - Tkáň a pletiva - Orgány - Podmínky a projevy života - Vztahy mezi organismy	- F - vzájemné přeměny různých forem energie, elektromagnetické a světelné děje - Ch - anorganické sloučeniny, organické látky, výchozí látky a produkty životních dějů, stavební látky těl organismů - EV - základní podmínky života
6.	- charakterizuje viry - uvede význam virů na příkladech z běžného života	Nebuněčné organismy - Viry	- Rv - hodnota zdraví, odpovědnost za vlastní zdraví i zdraví druhých, aktivní podpora zdraví, odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví
6.	- hodnotí význam bakterií pro oběh látek v přírodě a příklady možností jejich využívání - na příkladech objasní význam bakterií pro člověka - řadí sinice mezi producenty - objasní význam sinic v přírodě a pro člověka	Jednobuněčné organismy s nepravým buněčným jádrem - Bakterie - Sinice	- Ch - chemie a společnost (léčiva, průmyslová výroba) - EV - vztah člověka k prostředí, lidská činnost a problémy ŽP, ekosystémy - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
6.	- popíše podle obrázku stavbu těla prvoků a řas - popíše způsob života prvoků a řas - porovná tělo řasy, houby a prvoka s ohledem na způsob výživy - vyjmenuje vybrané zástupce	Jednobuněčné organismy s pravým buněčným jádrem - Řasy - Kvasinky - Prvoci	- Ch - hospodářsky významné organismy - EV - ekosystémy
6.	-	Mnohobuněčné organismy	
6.	- uvede příklady mnohobuněčných řas a jejich výskyt v přírodě	- Nižší rostliny - Mnohobuněčné řasy	- EV - ekosystémy
6.	- uvede zástupce hub bez plodnic a vysvětlí jejich negativní a pozitivní vliv na člověka a živé organismy - rozpozná několik našich nejznámějších jedlých hub - uvede příklady jedovatých hub, odliší je od hub jedlých - uvede výskyt a význam lišejníku - porovná stavbu těla hub s plodnicí a bez plodnice - popíše zásady sběru, konzumace a první pomoci při otravě	- Houby - Lišejníky	- EV - vztah člověka k prostředí, ekosystémy - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
6.	- uvede místa výskytu nezmara - popíše podle obrázku vnější a vnitřní stavbu nezmara a způsob jeho života (přisedlý živočich) - zařadí nezmara do systematické skupiny žahavci a	Mnohobuněční živočichové - Žahavci	- EV - ekosystémy, vztah člověka a prostředí

	vyloží jejich název		
6.	- uvede místa výskytu ploštěnců a hlístů - odliší způsob života nezmara a ploštěnky a přizpůsobení stavby těla - vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, popíše přímý vývin - charakterizuje stavbu těla, způsob života, význam a funkci jednotlivých orgánů ploštěnců a hlístů - charakterizuje nejvýznamnější zástupce hlístů, uvede jejich význam	- Ploštěnci, Hlísti	
6.	- popíše vnější stavbu těla měkkýšů - popíše způsob života plže, mlže a hlavonožce - vyjmenuje a na obrázku rozliší základní vnitřní orgánové soustavy a uvede jejich význam pro život živočicha - popíše způsob rozmnožování hlemýžďe a vysvětlí, co je obojetník - rozliší plže a mlže - uvede zástupce plžů, mlžů a hlavonožců - pozná vybrané zástupce plžů, mlžů a hlavonožci	- Měkkýši - Plži - Mlži - Hlavonožci	
6.	- popíše vnější stavbu žízály a uvede význam žízále v přírodě - popíše způsob života žízály a její postavení v potravních vztazích - vyjádří funkci základních orgánových soustav a regenerační schopnosti žízály - uvede příklady kroužkovců žijících ve vodě i na souši - objasní přizpůsobení pijavek parazitickému způsobu života	- Kroužkovci	
6.	- charakterizuje významné znaky členovců - charakterizuje znaky pavoukoců, koryšů a hmyzu - charakterizuje vnější stavbu těla pavoukoců, koryšů a hmyzu - vyjádří funkci jednotlivých orgánových soustav těla pavoukoců, koryšů a hmyzu - uvede příklady pavoukoců a koryšů ve vztahu k jejich životnímu prostředí - porovná a utřídí poznané druhy pavoukoců, koryšů a hmyzu - uvede zásady ochrany před klíšťaty a nemocemi, které roznášejí - porovná a objasní způsob života vybraných zástupců členovců - charakterizuje nejvýznamnější zástupce vzdušnicoců (kromě hmyzu), jejich stavbu těla, způsob života a význam - objasní nepřímý vývin a odliší vývin s proměnou nedokonalou a dokonalou – uvede příklady - uvede charakteristické znaky a příklady hmyzu s proměnou nedokonalou, pozná vybrané zástupce - uvede charakteristické znaky a příklady hmyzu s proměnou dokonalou, pozná vybrané zástupce - uvede příklady hmyzu býložravého, hmyzožravého a parazitického a jejich vztahů, objasní pojem škůdce - porovná a utřídí poznaný hmyz do systematických skupin - uvede příklady hmyzu významného z hlediska člověka - hodnotí význam bezobratlých pro hospodářství u nás i ve světě	- Členovci - Pavoukovi - Koryši - Hmyz - S proměnou nedokonalou - S proměnou dokonalou -	- Ch – voda, čistota vod, znečištění prostředí - EV - základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP - Z - vztah příroda a společnost, krajina, hospodářství - Ch – chemie a společnost, insekticidy - EV - vztah člověka k prostředí - OSV - řešení problémů - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
6.	- charakterizuje výskyt a tvar těla ostnokožců	Ostnokožci	

	- uvede nejznámější zástupce tohoto kmene		
7.	- charakterizuje významné znaky strunatců - rozdělí strunatce do tří základních podkmenů - charakterizuje významné znaky obratlovců a jejich přeměny ve vztahu ke způsobu života	Strunatci - Pláštěnci - Bezlebeční - Obratlovci	- Z - krajina a výskyt strunatců, Česká republika a hospodářství - Pč - zásady hygieny a bezpečnosti práce, pomoc při úrazech - EV - ekosystémy - OSV - rozvoj schopností poznávání - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
7.	- uvede zástupce a způsob života kruhoústých a paryb	Obratlovci - Kruhoústí, paryby	- Ch - hospodářsky významné organismy
7.	- vyjádří základní znaky vnější stavby těla ryb - vypráví o způsobu života kapra, jeho vývinu a přizpůsobení prostředí, o významu chovu kaprů pro naše hospodářství - přehledně vyjádří funkce a stavbu jednotlivých orgánových soustav ryby - vyjádří význam oplození a odliší oplození vnější a vnitřní, popíše přímý vývin ryby	- Ryby	- Pč - chovatelství - Zeměpis - hospodářství ČR
7.	- charakterizuje obojživelníky - uvede příklady obojživelníků - objasní vázanost všech obojživelníků na vodu v souvislosti s rozmnožováním - přehledně vyjádří funkce a stavbu jednotlivých orgánových soustav obojživelníků - uvede příklady obojživelníků a místo jejich výskytu, několik zástupců pozná	- Obojživelníci	- EV - vztah člověka k prostředí
7.	- charakterizuje plazy a jejich způsob života - popíše užovku a odliší ji od zmije - popíše vznik nového jedince u plazů - přehledně vyjádří funkce a stavbu jednotlivých orgánových soustav plazů vzhledem ke způsobu jejich života - uvede, jak se chovat po zmijím uštknutí - uvede zástupce a způsob života dalších řádů plazů, vytkne hlavní znaky a odlišnosti, některé zástupce pozná	- Plazi	
7.	- charakterizuje vnější stavbu těla ptáků - uvede pokryv těla ptáků a jeho význam vzhledem k prostředí - charakterizuje rozmnožování a vznik nového jedince u ptáků a příklady péče o potomstvo - přehledně vyjádří funkce a stavbu jednotlivých orgánových soustav a jejich vztah - rozliší jednotlivé skupiny ptáků podle způsobu života a stavby těla - vytkne jejich charakteristické znaky ve stavbě těla, způsobu života a získávání potravy - uvede příklady ptáků z jednotlivých skupin, několik zástupců pozná	- Ptáci	- MDV - fungování a vliv médií ve společnosti

7.	- objasní rozdíl mezi skupinou nižších a vyšších rostlin, charakterizuje vyšší rostliny a uvede příklady - uvede místa a podmínky výskytu mechů - popíše mechovou rostlinku podle přírodniny nebo obrázku - uvede příklady mechů	Vyšší rostliny - rostliny výtrusné mechorosty	- Z - krajina a výskyt vyšších rostlin, hospodářsky významné rostliny - EV - ekosystémy
7.	- popíše kapradinu (přírodninu nebo obrázek) a její život v průběhu roku, podle obrázku popíše rozmnožování - vytkne základní charakteristické znaky kapradin, přesliček a plavuní	- kapradiny, přesličky a plavuně	
7.	- v souvislosti s přechodem rostlin na souš objasní nutnost vytvoření různých typů pletiv - objasní rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami - popíše stavbu těla a život některých ze zástupců našich jehličnanů - popíše podle obrázku rozmnožování nahosemenné rostliny - bezpečně rozliší a pojmenuje několik jehličnanů - objasní význam lesů pro krajinu a způsoby ochrany lesů - správně se chová v lese	Vyšší rostliny-rostliny semenné - nahosemenné rostliny	- Ch - hospodářsky významné organismy - EV - ekosystémy, vztah člověka k prostředí - MDV - fungování a vliv médií ve společnosti
7.	- rozliší tělo rostlin na kořen, stonek a listy - vysvětlí význam kořenu pro rostlinu - podle obrázku popíše vnitřní stavbu kořene - uvede význam stonku a popíše jeho základní vnější a vnitřní stavbu - rozliší byliny a dřeviny - vyjádří význam listu, popíše jeho základní části a uvede příklady různého uspořádání a vzhledu listů - popíše a rozliší růst a vývoj rostliny - popíše stavbu semene, vysvětlí pojem klíčení a uvede podmínky nutné ke klíčení a k růstu - porovná nepohlavní a pohlavní rozmnožování rostlin, uvede příklady nepohlavního rozmnožování semenných rostlin - popíše základní stavbu a funkci květu, vysvětlí, kde vznikají pohlavní buňky - objasní vztah mezi květem a plodem, uvede příklady plodu - podle obrázku popíše proces oplození - odliší oplození a opylení	Semenné rostliny - stavba rostlinného těla - kořen - stonek - listy - růst a vývin rostlin - vegetativní rozmnožování rostlin - květ a květenství - opálení a oplození - plody a semena	- F - vzájemné přeměny různých forem energie, elektromagnetické a světelné děje - Ch - anorganické a organické sloučeniny (fotosyntéza, dýchání) - EV - základní podmínky života
7.	- objasní rozdíl ve stavbě těla dvouděložné a jednoděložné rostliny, vytkne základní rozdíly - popíše, stručně charakterizuje a uvede příklady dvouděložných rostlin z jednotlivých čeledí - pozná vybrané zástupce	Vyšší rostliny krytosemenné - dvouděložné rostliny	- Ch - chemie a společnost, pesticidy, léčiva, návykové látky - Pč - pěstitelství - EV - vztah člověka a prostředí, ekosystémy
7.	- uvede základní znaky a výskyt vybraných zástupců jednotlivých čeledí jednoděložných rostlin - vyjmenuje nejvýznamnější zástupce a některé z nich s pomocí klíčů pozná - podle atlasu zařadí jednotlivé zástupce do systematických tříd, některé zástupce pozná - vytkne hospodářsky významné rostliny a vyjádří význam všech rostlin pro člověka a organismy	- jednoděložné rostliny	
8.	- charakterizuje vnější stavbu těla savců - uvede pokryv těla savců a jeho význam vzhledem k prostředí - přehledně vyjádří funkce a stavbu jednotlivých	Savci	- MDV - fungování a vliv médií ve společnosti - Ch – zásady bezpečné

	orgánových soustav savců - popíše vznik nového jedince u savců, příklady péče o potomstvo a objasní, jaký význam má placenta u savců - rozliší jednotlivé skupiny savců podle způsobu života a stavby těla - vytkne jejich charakteristické znaky ve stavbě těla, přizpůsobení podmínkám prostředí a způsobu života - uvede příklady savců z jednotlivých jmenovaných skupin, některé zástupce pozná - třídí poznané druhy savců do skupin		práce v laboratoři - Pč - zásady hygieny a bezpečnosti práce, pomoc při úrazech OSV - komunikace, rozvoj schopností poznávání
8.	- charakterizuje vrozené chování, správně používá pojem instinkt a nepodmíněný reflex, uvede příklady - charakterizuje získávání schopností učení a uvede příklady - zhodnotí význam a využití etologických poznatků v praxi	Základy etologie - vrozené chování - naučené chování - chování podmíněné látkovou výměnou - chování ochranné a obranné - dorozumívání živočichů - sociální chování	-
8.	- zařadí člověka do systému - uvede základní změny, ke kterým dochází u primátů v průběhu procesu polidštění - uvede prvního společného předchůdce člověka a stručně charakterizuje a vyjmenuje další vývojové stupně vedoucí k člověku - charakterizuje vznik odlišných lidských skupin jako výsledek působení prostředí	Původ a vývoj člověka - hominizace - rudimenty - atavismy	- Z - naleziště, doklady osídlení, evoluční teorie - D - vývoj člověka, doklady osídlení, nálezy a naleziště - OSV - sebepoznání, poznávání lidí
8.	- popíše lidské tělo - pojmenuje jeho části - popíše hlavní části lidské kostry, jejich význam a spojení kostí - vysvětlí význam správného držení těla a cvičení - popíše vnitřní stavbu kosti	Biologie člověka - Soustava opěrná	- Ch – anorganické sloučeniny, organické sloučeniny - Rv - EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života
8.	- popíše podle obrazu hlavní části kosterního svalstva člověka - objasní připojení svalů ke kostře a princip pohybu končetin - porovná stavbu a funkci příčně pruhovaných svalů, hladkých svalů a srdečního svalu - na obrázku nebo na sobě ukáže a vyjmenuje základní kosterní svaly	- Soustava pohybová	- Rv
8.	- popíše složení krve a její funkce, význam jednotlivých složek krve	- Tělní tekutiny - tkáňový mok - míza - krev - krevní skupiny, srážení krve, slezina	- Rv

8.	- popíše oběhovou soustavu, srdce a jeho činnost podle obrázku - odliší tepny a žíly, vyloží jejich význam v oběhové soustavě a význam vlásečnic - uvede běžná onemocnění cévní soustavy a jejich příčiny	- Soustava oběhová	- Ch - anorganické a organické sloučeniny, fyziologie organismu - Rv
8.	- uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců, objasní jejich šíření a prevenci - objasní funkci bílých krvinek a význam imunity	- Infekční choroby	- Ch - chemie a společnost - Rv - MDV - fungování a vliv médií ve společnosti - VDO - občan a stát
8.	- uvede funkci dýchací soustavy a popíše její stavbu - vyloží význam dýchacích pohybů, uvede podíl hlavních dýchacích svalů - uvede některá onemocnění dýchací soustavy	- Soustava dýchací	- Rv - Ch - fyziologie, návykové látky
8.	- popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy - objasní postup trávení potravy a vstřebávání živin - objasní význam jater, stálého obsahu glukózy v krvi a vlivu inzulínu - zdůvodní význam správné výživy pro zdraví - hodnotí závažné důsledky i příčiny poruch příjmu potravy, uvede běžná onemocnění trávicí soustavy	- Soustava trávicí - metabolismus - výživa - nemoci, úrazy, prevence, epidemie - negativní a pozitivní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	- Ch - organické látky a anorganické látky, fyziologie, získávání energie z potravy - Rv
8.	- vysvětlí význam vnitřní stálosti těla - popíše vylučovací soustavu, objasní funkci ledvin a tvorbu moče - uvede onemocnění ledvin	- Soustava vylučovací	- Rv
8.	- uvede význam kůže a jejich derivátů - objasní a popíše vnitřní stavbu kůže - uvede příklady poškození kůže a její ochrany	- Kůže	- Rv
8.	- vyjádří základní funkci nervové soustavy a uvede význam řízení lidského organismu - popíše stavbu nervové soustavy a stavbu neuronu - popíše reflexní oblouk, odliší vrozené a získané reflexy, uvede příklady - vyloží význam míchy a mozku, rozliší jednotlivé části mozku podle obrázku nebo modelu - objasní význam částí mozku pro řízení lidského těla - vysvětlí ochranu míchy a mozku, uvede příklady jejich poškození a důsledky	- Soustava nervová - řízení lidského organismu - vyšší nervová činnost	- Rv - OSV - seberegulace a sebeorganizace
8.	- objasní význam hormonů, uvede jejich příklady a místa jejich vytváření	- Soustava žláz s vnitřním vyměšováním	- Rv
8.	- vyjmenuje lidské smysly, popíše jejich význam a charakterizuje funkci a stavbu odpovídajících smyslových ústrojí - uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka a význam brýlí	- Smyslová ústrojí	- F - zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje - Rv
8.	- popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci - objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruační cyklus - uvede příklady pohlavních chorob a jejich prevenci - popíše nitroděložní vývin člověka, význam placenty - popíše porod - hodnotí význam zdravého životního stylu matky pro zdraví dítěte, význam vztahu matky a dítěte po porodu,	- Vývin lidského jedince	- Ov - sexuální výchova - Ch — organické a anorganické látky, chemie a společnost - OSV - sebezpoznaní, poznávání lidí

	důležitost kojení - charakterizuje jednotlivé etapy lidského života		
8.	- jmenuje J. G. Mendela jako zakladatele nauky o dědičnosti (genetiky) - objasní co je vloh (gen), chromozóm a DNA a uvede jejich vztah - uvede, že některé choroby jsou dědičné - hodnotí význam genetické poradny	- Základy nauky o dědičnosti (genetiky)	- Rv - OSV - sebepoznání
9.	- popíše vznik vesmíru a sluneční soustavy - charakterizuje vznik a postavení Země ve sluneční soustavě - popíše stavbu zemského tělesa - vyjmenuje základní zemské sféry, objasní pojem litosféra	Vesmír – Země - Vznik Země - Země ve vesmíru - Stavba Země	- Z - Země jako vesmírné těleso - F - vesmír - Ch - zásady bezpečné práce v laboratoři - PČ - zásady hygieny a bezpečnosti práce, pomoc při úrazech - EV - základní podmínky života
9.	- charakterizuje nerosty a odliší je od hornin - určuje a rozlišuje vlastnosti nerostů - třídí nerosty, uvede příklady nerostů a jejich význam pro člověka	Mineralogie - Nerosty a horniny - Vlastnosti nerostů - Třídění nerostů	- Z - hospodářství, nerostné suroviny - Ch - organické a anorganické látky, nerosty a horniny, nerostné suroviny, paliva, využití - EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí - OSV - rozvoj schopností poznávání
9.	- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné, objasní jejich vznik, uvede jejich odlišnosti a příklady - uvede názory na vznik uhlí, ropy a zemního plynu a význam těchto přírodních zdrojů - objasní vztahy mezi vyvřelinami, sedimenty a přeměněnými horninami, jejich využití	Geologie Petrologie - Přehled hornin-horniny vyvřelé - horniny usazené - horniny přeměněné - Horninový cyklus	- Z - přírodní obraz Země - F - energie, vliv využívání energetických zdrojů z hlediska vlivu na ŽP
9.	- uvede příklady vnitřních a vnějších geologických dějů - objasní zvětrávání hornin, rozliší zvětrávání mechanické a chemické - popíše pohyb kontinentů, vysvětlí jeho hlavní příčinu a následky - objasní vlivy pohybu zemské kůry na tvar zemského povrchu - objasní sopečnou činnost, zemětřesení a uvede jejich různé projevy a důsledky pro utváření zemského povrchu	Geologické děje - Vnitřní geologické děje - Vnější geologické děje	- Z - přírodní obraz Země, vztah člověk a společnost, ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - Ch - anorganické sloučeniny, přeměna látek a energie, znečištění prostředí - EV - vztah člověka k prostředí
9.	- vyloží vznik půdy a vlivy podnebí na vlastnosti půdy - objasní rozkladné řetězce probíhající v půdě, vysvětlí pojem humus a půdní úrodnost	Pedologie - půdy	- Z - přírodní obraz Země, typy, druhy a rozšíření půd - Ch - chemie a společnost, hnojiva - EV - lidské aktivity a problémy ŽP
9.	- uvede základní názory na vznik a vývoj života na Zemi - nastíní základní etapy vzniku života na Zemi - popíše rozsah vývoje jednotlivých skupin organismů	Vznik a vývoj života na Zemi	- Z - přírodní obraz Země - Ch -organické sloučeniny, vznik

	ve vztahu k vývoji podmínek na Zemi - uvede vlivy podnebí na tvárnost zemského povrchu (dob ledových a meziledových)		života, paliva - EV - základní podmínky života - OSV - sebepoznání, sebepojetí
9.	- vyloží pojem ekologie - uvede, že každý organismus žije v jiném prostředí a jiným způsobem se živí, uvede příklady - uvede příklady potravních řetězců v přírodě, zhodnotí jejich význam - popíše neživé (abiotické) a živé (biotické) složky prostředí a jejich roli pro život na Zemi - správně používá pojmy: druh, populace, společenstvo, ekosystém - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími jevy, jejich následky a jak se před nimi chránit - uvede základní činnosti člověka, které pozitivně i negativně ovlivňují stav životního prostředí - vytkne nebezpečné látky a jejich účinky na kvalitu ovzduší a vody - uvede příklady aktuálních globálních problémů ve světě a v naší republice	Základy ekologie - Podmínky života - Stav životního prostředí - Člověk a biosféra	- Z - životní prostředí organismů, globální problémy lidstva, vztah člověk a prostředí - F - energie, vliv využívání energetických zdrojů z hlediska vlivu na ŽP - Ch - anorganické sloučeniny, znečištění prostředí, přeměna látek a energie, směsi- voda, vzduch - EV - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka a prostředí - OSV - rozvoj schopností poznávání, hodnoty, postoje, řešení problémů - MDV - fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.6.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7, 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Zeměpis se vyučuje v běžných třídách, některé části výuky se uskutečňují v počítačové učebně.

Samostatný vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k:

- získávání základních vědomostí o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapa), o přírodních složkách Země, o krajinné sféře
- poznávání jednotlivých světadílů, oceánů, států světa a současných globálních problémů lidstva
- rozšiřování poznatků o své vlasti
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvarů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování

- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání
- mezilidské vztahy, komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- týmová spolupráce

Výchova demokratického občana

- respektování kulturních, etnických a jiných odlišností obyvatelstva
- podpora principů demokracie
- tolerance, odpovědnost, slušnost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- orientace na mapě dnešního světa
- seznámení se s příčinami a důsledky globálních problémů lidstva

Multikulturní výchova

- seznámení se s různými kulturami
- podpora mezilidské vztahy
- základní znalosti o etnickém původu
- principy solidarity

Environmentální výchova

- základní podmínky života
- problémy životního prostředí
- ekosystémy

Mediální výchova

- kritické vnímání mediálních sdělení
- zájem o odbornou literaturu a časopisy, sledování zpravodajských relací
- práce s internetem

Předmět Zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry aj.
- fyzika: sluneční soustava, vesmír aj.
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky aj.

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy aj.
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států aj.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti,

- získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení.

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje,
- obhájí vlastní myšlenky,
- řídí diskuzi.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení,
- se učí myslet kriticky, je schopen hájit svá rozhodnutí
- pracuje s chybou,
- inovuje známé postupy řešení problémů, improvizuje.

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině na základě vytvořených pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy, pomáhá ostatním a je schopen o pomoc požádat, se učí vzájemnému naslouchání,
- hodnotí názory ostatních i vlastní,
- respektuje právo druhých na vlastní názor.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- se rozhoduje zodpovědně podle dané situace,
- chápe základní environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, jedná v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

Žák

- je seznámen s pravidly bezpečného chování v terénu,
- je veden k efektivní práci.

Kompetence digitální

Žák

- využívá vhodné digitální technologie při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- používá geoinformační technologie ve výuce i v běžném životě
- využívá výhody tištěných i digitálních map pro znázornění, analýzu a hodnocení geografických objektů, jevů a procesů v krajině
- používá mapy, mapové aplikace a globální družicové navigační systémy k orientaci v terénu
- píše na klávesnici souvislé texty, vkládá obrázky, vytváří grafy, tabulky apod.
- své práce zodpovědně zálohuje, ukládá a odesílá
- umí předcházet nebezpečným situacím v online prostředí s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví

Vzdělávací obsah

ROČNÍK	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6.	- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu	- Glóbus	- M - měřítko, poměr - OSV - rozvoj schopnosti poznávání, komunikace
6.	- rozlišuje mezi plánem a mapou, používá plány a mapy jako zmenšený a zjednodušený rovinný obraz zemského povrchu, rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu, - přiměřeně čte informace z různých druhů plánů a map, orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů, snaží se o jednoduché náčrty vlastních map a plánek - používá s porozuměním základní pojmy: glóbus, mapa, plán, obsah a měřítko plánů a map, výškopis, polohopis, vysvětlivky mapy, vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, druhy map	- Plán a mapa - Komunikační geografický a kartografický jazyk - Geografická kartografie a topografie	- M - měřítko, převody jednotek - Př, D - tematické mapy - OSV - týmová spolupráce, rozvoj schopnosti poznávání - MDV - zdroj informací - mapy - EGS - pohled na svět, ve kterém žijí
6.	- rozlišuje jednotlivé pojmy: poledník, rovnoběžka, zeměpisná síť, místní poledník, hlavní poledník, rovník, obratníky, polární kruhy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka, zeměpisná šířka; pomocí těchto pojmů se snaží o určování zeměpisné polohy	- Zeměpisná poloha	- M - polokružnice, kružnice - Ov - režim dne - EGS - časová pásma - OSV - rozvoj schopnosti poznávání
6.	- objasní tvar Země - vysvětlí příčiny střídání dne a noci - vysvětlí střídání 4 ročních období - s porozuměním užívá pojmy: letní a zimní slunovrat, jarní a podzimní rovnodennost	- Země jako vesmírné těleso - Pohyby Země	- F - látky a tělesa, pohyb těles, vesmír - EV - základní podmínky života - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
6.	- definuje Měsíc jako přirozenou družici Země - uvede základní pohyby Země, Měsíce a Slunce - objasní princip zatmění Slunce a Měsíce	- Měsíc – přirozená družice Země	- F - Vesmír
6.	- vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi, dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, datová mez	- Časová pásma na Zemi	- EGS - Evropa a svět nás zajímá - M - Práce s daty, jednoduché převody jednotek času - VDO - globalizace, letní čas
6.	- vysvětlí pojem krajinná sféra, vyjmenuje, z jakých částí se skládá - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - s porozuměním užívá pojmy: ohnisko, zemětřesení, pohyby litosférických desek, tsunami, sopka, magma, láva, pevninský šelf, zvětrávání - vymezí rozdíl mezi horizontální a vertikální členitostí - člení zemský povrch podle nadmořské výšky	- Obecný fyzický zeměpis - Litosféra - stavba zemského tělesa - vznik pohoří - zemětřesení a sopečná činnost - zvětrávání	- EV - změny v krajině (dříve a dnes), vliv člověka na životní prostředí, ochrana životního prostředí - F - látky a tělesa - Ch - částicové složení látek a chemické prvky - Př - neživá příroda
6.	- s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v	- Atmosféra - počasí, podnebí	- MDV - sledování a vyhodnocování

	atmosféře - vysvětlí význam atmosféry - vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím - vymezí a vyhledá jednotlivé teplotní pásy - vyjmenuje a vyhledá hlavní pravidelné větry	- podnebné pásy - oběh vzduch v atmosféře	předpovědi počasí - EV - základní podmínky života - Př - neživá příroda - Rv - ochrana člověka za mimořádných událostí
6.	- popíše vznik složení půdy, posoudí význam humusu v půdě, rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem - vyjmenuje základní podmínky života na Zemi - objasní pojmy: přírodní krajiny- tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, stepi, lesy mírného pásu, tundry, polární oblasti- lokalizuje na mapě	- Hydrosféra - vodstvo na pevnině - podpovrchová voda - ledovce - Pedosféra - Biosféra - Tropické deštné lesy - Savany - Pouště a polopouště - Subtropické krajiny - Stepí a lesostepi - Lesy mírného pásu - Tundry a polární krajiny - Výškové stupně v krajině - Krajinná sféra	- Ch - směsi: voda - F - mechanické vlastnosti tekutin - D - vývoj mořeplavby - EV - základní podmínky života, vodní ekosystémy, ekosystémy, ochrana biosféry, vztah člověka k prostředí, problémy životního prostředí, ochrana životního prostředí - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení k problematice biosféry - VDO - odpovědnost k ochraně biosféry a životního prostředí, globalizace - EGS - globální vlivy na biosféru a na životní prostředí, problémy životního prostředí, ekologická hrozba - Př - neživá příroda, základy ekologie - D - vliv lidských činností na krajinu a životní prostředí
7.	- vysvětlí pojmy: kontinent, světadíl, světový oceán - porovná vzájemný poměr světového oceánu a souše na zemském povrchu - rozliší podle určitých kritérií druhy moří a vyhledá na mapách jejich příklady - vyhledá na mapě Atlantský oceán, Tichý oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán - vzájemně porovná jednotlivé oceány podle polohy, rozlohy, hloubky	- Světadíly a oceány	- Př - základy ekologie - EGS - globální vlivy na oběh hydrosféry - EV - vztah člověka k prostředí
7.	- objasní, co jsou to polární oblasti, ukáže na mapě světa a glóbusu - vymezí hlavní rozdíly mezi Arktidou a Antarktidou, určí hlavní znaky, vysvětlí, čím jsou oblasti ohroženy	- Polární oblasti - Arktida - Antarktida	- EGS - ochrana životního prostředí
7.	- vyhledá na mapách světa Afriku, určí její geografickou polohu, porovná její rozlohu s ostatními světadíly, ukáže na mapě průběh rovníku, obrátek, hlavního poledníku - pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé prvky členitosti pobřeží, vybrané povrchové celky, nejvyšší horský masiv - podle polohy určí podnebné pásy, porovná podnebí	Afrika - poloha - povrch - podnebí - vodstvo - půdy, rostlinstvo, živočišstvo a ochrana přírody	- EGS - orientace na politické mapě světa - EV - ochrana životního prostředí - OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita - MV - kulturní tradice,

	- v jednotlivých částech Afriky - určí a vyhledá úmoří afrických řek, vyhledá na mapách hlavní vodní toky, jezera, vodopády - pojmenuje a vyhledá přírodní krajiny, vybrané národní parky - vyhledá na mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Afriky, posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění afrického obyvatelstva - určí, vyhledá a vymezení oblasti Afriky, porovná je podle zadaných hledisek, vyhledá na mapě vybrané státy, hlavní města, pojmenuje a vyhledá nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, zajímavosti, velká města	- přírodní zdroje - obyvatelstvo - oblasti Afriky	- zvyky, náboženství, etnické skupiny - VDO - respektování kulturních, etnických a jiných odlišností - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
7.	- vyhledá na mapách světa Austrálii a Oceánii, určí jejich geografickou polohu, porovná rozlohu Austrálie s ostatními světadíly, ukáže na mapě průběh obratníku Kozoroha - pojmenuje a lokalizuje v mapách oblasti Oceánie: Polynésii, Mikronésii, Melanésii, Nový Zéland - pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé prvky členitosti pobřeží, vybrané povrchové celky, nejvyšší horský masiv - podle polohy určí podnebné pásy, porovná podnebí v jednotlivých oblastech Austrálie podle teploty a množství srážek - určí na mapě úmoří australského kontinentu, vyhledá hlavní vodní toky, jezera, bezodtokové oblasti - pojmenuje a vyhledá přírodní krajiny, uvede příklady živočichů a rostlin, zdůvodní osobitost původní australské a novozélandské zvířeny - vyhledá na mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Austrálie, posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění australského obyvatelstva, popíše způsob osídlování - vyhledá s pomocí mapy a pojmenuje členské státy a teritoria australského svazu, největší města a hlavní města, popíše a lokalizuje v mapách zdroje nerostných surovin, hospodářskou úroveň, zemědělství - pojmenuje, lokalizuje a vyhledá regiony Oceánie, vyhledá v mapách hlavní město Nového Zélandu	Austrálie a Oceánie - poloha - povrch - podnebí - vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - Australský svaz - Oceánie	- EGS - regiony v globálních souvislostech - EV - ochrana přírody a životního prostředí - MV - kulturní tradice, zvyky, náboženství - VDO - respektování kulturních, etnických a jiných odlišností - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
7.	- vyhledá na mapách světa Ameriku, určí její geografickou polohu, porovná rozlohu Ameriky s ostatními světadíly, ukáže na mapě průběh rovníku, obratníků, severního polárního kruhu - pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé prvky členitosti pobřeží, vybrané povrchové celky, nejvyšší horský masiv - podle polohy určí podnebné pásy, porovná podnebí v jednotlivých částech Ameriky - určí a vyhledá na mapě úmoří řek v Americe, vyhledá hlavní vodní toky, jezera, vodopády - pojmenuje a vyhledá přírodní krajiny, uvede příklady živočichů a rostlin - vyhledá na mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Ameriky, posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění amerického obyvatelstva, popíše způsob osídlování světadílu, určí nejvíce zastoupené lidské rasy - vyhledá a s pomocí mapy pojmenuje oblasti a státy Ameriky, největší města a hlavní města vybraných států, popíše a lokalizuje v mapách zdroje nerostných surovin, hospodářskou úroveň, zemědělství	Amerika - poloha - povrch - podnebí - vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - Oblasti Ameriky	- EGS - orientace na politické mapě - EV - ochrana přírody a životního prostředí - MV - kulturní rozdíly, tradice, zvyky - VDO - respektování kulturních a etnických odlišností - MDV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

7.	- vyhledá na mapách světa Asii, určí její geografickou polohu, porovná rozlohu Asie s ostatními světadíly, ukáže na mapě průběh rovníku, obratníků, severního polárního kruhu, poledníku 180° - pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé prvky členitosti pobřeží, vybrané povrchové celky, nejvyšší horský masiv - podle polohy určí podnebné pásy - vysvětlí vliv monzunů - určí a vyhledá na mapě úmoří řek v Asii, vyhledá hlavní vodní toky, jezera, bezodtoková území - pojmenuje a vyhledá přírodní krajiny, uvede příklady živočichů a rostlin - vyhledá na mapě nejhustěji a řidce zalidněné oblasti Asie, posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění asijského obyvatelstva, popíše způsob osídlování světadílu, určí nejvíce zastoupené lidské rasy, pojmenuje hlavní náboženství zastoupená v Asii - vyhledá a s pomocí mapy pojmenuje oblasti a státy Asie, největší města a hlavní města vybraných států, popíše a lokalizuje v mapách zdroje nerostných surovin, hospodářskou úroveň, zemědělství	Asie - poloha - povrch - podnebí - vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - Oblasti Asie	- EGS - orientace na politické mapě - EV - ochrana přírody a životního prostředí - MV - kulturní rozdíly-tradice, zvyky, náboženství, etnický původ - VDO - respektování kulturních, etnických a jiných odlišností - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
8.	- vyhledá na mapách světa Evropu, určí její geografickou polohu, porovná rozlohu Evropy s ostatními světadíly, ukáže na mapě průběh severního polárního kruhu, hlavního poledníku - pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé prvky členitosti pobřeží, vybrané povrchové celky, nejvyšší horský masiv - podle polohy určí podnebné pásy, porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy - určí a vyhledá na mapě úmoří řek v Evropě, vyhledá hlavní vodní toky, jezera (vysvětlí vznik jezer), bezodtoková území - pojmenuje a vyhledá přírodní krajiny, výškové stupně, uvede příklady živočichů a rostlin, vyhledá několik příkladů národních parků - vyhledá na mapě nejhustěji a řidce zalidněné oblasti Evropy, posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva, popíše způsob osídlování světadílu, určí evropské státy s nejvyšším počtem obyvatelstva, srovná obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství, vyhledá v mapách státy EU - vyhledá a s pomocí mapy pojmenuje oblasti Evropy (severní, západní, jižní, střední, jihovýchodní, východní Evropa), určí jejich polohu, lokalizuje na politické mapě státy, popíše přírodní poměry a přírodní zdroje, zhodnotí hospodářskou úroveň, zemědělství, dopravu, cestovní ruch, vyhledá významná města jednotlivých oblastí	Evropa - poloha - povrch - podnebí - vodstvo - rostlinstvo a živočišstvo - obyvatelstvo - Oblasti Evropy	- EGS - orientace na politické mapě - EV - ochrana přírody a životního prostředí - MV - kulturní rozdíly tradice, zvyky, náboženství - VDO - respektování kulturních, etnických a jiných odlišností - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - EGS - orientace na politické mapě světa
8.	- zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi, pracuje s pojmy: porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek - popíše rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, vyhledá podle mapy přelidněné oblasti, rozlišuje typy migrací, popíše proces urbanizace, zhodnotí rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, sídel - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství, porovná a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství, vymezení kritéria hodnocení vyspělosti států, rozlišuje	- Společenské a hospodářské složky krajiny - obyvatelstvo - hospodářství - doprava - cestovní ruch - zahraniční obchod	- VDO - člověk ve společnosti - D - počátky lidské společnosti, modernizace společnosti - OSV - sociální rozvoj - EV - vztah člověka k prostředí, ekosystémy, problémy

	jednotlivá odvětví průmyslové výroby, popíše základní charakteristiku zemědělské výroby, rozlišuje jednotlivé druhy dopravy, zhodnotí cestovní ruch, služby obyvatelstvu a zahraniční obchod v celosvětovém měřítku		životního prostředí - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - MV - etnický původ - EGS - objevujeme Evropu a svět
8.	- orientuje se na politické mapě současného světa, vyhledá na mapě nově vzniklé státy, rozlišuje a porovnává státy podle polohy, počtu obyvatel, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění, uvádí příklady různé míry demokracie ve světě, lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě, uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení	- Politická mapa dnešního světa	- VDO - stát a právo - EGS - orientace na politické mapě světa - MdV - fungování a vliv médií ve společnosti - VDO - občanská společnost a stát - MV - lidské vztahy
8.	- rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajín, posuzuje působení krajinnotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností, její vliv na krajinu a životní prostředí - zhodnotí, jak činnost lidské společnosti působí na krajinu a životní prostředí - pracuje s pojmy ekologie, ekosystémy, vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích, hledá řešení - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- Krajina a životní problémy	- Př - ekologie - Rv - zdravý způsob života - Vv - výtvarné vyjádření krajiny - EV - vztah člověka k prostředí - EGS - globální problémy lidstva - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení v oblasti životního prostředí
9.	- určí geografickou polohu ČR v zeměpisné síti i polohu vzhledem k Evropě, k mořím a sousedním státům, rozliší typy a průběh státní hranice, porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy - vymezí na geologické mapě ČR podle geologického vývoje oblast Českého masívu a Karpat, na fyzické mapě ČR je rozliší jako dvě základní geomorfologické jednotky Českou vysočinu a Západní Karpaty, orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledává hlavní pohoří - pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR, zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí na oblasti ČR - zařadí území ČR k úmořím, pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je na mapách, rozlišuje s uvedením konkrétních příkladů povrchové a podpovrchové vodstvo, rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi, objasní původ jezer v ČR, zdůvodní význam českého rybníkářství, objasní příčiny povodňových situací na území ČR - rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje hlavní půdní typy a půdní druhy na území ČR a porovná jejich využití v zemědělské výrobě, rozlišuje podmínky vzniku a následky půdní eroze - pojmenuje výškové vegetační stupně - popíše rozmístění obyvatelstva ČR podle nadmořské výšky, zásob přírodních zdrojů, průmyslové výroby, uvede změny ve struktuře obyvatelstva, pokud jde o zastoupení národností, náboženství, zaměstnanosti, dělí obyvatelstvo podle věku, používá pojmy: porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, migrace	Česká republika - Poloha a rozloha - Geologická stavba a povrch - Geomorfologické členění povrchu - Podnebí - Vodstvo - Půdy - Biota - Obyvatelstvo - Sídla	- EGS - Evropa a svět nás zajímá, evropské a globální vlivy na rozvoj společenského prostředí ČR - VDO - člověk ve společnosti - Př - neživá příroda, základy ekologie - D - historie rybníkářství - EV - ekosystémy, vztah člověka k prostředí - OSV - sociální rozvoj - MV - etnický původ

	- rozděluje sídla podle velikosti, charakteru zástavby, funkce		
9.	- členění hospodářství do jednotlivých sektorů - zhodnotí zásoby nerostných surovin, lokalizuje oblasti těžby - vyjmenuje typy elektráren v ČR a porovná je podle ekonomických a ekologických hledisek - vyhledá na mapách hlavní oblasti průmyslu a uvede jejich návaznost na zdroje nerostných surovin	- Hospodářství - Nerostné suroviny - Těžební a energetický průmysl - Hutnický průmysl - Strojírenský průmysl - Chemický průmysl, průmysl stavebních hmot, skla, keramiky a porcelánu - Spotřební průmysl - Zemědělství a potravinářský průmysl	- EGS - orientujeme se v hospodářských mapách - VDO - stát a hospodářství, stát a právo - Př - základy ekologie - D - industrializace - F - energie - D - úloha strojů v dějinách - Ch - bezpečnost práce - Pč - pěstitelské práce - EV - vztah k životnímu prostředí
9.	- vyhledá památky UNESCO - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR, popíše, čím tato střediska přitahují návštěvníky - vyhledá na mapách hlavní dopravní trasy a vyhodnotí je z hlediska jejich rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí - vysvětlí pojmy import a export, pojmenuje druhy zboží, rozlišuje výrobní a nevýrobní služby - pojmenuje mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření	- Doprava - Cestovní ruch - Zahraniční obchod, služby obyvatelstvu - Členství ČR v mezinárodních organizacích	- F - pohyb těles - EGS - význam dopravní polohy ČR v Evropě, evropské integrace - EV - vliv dopravy na životní prostředí, ochrana kulturních památek - VDO - kulturní život, stát a hospodářství, globální svět
9.	- rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR, charakterizuje jejich přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti a kulturní zajímavosti jednotlivých krajů - porovnává je ve vzájemných souvislostech	- Oblasti ČR - Místní oblast	- VDO - stát a právo, principy demokracie - MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o regionech ČR
9.	- ovládá základní manipulaci s buzolou a mapou - pracuje s názvy, vysvětlivkami a legendou mapy - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - základy topografie - chování v mimořádných událostech	- M - měřítka, převody jednotek - EV - ochrana přírody a životního prostředí - EGS - globální problémy lidstva

5.6.5. Seminář ze zeměpisu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář ze zeměpisu je vyučován jako volitelný předmět v 7., popř. 8. nebo 9. ročníku jako jednorocní kurz 1 hodinu týdně. Seminář se vyučuje v běžných třídách, některé části výuky se uskutečňují v počítačové učebně.

Vzdělávání v předmětu Seminář ze zeměpisu směřuje k:

- rozšiřování a zdokonalování praktických dovedností s názornými pomůckami
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů
- podpoře ochrany životního prostředí
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování

- aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- orientaci v současných i minulých světových problémech
- rozvoji povědomí o makroregionech světa v širších souvislostech

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání
- mezilidské vztahy, komunikace
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- týmová spolupráce

Výchova demokratického občana

- respektování kulturních, etnických a jiných odlišností obyvatelstva
- podpora principů demokracie, tolerance, odpovědnosti a slušnosti

Multikulturní výchova

- poznávání různých kultur
- podpora mezilidských vztahů
- poskytnutí základních znalostí o etnickém původu

Environmentální výchova

- základní podmínky života, problémy životního prostředí, ekosystémy

Mediální výchova

- kritické vnímání mediálních sdělení

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy aj.
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry
- přírodopis: ochrana životního prostředí

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním, terénní cvičení
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti,
- získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení.

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu,
- se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje,
- sám řídí konstruktivní diskuzi.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení,
- se učí myslet kriticky, je schopen hájit svá rozhodnutí,
- volí vhodné postupy při řešení problémů, inovuje je,
- dokáže při řešení problémů improvizovat.

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině na základě vytvořených pravidel, upevňuje dobré mezilidské vztahy, pomáhá ostatním a je schopen o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání,
- utváří si pocit zodpovědnosti za své jednání,
- hodnotí kriticky výsledky vlastní i ostatních,
- respektuje názory ostatních.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu,
- se rozhoduje zodpovědně podle dané situace,
- chápe svá práva a povinnosti v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje,
- utváří si osobní představu o geografickém a životním prostředí.

Kompetence pracovní

Žák

- je seznámen s pravidly bezpečného chování v terénu,
- je veden k efektivní práci,
- dodržuje pravidla bezpečného chování v terénu,
- vyhledává a využívá různých zdrojů informací,
- ovládá práci s běžným geografickým vybavením.

Kompetence digitální

Žák

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY – ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9.	- pracuje aktivně s různými typy map - orientuje se podle význačných objektů v krajině - porovnává vzdálenosti na mapách podle měřítka a podle zeměpisných souřadnic - orientuje mapy podle světových stran - určuje zeměpisnou polohu a pochodový úhel (azimut) - zakresluje azimut do mapy - připravuje nákresy a náčrty map, plánů, pracuje s tabulkami a výsledky porovnává pomocí grafů, zdokonaluje se v určování zeměpisné polohy a pochodového úhlu (azimutu), zakresluje azimut do mapy - pracuje s jízdními řádů v tištěné i elektronické podobě - připravuje návrh jednodenního i vícedenního výletu s veškerým zajištěním služeb	- Práce s mapami, orientace v krajině - Azimut - Situační náčrtky, překreslování map - Práce s jízdními řádů - Bezpečnost pobytu v přírodě	- M – měřítko, poměr - Př – příroda v místní krajině – stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka - Vv – náčrtky, plány - VDO – odpovědnost za rozvoj a ochranu životního prostředí - MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce se získanými informacemi - EV – vztah člověka k prostředí - OSV - rozvoj

	- aplikuje při pobytu v přírodě zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu - vykonává aktivně praktické činnosti a úkoly plynoucí z konkrétních námětů, výsledky svých prací prezentuje v písemné i grafické podobě na vhodných místech ve třídě a v budově školy		schopnosti poznávání
9.	- popíše přírodní poměry jednotlivých makroregionů - orientuje se v aktuálním dění ve světě - objasní příčiny, popíše průběh vybraných současných i historických světových konfliktů, lokalizuje na mapě světa konfliktní oblasti - vyhledává, analyzuje a třídí data ze statistik států světa - objasní pojem hospodářství, zemědělství, průmysl, služby - chápe vztahy mezi jednotlivými sektory hospodářství - dokáže vysvětlit pojmy jádrová a periferní oblast a lokalizuje vybrané - rozlišuje obyvatelstvo světa podle různých kritérií - rozeznává jednotlivé typy státních zřízení a jejich základní charakteristiky, dokáže u vybraných států světa určit typ státního zřízení, zná vybrané hlavní představitele nejvýznamnějších států světa, chápe rozdíly v různých formách vlády, u vybraných států světa zhodnotí míru demokracie - lokalizuje, popíše a navrhne postup řešení vybraných globálních problémů	- Makroregiony světa - Konfliktní oblasti - Světové hospodářství - Obyvatelstvo světa - Politická mapa dnešního světa - Globální problémy	- Př – lidské rasy, ochrana životního prostředí - VDO – státní zřízení, formy vlády - D – druhá světová válka, komunismus, vývoj člověka

5.6.6. Ekologická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět ekologická výchova se vyučuje jako samostatný volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Předmět seznamuje žáky se základními ekologickými problémy a jejich dopady. Podává komplexní pohled na vztah člověka a jeho prostředí, vlivy lidské činnosti na přírodu, souvislosti a vazby mezi stavem prostředí a zdravím. Žáci získají vědomosti o principech udržitelného rozvoje, o podmínkách života a jejich ohrožení, o nutnosti spolupráce na regionální i mezinárodní úrovni. Učí se prakticky ovlivňovat své životní prostředí a chápat vlastní zodpovědnost za své zdraví.

Předmět ekologická výchova svou náplní odpovídá průřezovému tématu environmentální výchova. Zároveň zasahuje i do myšlení v globálních souvislostech, mediální výchovy a výchovy demokratického občana. Metody práce jsou založeny především na prožitku, týmové spolupráci, schopnosti prezentovat svůj názor, nacházet společně optimální řešení. Důležitou součástí je praktické uplatňování poznatků při zapojení do ekologických aktivit školy i města.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost pracovat s informacemi a aplikovat je v praxi, schopnost zapojit se prakticky do ekologických aktivit i umět formulovat a obhájit vlastní řešení problému. Opírá se o výsledky prezentací a míru aktivity při praktickém uplatňování poznatků.

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti.

Osobnostní a sociální výchova

- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- vede k uvědomování si hodnoty různosti názorů, přístupů k řešení problémů

Environmentální výchova

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů

Mediální výchova

- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- napomáhá k uvědomování si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- užívá různé aktivující metody, které přibližují základní poznatky z přírodních věd a jejich využívání v životě člověka.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti s významem v každodenním životě člověka,
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.

Kompetence komunikativní

Žák

- naslouchá názorům druhých lidí, porozumí jim a obhájí svůj názor a vhodně argumentuje.

Kompetence sociální a personální

Žák

- si umí stanovit pravidla pro práci ve skupině i mimo ni a dodržuje je,
- přispívá k diskusi v malé skupině, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské

Žák

- umí myslet ekologicky,
- je schopen se vcítit do situací ostatních lidí,
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni.

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje pravidla bezpečnosti práce a hygieny,
- dodržuje řády v chráněných oblastech, zoologických a botanických zahradách.

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodiny přírodopisu a využívá je tak při učení,
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah a k tomu volí postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin přírodopisu jsou zařazovány činnosti, při kterých žák vytváří a upravuje digitální obsah a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřuje,
- využívá digitální technologie jako prostředku pro zefektivnění a usnadnění práce,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost a učí se hodnotit jejich přínos ale i rizika jejich používání.

Vzdělávací obsah

ROČNÍK	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9.	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní principy některého ekosystému - vysvětlí podstatu potravních řetězců v různých ekosystémech - popíše změny vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí - třídí odpad ve třídě – papír, plasty, hliníkový odpad - uvede, kde nalezne kontejnery v okolí ZŠ a svého bydliště - spolupracuje s ekocentrem ŠÍPEK	- organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy - vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím - populace - společenstva - přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězce - rovnováha v ekosystému	- Př – ekologie - VDO – občan a společnost - EV – vztah člověka k prostředí, lidská činnost a problémy životního prostředí, ekosystémy - MDV - fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů, komunikace

5.6.7. Přírodovědný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět přírodovědný seminář se vyučuje jako samostatný volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Vyučovací předmět přírodovědný seminář obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, ze vzdělávacího oboru Přírodopis a z průřezového tématu Environmentální výchova – tematický okruh Ekosystémy.

Výuka probíhá podle možností a probíraného učiva v odborné učebně chemie, v terénu (přírodě), případně během odborných exkurzí a v mimoškolních objektech (např. ekocentrum ŠÍPEK).

Vyučovací předmět přírodovědný seminář vede žáky především k praktickému poznávání přírody a přírodních zákonitostí, žáci sami formou pozorování a jednoduchých experimentů jednak získávají nové informace a jednak ověřují již získané poznatky.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání a získávání praktických dovedností ve vztahu k přírodě i k člověku samému
- sebepoznávání a seberealizace
- spolupráce a týmová práce
- schopnost řešit problém
- prevence sociálně-patologických jevů a škodlivých způsobů chování vůči člověku i přírodě
- mezilidské vztahy, pomoc ostatním
- prevence onemocnění
- zdravý životní styl, komunikace, etologie

Výchova demokratického občana

- rozvoj dialogických a prezentačních schopností
- řešení a posuzování problémů v širších souvislostech
- rozvoj samostatnosti
- odpovědnost, ohleduplnost, ochota pomáhat
- respektování etnických odlišností, tolerance
- obhajoba lidských práv a svobod

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- příčiny a důsledky globálních problémů lidstva
- potřeba a závažnost ochrany životního prostředí

Multikulturní výchova

- mezilidské vztahy, tolerance a respekt
- prevence vzniku rasismu a xenofobie, etnický původ, lidské rasy

Environmentální výchova

- pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí, dopad lidských činností na prostředí
- vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí a k přírodě
- utváření zdravého životního stylu, vnímání estetických hodnot, posouzení vlivu na životní prostředí, dopad na zdraví člověka, ochrana přírody a přírodních zdrojů, udržování přírodní rovnováhy, základní podmínky života a jejich ohrožování, zastoupení organismů v prostředí a jejich ochrana

Mediální výchova

- využití médií jako zdroje informací, hodnocení a ověřování věrohodnosti informací
- práce s internetem a odbornou literaturou
- odolnost vůči předsudkům
- kritické vnímání mediálních sdělení, vliv médií na spotřební život ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

podle probíraného učiva (tématu) vyučující zařadí následující formy a metody práce:

- laboratorní práce (pozorování, experimenty)
- práce s přírodninami, odbornou literaturou a dalšími pomůckami
- přírodovědné vycházky, exkurze, besedy

- samostatná a skupinová práce
- videoprojekce
- frontální výuka

Kompetence k učení:

Žák

- vyhledává, třídí a využívá získané informace,
- pracuje s běžně užívanými termíny, znaky a symboly a rozumí jim (vysvětlí je),
- uvádí získané poznatky do širších souvislostí, propojuje je i s poznatky z jiných předmětů,
- provádí samostatná pozorování a pokusy, získané výsledky shrne a prezentuje.

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- rozpozná problém a řeší ho na základě svých znalostí, zkušeností, s vyhledáním potřebných informací či s vyhledáním pomoci.

Kompetence komunikativní: "

Žák

- vyjádří své názory a myšlenky, v případě potřeby je také obhájí vhodnými argumenty,
- vyslechne názory a myšlenky druhých lidí,
- diskutuje,
- rozumí běžně používaným gestům,
- využívá své komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními.

Kompetence sociální a personální:

Žák

- spolupracuje s ostatními (v menších i větších skupinách),
- v případě potřeby pomůže druhým, nebo o pomoc sám požádá.

Kompetence občanské:

Žák

- je veden k zodpovědnému chování vůči sobě samému (svému zdraví) i ostatním lidem, přírodě (životnímu prostředí) a dalším hodnotám.

Kompetence pracovní:

Žák

- bezpečně a účinně pracuje s používanými pomůckami (např. mikroskop, preparační souprava),
- dodržuje (respektuje) pravidla bezpečnosti a hygieny práce.

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální zařízení, aplikace a služby v rámci hodiny přírodopisu a využívá je tak při učení,
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah a k tomu volí postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- do hodin přírodopisu jsou zařazovány činnosti, při kterých žák vytváří a upravuje digitální obsah a také se pomocí digitálních prostředků vyjadřuje,
- využívá digitální technologie jako prostředku pro zefektivnění a usnadnění práce,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost a učí se hodnotit jejich přínos ale i rizika jejich používání.

Vzdělávací obsah

ROČNÍK	VÝSTUPY – ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7.	- porozumí pojmu ekosystém - pozoruje rostliny a živočichy – v lese, kolem vody, v travě, kolem lidského obydlí - popíše způsob života rostlin a živočichů v lese, kolem vody, v travě, kolem lidského obydlí - popíše vztahy mezi populacemi - popíše vztah člověka k ostatním živočichům - popíše migraci živočichů - pozná léčivé rostliny - zná ohrožené a chráněné druhy rostlin a živočichů - půjde na vycházku do lesa se zaměřením na hospodaření v lese - popíše chov domácích zvířat - vysvětlí význam vztahu rostlin a člověka - pozná různé plody a semena - pozná koření - aranžuje rostliny - připraví aktivity pro žáky 1. stupně ke Dni Země na téma Vzduch - vysvětlí pojmy obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	- ekologie, ekosystém a jiné pojmy - les, rostliny a živočichové lesa - voda, rostliny a živočichové kolem vody a ve vodě - lidská obydlí, rostliny a živočichové kolem lidského obydlí - travní společenstva, rostliny a živočichové v travních společenstvech - etologie - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - globální problémy Země - poznávání přírody	- EV – Ekosystémy - F - elektromagnetické a světelné děje, čočky - Pv - zásady hygieny a bezpečnosti práce, pomoc při úrazech - OSV - rozvoj schopností poznávání - EV - vztah člověka k prostředí, ekosystémy - Ch – voda, čistota vod, znečištění prostředí - Z - vztah příroda a společnost, krajina, hospodářství - Z - krajina a výskyt strunatců, Česká republika a hospodářství - MDV - fungování a vliv médií ve společnosti

5.7. UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

- **vokální činnost** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- **instrumentální činnost** – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- **hudebně pohybová činnost** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- **poslechová činnost** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Žáci pracují s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek a případně v různém prostředí.

Průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována tato:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase,
- užívá správné terminologie a symboliky,
- si uvědomuje svůj pokrok.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby,
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální,
- sleduje svůj pokrok,
- naslouchá ostatním spolužákům.

Kompetence komunikativní

Žák

- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem,
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie,
- úměrně svému věku prosazuje své názory, zkušenosti,
- relevantně komunikuje s ostatními.

Kompetence sociální a personální

Žák

- je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby,
- se snaží vnímat odlišnosti a potřeby ostatních.

Kompetence občanská

Žák

- přemýšlí nad obsahy hudebních děl,
- se podílí na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Žák

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu,
- používá obecně známé termíny, znaky a symboly,
- užívá různé nástroje a vybavení.

Kompetence digitální

Žák

- je veden k aktivnímu a smysluplnému využívání elektrických hudebních nástrojů, digitálních aplikací, dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny,
- se učí zaznamenávat a prezentovat hudbu a zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně digitální technologie jako nástroje při sebeprezentaci v rámci vlastních audiovizuálních projektů,
- je veden k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s ohledem na autorství a autorská práva.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	- provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - poznává významy not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný - snaží se vytleskat podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a rozliší některé hudební nástroje, např. klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky a bubínek - provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) - pozná a naučí se vybrané vánoční koledy - pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku - poslouchá vybrané skladby klasiků	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas) Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře)	- EGS - Evropa a svět, poznávání evropské hudby - MV – kulturní difference - lidské vztahy – hudba etnických skupin - EV – základní podmínky života – výchova k životnímu prostředí – hudba, rámus. - MDV – vnímání autora mediálních sdělení – výběr kvalitní hudby. - Prv (Prší, prší...) - OSV – rozvoj

	- z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější - žák si vybere hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem, případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír keyboard) nebo vytvořené v hudebních aplikacích	- rytmizace hudební hry (ozvěna) Hudebně pohybové činnosti - pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace Poslechové činnosti - kvality tónů hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb, melodie, rytmus) - lidský hlas – hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová taneční, ukořbavka ...)	schopností poznávání
2.	- rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - vytleskává rytmus - setkává se s pojmy notová osnova, noty, houslový klíč - rozlišuje noty, takty - doplňuje zpěvohrou na jednoduché hudební nástroje - rozlišuje některé hudební nástroje podle zvuku (klavír, trubka, housle, pikola) - užívá dětské hudební nástroje - snaží se pohybovat podle daného rytmu při tanci - snaží se pohybově vyjádřit hudbu, zpěv tancem - seznámí se s vybranými skladateli - zpívá vybrané písně - z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější - žák si vybere hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem, případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír keyboard) nebo vytvořené v hudebních aplikacích	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas, lidový dvojhlas, kánon) Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orfeova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď) - hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti - hudebně výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus)	- Vv – ilustrace - Tv – pochod, taneční krok - Čj – říkadla, vypravování - Vv – Vánoce - PČ - vánoční výzdoba - Prv – lidové zvyky a tradice - OSV -rozvoj schopnosti poznání - EV – vztah člověka k prostředí - MDV – vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) - MV – lidské vztahy – mezilidské vztahy v lidové písni

		- hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj – smyčcové nástroje - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)	
3.	- vytleskává a taktuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt - pojmenuje notovou osnovu - rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční a tříčtvrteční - zapisuje notu celou, notu půlovou a čtvrt'ovou - podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii - seznámí se s pojmem hymna a hymna ČR - zpívá vybrané písně - dbá na správné dýchání - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a bicí (snaží se uvést příklad) - dle svých dovedností doprovází na rytmické nástroje - snaží se rozlišit rytmus valčíku, polky - učí se kroky valčíku a polky (chůze dvoudobá, třídobá) - pokouší se pohybově vyjádřit hudbu - poznává některé hudební skladatele - poslechem rozeznává některé hudební nástroje - poslouchá vážnou hudbu, zábavnou i slavnostní - žák porovnává různé doprovody k písním včetně doprovodu elektronickým nástrojem; podle svého pocitu vybere doprovod, který považuje za vhodnější, a pokusí se svoji volbu zdůvodnit, zvolený doprovod podle svých dispozic realizuje	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) Instrumentální činnosti - snaží se hrát na hudební nástroje - Orfeova instrumentáře - rytmizace, hudební hra (otázky a odpovědi) - hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudebně výrazové prostředky, hudební prvky - hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj – hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)	- Vv – ilustrace - Tv – pochod, taneční krok - Vv – Vánoce - Pě – vánoční výzdoba - Čj – vypravování - Prv – lidové zvyky a tradice - OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena - VDO – mezilidské vztahy - EGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané - MV – lidské vztahy - EV – vztah člověka k prostředí - MDV – vnímání autora med.sdělení
4	- poznává další písně - poznává pojmy repetice, houslový klíč, umí ho i napsat, snaží se rozlišovat délky not a zapisuje je - poznává dynamická znaménka - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací a bicí - doprovází písně na rytmických nástrojích - rytmizuje říkadla - vyjadřuje hudbu pohybem - poslouchá vybrané skladby - zná některé autory - poznává písně ve dvoučtvrťovém a tříčtvrťovém taktu - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) - hudební rytmus, prodleva - intonace a vokální	- Vv – ilustrace - Tv – pochod, taneční krok - Vv – Vánoce - Pě - vánoční výzdoba - MV – lidské vztahy – vzájemné obohacování různých kultur, kulturní difference - poznání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik

	části hrané skladby do správného celku - tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni (aplikace WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.)	improvizace - grafický záznam (orientace v notovém záznamu, rytmické schéma písně) Instrumentální činnosti - Orffovy hudební nástroje - rytmizace, instrumentace schématu písně - tvorba hudebního doprovodu, hudební hry - grafický záznam melodie (stoupavá, klesavá) Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pantomima, improvizace Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální a instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) - hudební formy (malá a velká písňová forma, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní hříčky)	- OSV – Rozvoj schopností poznávání, psychohygiena - EGS – jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět - EV – vztah člověka k prostředí - MDV – vnímání autora mediálních sdělení
5.	- rozlišuje smyčcové nástroje - rozlišuje dechové nástroje - orientuje se ve struktuře symfonického orchestru - chápe pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, basový klíč - orientuje se v krajových lidových tancích - vysvětlí původ naší státní hymny - vyjadřuje pohybem náladu - dbá na pravidelné dýchání a relaxaci - doprovází píseň na jednoduché hudební nástroje - poslouchá vybrané skladby - poslouchá a interpretuje vánoční hudbu a vánoční koledy - zpívá vybrané trampské písně - tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni (aplikace WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.) - z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy a navrhne, jak by šlo aplikaci	Vokální činnosti - pěvecké dovednosti, hlasová výchova (hygiena) - hudební rytmus - kánon a lidový dvojhlas - intonace v dur - grafický záznam (orientace v notovém záznamu) Instrumentální činnosti - hra na nástroje - Orffova instrumentace - tvorba hudební hry - grafický záznam melodie Hudebně pohybové	- Vv – ilustrace - Tv – pochod, taneční krok - Vv- Vánoce - Pč – vánoční výzdoba - Čj – vypravování - Prv – lidové zvyky a tradice - koncert vánoční hudby - MDV – kritické a vnímání mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - MV – lidské vztahy – etnický původ - EGS – Evropa a svět nás zajímá,

	využít například pro vlastní tvorbu, a případně zrealizuje svůj hudební nápad	činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby, pantomima a pohybová improvizace - orientace v prostoru Poslechové činnosti - kvality tónů - vztah mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální a instrumentální - lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry - hudební forma (malá a velká písňová forma, rondo a variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření) - někteří autoři	objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané - OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, mezilidské vztahy - EV – vztah člověka k prostředí
--	---	--	---

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6.–9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce

Průřezová témata

Environmentální výchova

- vztah člověka k přírodě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- jsme Evropané
- Evropa a svět nás zajímá

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání lidí
- kreativita
- sebepoznání a sebepojetí

- komunikace
- hodnoty, postoje
- rozvoj schopností poznávání
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kooperace

Mediální výchova

- schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

Výchova demokratického občana

- slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace,
- používá některé obecně užívané hudební termíny,
- získané znalosti propojuje do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- hledá spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a poslouchaným hudebním dílem,
- samostatně a kriticky přemýšlí,
- samostatně zpracovává daná témata,
- při zadání úkolu se snaží rozpoznat problém a hledá nejvhodnější způsob řešení.

Kompetence komunikativní

Žák

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.

Kompetence sociální a personální

Žák

- efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných,
- učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků,
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názor druhých,
- seznamuje se s našimi kulturními tradicemi,
- účastní se kulturních akcí v regionu.

Kompetence pracovní

Žák

- se snaží dodržovat stanovená kritéria své práce,
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy,
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
6.	- pohybem vyjadřuje rytmus a obsah - taktuje dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt - používá Orffovy nástroje - sluchem rozlišuje zvuk vybraných hudebních nástrojů a pojmenuje je - rozliší skladbu vokální a instrumentální - seznámí se s lidovou a umělou písní, baletem, muzikálem, operou a operetou - poslouchá vybrané skladby - podle svých individuálních dispozic zpívá v jednohlase i vícehlase - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - doprovází písně pomocí ostinata - interpretuje vybrané lidové a umělé písně -	Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby Instrumentální činnosti - Orffovy nástroje, hra na tělo - Noty, stupnice Poslechové činnosti - poznávání hudebních nástrojů - píseň lidová a umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram - muzikál - opereta, opera, balet - symfonie, koncert Vokální činnosti - intonační a hlasová cvičení	- OVS – umění jako prostředek komunikace - D – vznik křesťanství - OVS – estetika mezilidských vztahů - Tv – hudeb. pohyb. Činnosti, krok pochodový, valčíkový a polkový - OVS – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita - D, Vv – datové zařazení hudebních děl, emotivnost - EGS – vnímání evropské hudební kultury, prožitek
7.	- snaží se využívat správné pěvecké návyky - orientuje se v proudu znějící hudby - rozpozná hudební nástroje - seznamuje se s dalšími hudebními formami - poznává další hudební výrazové prostředky - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - pohybem se snaží reagovat na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - různými prostředky vyjádří hudebně dramatické ukázky	Vokální činnosti - lidové a umělé písně - výběr písní různých období - hlasová hygiena - vokální improvizace - hudební představitost Poslechové činnosti - pochod, tanec, vážná hudba k poslechu, výběr poslechových skladeb – duchovní, populární, světská hudba, muzikál Instrumentální a pohybové činnosti - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - klasické, moderní tance - dramatizace v hudebním projevu	- MV – lidové písně různých národů, poznávání kulturních tradic - EV – citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody - OSV – hudba jako prostředek komunikace - EGS – vnímání evropské hudební kultury - OSV – obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání

8.	- podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - snaží se respektovat dynamiku písni - používá k doprovodu jednoduché hudeb. nástroje - zná pojem akord - dle svých dispozic rozlišuje durovou a mollovou stupnici - získává poznatky o jazzové hudbě - poznává rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - sluchem rozlišuje melodii vzestupnou a sestupnou - pojmenuje vybrané hudební formy - poslouchá vybrané skladby českých novodobých skladatelů - pokouší se sestavit pásmo hudby a mluveného slova - rytmizace - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy a rozpozná některé z tanců stylových období - pozorně vnímá znějící hudbu většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	Vokální činnosti - hlasová a rytmická cvičení - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje - zpěv umělých i lidových písní - akord Poslechové činnosti - poslech různých hudebních žánrů, srovnání, postihování charakteristických rozdílů Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby - orientace v prostoru - pantomima - improvizace	
9.	- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zhruba se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích - poznává charakteristické znaky a nalézá souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti - podle svých individuálních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písni různých žánrů - při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpoznává vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	Instrumentální činnosti - Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem Hudebně pohybové činnosti - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Poslechové činnosti - shrnutí hudebních dějin - technika v hudbě - různé hudební styly a žánry - interpretace znějící hudby	

5.7.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2. a 4. ročníku 1 hodina týdně, ve 3. ročníku 2 hodiny týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění

- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí se užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- je veden k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů,
- využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech,
- zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- tvořivě přistupuje k řešení výtvarných úkolů,
- zaujímá svůj postoj k výtvarným dílům,
- využívá získaná poznání při vlastní tvorbě.

Kompetence komunikativní

Žák

- se zapojuje do diskuse,
- respektuje názory jiných,
- se vyjadřuje k různým výtvarným dílům.

Kompetence sociální a personální

Žák

- tvořivě pracuje ve skupině,
- pomáhá ostatním spolužákům,
- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

Kompetence pracovní

Žák

- užívá samostatně vizuálně obrazné techniky,
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla.

Kompetence občanské

Žák

- chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí,
- si vytváří vlastní postoj k výtvarným dílům.

Kompetence digitální

Žák

- se vyjadřuje za pomoci digitálních prostředků,
- se učí užívat různorodé vizuálně obrazné prostředky včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě,
- sdílí a prezentují svůj tvůrčí záměr, prezentují výsledky své práce,
- vyhledávají a sdílejí inspirační zdroje, umělecká díla a běžnou produkci s respektem na autorství a autorská práva.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY – ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
	1. - používá vodové barvy - rozpozná linie, objemy, barvy, objekty, tvary a porovnává je a třídí - výtvarně zpracovává přírodní materiál	- malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní	- OSV - občanská společnost a škola-výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost
	2. - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání lide, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti	- EGS - Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur - EV - ekosystémy, vztah člověka k prostředí
	3. - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty - další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání - ilustrátoři dětské knihy - vytváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	- MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a věst k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění - OSV - kreativita - Čj - čtení
	4. - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty - velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života	- malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev - ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny	- EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí - MV - kulturní difference, lidské

5.	- hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl - kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel - kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. - grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika - techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů - další techniky – koláž, frotáž, - ilustrátoři dětské knihy - ilustrace textu, komiks, reklama, hračky, fotografie, animovaný film	vztahy (empatie), etnický původ - MDV - stavba mediálních sdělení - OSV - Kreativita
----	---	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 7. ročníku 1 hodinu týdně, v 8. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- aplikuje znalosti z oblasti výtvarných technik a technologií
- učí uchopit výtvarný proces jako tvorbu, jíž je třeba si autorsky odpovídající kultivovanou formou obhájit
- učí aplikovat moderní multimediální technologie ve výtvarném projevu
- seznamuje s domácí i světovou uměleckou tvorbou a na jejím základu rozvíjí esteticko-umělecké cítění
- učí propustnost estetiky do ostatních odvětví tvůrčí práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- je veden k aktivnímu vizuálně obraznému vyjadřování
- reflektuje skutečnost a je schopen ji odpovídajícím způsobem realisticky ztvárnit
- ovládá doplňkové a rozšiřující výtvarné techniky, snaží se jich vhodně užívat k dosažení výtvarného záměru

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je veden k postihování skutečnosti a jejímu umělecky transformovanému ztvárnění,
- invenčně kombinuje jednotlivé zvládnuté techniky a odpovídajícím způsobem je využívá pro dosažení uměleckého záměru.

Kompetence komunikativní

Žák

- je schopen komunikovat při kolektivní práci výtvarnými prostředky a přizpůsobovat vlastní práci kolektivnímu umělecko-estetickému cítění,
- se zapojuje do polemiky o kvalitě vlastní práce,
- respektuje názory ostatních a je schopen je reflektovat,
- je schopen vyjadřovat vlastní myšlenky pomocí výtvarných prostředků.

Kompetence sociální a personální

Žák

- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu,
- při skupinové tvorbě citlivě spolupracuje,
- je veden ke konstruktivnímu odbornému způsobu vyjadřování kritiky,
- zaujímá postoj ke ztvárňovaným skutečnostem a je schopen svůj názor obhájit coby umělecký záměr.

Kompetence pracovní

Žák

- užívá svébytně vizuálně obrazné techniky ke ztvárnění konkrétních námětů,
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla,
- je veden k využívání výtvarných a technických schopností v zájmu dosažení výtvarného záměru.

Kompetence občanské

Žák

- chápe a zohledňuje estetické požadavky,
- si vytváří postoj k uměleckým dílům, k estetickému cítění a k chápání umění jako elementární podvědomé touhy člověka po kráse.

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává data a informace,
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY – ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
6.	- kreslí různými druhy šrafury a vytváří tak zdání plochy a objemu	Kresba a grafika - kresba - různé druhy kreslířských technik, - kresba různými tvrdostmi tužek,	

		posléze nově uhlím - kresba zátiší, včetně stínů vlastních i vržených, tvořeného tělesy geometrických tvarů - používání šrafůr různé intenzity a zakřivení bez použití obrysové linie	
6.	- ovládá teorii barev (Goethův kruh) - míchá ze základních barev barvy doplňkové, pracuje s jejich různou intenzitou	Malba - malba jako výtvarný prostředek reflektující pocitovou rovinu	- Z - barva jako prostředek vyjádření rozdílné vrstvy - mapa
6.	- zúročuje předchozí modelářskou praxi, užívá nové materiály a technologie, jednoduché materiálové kombinace	Modelování - modelování jednoduchých objektů na podložce - plastická studie povrchu zemského	- Z - plastická mapa jako inspirace pro modelování
7.	- využívá kresbu tužkou jako grafický výtvarný výraz, vhodně používá různé tvrdosti tužek, vytváří tušovou kresbu kapátkem - realizuje jednoduchou koláž, tiskne z této matrice	Kresba a grafika - kresba tužkou jako ilustrace, stínování v návaznosti na lineární předkresbu - lineární kresba tuší, jednoduché zátiší tvořené geom. předměty - vytvoření jednoduché papírové, nebo textilní koláže pro tisk z výšky - tisk jako jednoduchá grafika - písmo – konstrukce a zákonitosti	- Čj - ilustrace ke známému textu
7.	- zachycuje teplé a studené barvy, - zvládá vhodně barevně reflektovat okolní přírodu vzhledem k ročním cyklům - maluje pomocí různých tónů barev	Malba - vyjádření pocitů tepla a chladu pomocí teplých a studených barev, vyjádření jiných pocitů pomocí barevného spektra - temperová malba	
7.	- modeluje jednoduchou postavu i jako reliéf, ctí elementární proporce lidského těla	Modelování - použití různých materiálů - prvotní základy reliéfní kompozice	
8.	- kombinuje jednotlivé kreslířské a grafické techniky, zdůvodňuje vlastní výtvarný záměr - fotografie	Kresba a grafika - kopie výřezu některého grafického díla, procvičení techniky perokresby - nauka o proporci, o „Zlatém řezu“ jako základu kompozičního řešení - digitální fotografie jako dokumentační	

		fenomén současnosti	
8.	- maluje kopii obrazu známého autora na svojí úrovni, používá teorii barev a míchání barev pro dosažení výtvarného záměru - užívá pojem abstraktní malba, vytváří barevné kompozice na určité abstraktní téma	Malba - kopie obrazů za použití co nejvyšší míry napodobení rukopisu autora - vysvětlení pojmu Abstraktní malba, procvičení této výtvarné disciplíny	- M - převedení abstraktních pojmů do vizuální podoby
8.	- modeluje propracovanější lidskou postavu	Modelování - větší míra propracovanosti lidské postavy v detailu	
9.	- využívá škálu grafických technik - seznamuje se s technikou linorytu a jeho tiskem - vytváří počítačovou grafiku za použití odpovídajících grafických programů	Kresba a grafika - vysvětlení rozšiřujících technik v grafice a jejich procvičení na příkladech - ukázka vyrobení linorytové matrice - seminář počítačové grafiky	- Inf – používá počítačovou grafiku
9.	- ovládá krajinomalbu včetně malby městské zástavby jako krajinotvorného prvku, zakomponuje postavy	Malba - krajinomalba se všemi jejími především kompozičními principy - velkoformátová přípravná malba na základu barevné kresby, postava v kontrapostu nebo v pohybu při dodržení proporčního kánonu - jako doplněk k malbě vysvětlení pojmu Bodyart, a praktické vyzkoušení	
9.	- používá různé výrazové prostředky v modelování a kombinuje je s jinými technikami, Land'art jako fenomén doby	Modelování - modelování abstraktních kompozic z různých materiálů, jejich kombinování s jinými materiály a technikami - diskuse o výtvarných dílech	- D - jednotlivé umělecké řady v toku dějin

5.7.3. Seminář z výtvarné výchovy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Seminář z výtvarné výchovy se vyučuje jako samostatný volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Seminář z výtvarné výchovy

- aplikuje znalosti z oblasti výtvarných technik a technologií
- učí aplikovat moderní multimediální technologie do životního prostoru
- učí prostupnost estetiky do ostatních odvětví tvůrčí práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- je veden k aktivnímu vizuálně plastickému vyjadřování,
- reflektuje trojrozměrnou skutečnost a je schopen ji odpovídajícím způsobem ztvárnit,
- ovládá keramické technologie a výtvarné techniky, umí jich vhodně užívat k dosažení výtvarného záměru.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je veden k postihování skutečnosti a jejímu umělecky transformovanému ztvárnění,
- invenčně kombinuje jednotlivé zvládnuté techniky a odpovídajícím způsobem je využívá pro dosažení uměleckého záměru,
- dokáže postupnými kroky zvládnout keramickou technologii a využít jejích výrazových prostředků k dosažení výtvarného záměru.

Kompetence komunikativní

Žák

- se zapojuje do polemiky o kvalitě vlastní práce,
- respektuje názory ostatních a je schopen je reflektovat,
- je schopen vyjadřovat vlastní myšlenky pomocí keramických výtvarných prostředků, ovládá odbornou terminologii z výtvarné oblasti a z oblasti kunsthistorie.

Kompetence sociální a personální

Žák

- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu,
- je veden ke konstruktivnímu odbornému způsobu vyjadřování kritiky,
- zaujímá postoj ke ztvárňovaným skutečnostem a je schopen svůj názor obhájit coby umělecký záměr.

Kompetence pracovní

Žák

- využívá výrazových prostředků keramiky ke ztvárnění konkrétních námětů,
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla,
- je veden k využívání výtvarných a technických schopností v zájmu dosažení výtvarného záměru.

Kompetence občanské

Žák

- chápe a zohledňuje estetické požadavky na kvalitu života a na životní prostor,
- si vytváří postoj k uměleckým dílům, k estetickému cítění a k chápání umění jako elementární podvědomé touhy člověka po kráse,
- reflektuje společnost ve výtvarných dílech jako zpětnou projekci jimi cítěné skutečnosti.

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává data a informace,
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9.	- zúročuje předchozí modelerskou praxi, užívá nové materiály a technologie, jednoduché materiálové kombinace - modeluje jednoduché tvary, převede je do formy reliéfu - modeluje jednoduchou nádobu pomocí válečkové a plátové techniky - lepí keramickou hlinu správným způsobem, zná proces sušení - modeluje jednoduchou postavu i jako reliéf, ctí elementární proporce lidského těla - glazuje přežehnuté výrobky a používá glazury k dosažení výtvarného záměru - využívá techniky dvojího keramického výpalu - točí na hrnčířském kruhu jednoduché základní nízké tvary, ovládá základy teorie vytáčení z volné ruky - modeluje lidskou postavu na drátěné kostře, pohybem plastiky vyjadřuje děj a dokáže o ztvárnění fundovaně diskutovat - používá různé výrazové prostředky v modelování a umí je kombinovat s jinými technikami - modeluje keramický abstraktní reliéf a využívá při tom různých technik modelace a barevného ztvárnění - vytváří jednoduchý užitkový set dle vlastního uvážení technikou modelování - vytáčí na hrnčířském kruhu drobnější duté nádoby a sestaví z nich soupravu s ohledem na design	Modelování - modelování jednoduchých objektů na podložce - kubistické znázornění předmětů - keramická hlína jako materiál navazující na plastelínu z prvního stupně – modelování jednoduchých abstrahovaných postav, - prvotní základy reliéfní kompozice - modelování zmenšené postavy na drátěné kostře z hlíny, zachycení dramatických gest jako strach, úzkost, útok - větší míra propracovanosti v detailu - modelování abstraktních kompozic z keramické hlíny a jejich kombinování s jinými materiály a technikami - postup výroby keramického výrobku s přihlédnutím k technologickým úskalím	- Př – lidské tělo - Ch – výroba keramiky - M – geometrická tělesa

5.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1. Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Rodinná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6.–8. ročníku 1 hodinu týdně. V tomto předmětu je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Nejdůležitějšími obsahovými prvky předmětu jsou zdraví a rodina jako základní předpoklad utváření aktivního zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmu žáků. Rodinná výchova sleduje především aspekt chování podporující zdraví s návody pro každodenní život. Tím připravuje podmínky pro praktickou aplikaci poznatků a zkušeností v běžném životě.

Žákům poskytuje porozumění právům a povinnostem členů rodiny, pocitům jistoty, bezpečí i klidu domova, včetně otázek respektování potřeb bydlení, hospodaření a estetického vnímání způsobu života v rodině. Seznamuje žáky s příčinami tělesných a duševních změn v období dospívání. Posiluje pozitivní postoje k sobě samému, svému tělu a zdraví, jakož i k okolnímu životnímu prostředí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzdělávací obsah předmětu Rodinná výchova je rozdělen na jednotlivé tematické okruhy.

Učivo rozvíjí a prohlubuje daná témata o další specifické poznatky a dovednosti, které žákům umožňují lépe porozumět různým životním situacím a správně se rozhodovat v otázkách zdraví, partnerských vztahů, rodinného života, rodičovství a osobního bezpečí.

Žáci se učí porozumět hodnotě zdraví jako předpokladu smysluplného a šťastného života. Seznámí se se zásadami zdravé výživy a jejího vlivu na tělesný růst a duševní vývoj dítěte. Seznámí se s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích.

Učivo rozvíjí a prohlubuje daná témata o další specifické poznatky a dovednosti, které žákům umožňují lépe porozumět různým životním situacím a správně se rozhodovat v otázkách zdraví, partnerských vztahů, rodinného života, rodičovství a osobního bezpečí.

Žáci se učí porozumět hodnotě zdraví jako předpokladu smysluplného a šťastného života. Seznámí se se zásadami zdravé výživy a jejího vlivu na tělesný růst a duševní vývoj dítěte. Chápu vznik závislosti, účinky drog, jejich vliv a záludnosti v působení na lidský organismus, nástrahy v životě. Uvědomí si situace nebezpečné pro psychické i fyzické zdraví, biopsychosociální změny v období dospívání a hledají význam odlišností mezi mužem a ženou.

Výuka probíhá ve třídě, v případě potřeby v počítačové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- pracuje s různými informačními zdroji (knihy, učebnice, noviny, časopisy, internet aj.),
- snaží se rozpoznat a posoudit seriózní a objektivní zdroje,
- pracuje samostatně nebo ve skupině,

- vyhledává a rozliší podstatné informace či údaje.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- využívá vlastních pozitivních i negativních zkušeností při řešení problémů,
- odhaduje vlastní možnosti při řešení úkolů,
- řeší teoretické i praktické úkoly samostatně nebo ve skupině.

Komunikativní kompetence

Žák

- svůj postoj si vytváří prostřednictvím diskusí, dialogu, besed,
- vyjadřuje vlastní názor,
- dokáže prezentovat vlastní i skupinovou práci.

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na vytváření uvolněné, přátelské atmosféry ve třídě,
- ovládá vlastní jednání vůči druhým,
- respektuje a toleruje názory druhých.

Kompetence občanské

Žák

- podílí se svým názorem na řešení společenských problémů (drogy, prostituce, násilí aj.).

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje stanovené termíny dokončení práce,
- udržuje v pořádku své pracovní prostředí.

Kompetence digitální

Žák

- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se pomocí digitálních prostředků,
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací jedná eticky.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6.	- poskytne první pomoc - chápe význam rodiny jako základní společenské jednotky - objasní základy zákona o rodině, pojem manželství, zákonný zástupce, zletilost a nezletilost, náhradní rodinná péče - popíše správně vyvážený strukturovaný jídelníček - posoudí špatný vliv alkoholu a kouření na lidský organismus - respektuje zásady ochrany přírody - posoudí vhodnost partnera pro život - spoluodpovídá za své zdraví	První pomoc Integrovaný záchranný systém Rodina – základní společenská jednotka Vztahy Význam Dům x domov Rodina manželství Člověk a zdraví Rodina (rodinný	VDO – Občan, občanská společnost a stát Ov, D OSV – sociální a morální rozvoj, psychohygiena, občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát Pč Tv, Pč Ch Z

	- popíše princip dělby práce v domácnosti - sestaví rozpočet vlastních financí - dodržuje zásady hospodárnosti s penězi i se svěřeným majetkem	rozpočet, práva a povinnosti členů rodiny, hospodaření a bydlení rodiny) záchranná síť náhradní péče Zásady pobytu v přírodě	EV – Vztah člověka k prostředí
7.	- podílí se na chodu a ekologii domácnosti - ošetří závažnější poranění - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - orientuje se ve složkách integrovaného záchranného systému - posoudí špatný vliv návykových látek na lidský organismus - posuzuje rozdíly mezi pohlavími a chápe jejich specifika - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a zodpovědného sexuálního chování - chápe význam antikoncepce - chápe nutnost dodržování bezpečných zásad pro pobyt v přírodě - odsoudí asociální jednání - seznámí se s trestním zákonem - aktivně předchází rizikovým a nebezpečným situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - zná zodpovědné chování v rizikových situacích - toleruje jednotlivá náboženství a vnímá nebezpečí sekt - vysvětlí závislost mezi užíváním drogy a přenosem infekčních chorob - chápe trestně právní odpovědnost v souvislosti s užíváním a distribucí drog - dodržuje zásady bezpečného pobytu v přírodě	Prevence sociálně-patologických jevů Zdravá výživa a zdravý životní styl Šikana Návykové látky (kouření, alkohol, drogy) Agresivita Záškoláctví Trestní zákon Drogy Drogy a zákon Sexualita Ochrana obyvatel za mimořádných událostí Zásady pobytu v přírodě	Ov, D MV – Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity, Kulturní difference Ch, PŘ Z OSV EV

5.8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1., 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2. a 3. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu na fyzickou zátěž, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, dle možnosti bruslení a další pohybové činnosti

- činnosti podporující pohybové učení - komunikace, zásady sportovního jednání a chování, pravidla osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Děti používají dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

- odpovědné chování, zásady slušnosti a vzájemné tolerance

Osobnostní a sociální výchova

- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání a sebepoznávání, jednání ve specifických rolích a situacích

Environmentální výchova

- chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Mediální výchova

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- si osvojuje základní tělocvičné názvosloví,
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími, sleduje svůj vlastní pokrok,
- orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje při zranění spolužáka,
- řeší problémy s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

Kompetence komunikativní

Žák

- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává,
- zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Kompetence sociální a personální

Žák

- jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla, označí přestupky, respektuje opačné pohlaví, zvládá pohybové činnosti ve skupině.

Kompetence občanská

Žák

- se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost,
- spojuje svou pohybovou činnost se zdravím,
- přemýšlí nad svou pohybovou aktivitou a vyhodnocuje ji,
- učí se být ohleduplný a taktní.

Kompetence pracovní

Žák

- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Kompetence digitální

Žák

- se seznamuje s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam má pro zdraví intenzita a doba trvání pohybových aktivit,
- je veden k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a jejího zaznamenávání digitálními přístroji,
- se učí měřit své pohybové výkony a porovnávat je s předchozími výsledky.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - dbá na správné dýchání - vyjádří melodii a rytmus pohybem - užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - uvědomuje porušení pravidel a následků pro sebe i tým	- Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy - Rytmická cvičení - Tělocvičné pojmy – komunikace v TV - Bezpečnost při sportování - Základy sportovních her - Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu - Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly - Vztah ke sportu – zásady jednání a chování fair play	- VDO - Občanská společnost a škola-rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost - EV - Vztah člověka k prostředí - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Komunikace
2.	- užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - jedná v duchu fair-play - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle	- Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - Cvičení během dne,	- VDO - Občanská společnost a škola, (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru) - MV – Lidské vztahy

	svých pohybových možností a schopností - změní základní pohybové výkony	rytmické a kondiční formy - Rytmičká cvičení - Tělocvičné pojmy – komunikace v TV - Bezpečnost při sportování - Základy sportovních her - Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu - Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly - Vztah ke sportu – zásady jednání a chování fair play - Základy turistiky, přesun v terénu	(ohleduplnost, spolupráce) - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Komunikace - EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)
3.	- používá kompenzační a relaxační cviky - rozlišuje různé druhy míčů - zdokonaluje se v obratnosti a pohotovosti - dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji - chápe význam sportování pro zdraví - provádí kondiční cvičení s hudbou a s prvky aerobiku - osvojuje si základy plavání	- Příprava ke sportovnímu výkonu- příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy - Rytmičká cvičení - Tělocvičné pojmy – komunikace v TV - Bezpečnost při sportování - Základy sportovních her - Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu, šplh - Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly - Vztah ke sportu – zásady jednání a chování fair play - Základní plavecká	- VDO – Občan, občanská společnost a stát – respekt k identitám, zdroje konfliktů - MV – Lidské vztahy - Prv – držení těla - Čj – přesné vyjadřování - Prv – bezpečnost - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena - Mezilidské vztahy - Komunikace - Prv – komunikace lidí význam pravidel - M – měření délky, bodové hodnocení - Vv – sportovní nářadí - Prv – zdraví - Hv – rytmus, melodie - Prv – bezpečnost

		výuka – základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	
4.	- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností, měří a zaznamenává pomocí digitálních technologií a vyhodnocuje je - žák získává poznatky o významu pohybu pro zdraví ve fyzickém i digitálním prostředí - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti - reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - osvojuje si základy plavání	- Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy - Tělocvičné pojmy – komunikace v TV - Bezpečnost při sportování - Základy sportovních her - Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, - síly a pohyblivosti a koordinace pohybu, šplh - Základy gymnastiky – cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly - Vztah ke sportu – zásady jednání a chování fair play - Základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, 2 plavecké styly, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	- MV – mezilidské vztahy - EV – vztah člověka k prostředí - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Komunikace - MDV – fungování a vliv médií ve společnosti
5.	- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení - podílí se na realizaci pohybového režimu - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jedná v duchu fair play - užívá základní tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách ve svém okolí, samostatně získá potřebné informace - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách ve svém okolí, samostatně získá potřebné	- Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy - Tělocvičné pojmy – komunikace v TV - Bezpečnost při sportování - Základy sportovních her - Základy atletiky – rychlý běh, skok do	- MV – lidské vztahy – multikulturalita - EV – vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) - MDV – fungování a vliv médií ve společnosti - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Komunikace

	informace - žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - sbírá a (s pomocí učitele) vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných - pomocí digitálních technologií	dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu, šplh - Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly - Vztah ke sportu – zásady jednání a chování fair play - Sportovní aktuality	
--	--	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, zdravotně orientovaná zdatnost, prevence a korekce jednostranné zátěže a svalových dysbalancí, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení - komunikace, organizace prostoru a pohybových činností, historie a současnost sportu, pravidla osvojovaných pohybových činností, zásady chování a jednání v různém prostředí a různých činnostech, měření výkonů a posuzování pohybových dovedností

Při tělesné výchově využíváme tělocvičnu školy a městský park. Turistika, pobyt v přírodě a cyklistika se realizují při školních výletech a různých soutěžích. Zimní sporty: sjezdové lyžování je součástí lyžařského kurzu pro žáky 7. ročníku, bruslení se uskutečňuje v souladu s vybavením a zájmem žáků.

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

- odpovědné chování, zásady slušnosti a vzájemné tolerance

Osobnostní a sociální výchova

- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání a sebepoznávání, jednání ve specifických rolích a situacích

Environmentální výchova

- vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Mediální výchova

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl svých aktivit,
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost,
- užívá osvojené názvosloví,
- zpracovává informace o pohybových aktivitách ve škole.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejružnější problémové situace a hledá způsob řešení problémů,
- přemýšlí kriticky, učí se přijímat rozhodnutí a obhájit je,
- uvědomuje si zodpovědnost při rozhodování a učí se obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni,
- osvojuje si kultivovaný ústní projev,
- zapojuje se do diskuse.

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině,
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu,
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních,
- zlepšuje své volní a charakterové vlastnosti,
- se zodpovědně rozhoduje podle dané situace,
- se aktivně zapojuje do sportovního dění,
- se rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví,
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák).

Kompetence pracovní

Žák

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce,
- využívá znalostí a dovedností v běžné praxi,
- ovládá základní postupy první pomoci.

Kompetence digitální

Žák

- sleduje za pomoci informačních technologií aktuální sportovní dění,
- seznamuje se s pravidly různých sportů, umí si je sám vyhledat a podat o nich informaci,
- využívá odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet).

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6.	- chápe význam pohybu pro zdraví - rozvíjí své rychlostní, vytrvalostní, silové a koordinační schopnosti - pravidelně zařazuje zvolené pohybové činnosti - zvládá pohybové dovednosti v souladu se svými předpoklady - aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a ve volném čase - dodržuje pravidla her z pozice hráče i diváka - sleduje výkony, eviduje je	- průpravná, kondiční a koordinační cvičení - kompenzační a relaxační cvičení - průpravná cvičení ke správnému držení těla - hygiena, vhodné oblečení a obutí - improvizované ošetření a odsun raněného - Gymnastika - akrobacie - kotouly vpřed a vzad, kotoul s oddáleným dohmatem - stoj na rukou s dopomocí - přeskoky - trampolína – skok prostý - roznožka přes kozu našíř - skrčka přes kozu našíř - hrazda po čelo - náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín - chůze, rovnovážné polohy - Atletika - krátké běhy 60 m - vytrvalostní běhy – do 12 min. - štafetový běh - skok daleký - skok vysoký (flop) - hod kriketovým míčkem - Sportovní hry - průpravné a pohybové hry - košíková - florbal - baseball (pálkovaná) - vybíjená, přehazovaná - odbíjená - kopaná	VDO - občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV - vztah člověka k prostředí OSV - sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace
7.	- podílí se na organizaci pohybových činností - zvládá pohybové dovednosti v souladu se svými předpoklady - hodnotí provedené pohybové činnosti	- průpravná, kondiční a koordinační cvičení - kompenzační a relaxační cvičení	- VDO - Občanská společnost a škola - (dodržování pravidel, smysl pro čistou a

	- řídí se pravidly fair play - pomáhá postiženým - respektuje opačné pohlaví - chrání přírodu - dodržuje pravidla her z pozice rozhodčího	- průpravná cvičení ke správnému držení těla - hygiena, vhodné oblečení a obutí - improvizované ošetření a odsun raněného - Gymnastika - akrobacie - kotouly vpřed a vzad, stoj na rukou s dopomocí - přeskoky - trampolína – skok prostý, s obraty - roznožka přes kozu našír - skrčka přes kozu našír - hrazda po čelo - náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín - chůze, rovnovážné polohy, seskoky - Atletika - krátké běhy 60 m - vytrvalostní běhy – do 12min. - štafetový běh - skok daleký - skok vysoký (flop) - hod kriketovým míčkem - hod granátem – hoši - Sportovní hry - průpravné a pohybové hry - košíková - florbal - baseball (pálkovaná) - vybíjená - přehazovaná - odbíjená - kopaná	- bezkonfliktní hru) - MV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce) - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace - EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)
.	- uvědomuje si důležitost prevence a korekce jednostranné pohybové zátěže - samostatně se připraví před pohybovou činností a samostatně ji ukončí - aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a ve volném čase - dohodne se na spolupráci se členy družstva a dodržuje ji - sleduje výkony, eviduje je a vyhodnotí	- průpravná, kondiční a koordinační cvičení - kompenzační a relaxační cvičení - průpravná cvičení ke správnému držení těla - hygiena, vhodné oblečení a obutí - improvizované ošetření a odsun raněného - Gymnastika - akrobacie - kotouly vpřed a vzad, kotoul s oddáleným dohmatem	- VDO – Občan, občanská společnost a stát – respekt k identitám, zdroje konfliktů - MV – Lidské vztahy - Čj – přesné vyjadřování - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena - Mezilidské vztahy - Komunikace - M – měření délky,

		- kotoul vzad do zášvihu - stoj na rukou s dopomocí i samostatně - přemet stranou - dívky - přeskoky - trampolína – skok prostý, s obraty - roznožka přes kozu našír - roznožka přes kozu nadél - skrčka přes kozu našír - hrazda po čelo - náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešin - výmyk - chůze, rovnovážné polohy, seskoky, klus a poskoky - Atletika - krátké běhy –60 m, 100 m - vytrvalostní běhy – dívky do 2000 m, hoši do 3000 m - štafetový běh - skok daleký - skok vysoký (flop) - hod kriketovým míčkem - dívky - hod granátem - vrh koulí - Sportovní hry - průpravné a pohybové hry - košíková - florbal - baseball (pálkovaná) - vybíjená - přehazovaná - odbíjená - kopaná	- bodové hodnocení - Vv – sport. náradí
9.	- dbá na hygienu a bezpečnost (odmítá drogy, pohybovou činnost přizpůsobuje stavu ovzduší, chová se vhodně na sportovištích a v přírodě, svým chováním předchází úrazu) - užívá osvojené názvosloví - dodržuje pravidla her z pozice organizátora - sleduje výkony, eviduje je, vyhodnotí a podílí se na jejich prezentaci - zorganizuje jednoduché turnaje, závody a jiné sportovní akce na úrovni školy	- průpravná, kondiční a koordinační cvičení - kompenzační a relaxační cvičení - průpravná cvičení ke správnému držení těla - hygiena, vhodné oblečení a obutí - improvizované ošetření a odsun raněného - Gymnastika - akrobacie - kotouly vpřed a vzad, kotoul s oddáleným dohmatem	- MV – mezilidské vztahy - EV – vztah člověka k prostředí - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, komunikace - MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

	- kotoul vzad do zášvihu - stoj na rukou s dopomocí i samostatně - přemet stranou - dívky - přeskoky - trampolína – skok prostý, s obraty - roznožka přes kozu našíř - roznožka přes kozu nadél - skrčka přes kozu našíř - hrazda po čelo - náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín - výmyk - chůze, rovnovážné polohy, seskoky, klus a poskoky - Atletika - krátké běhy –60 m, 100 m - vytrvalostní běhy – dívky do 2000 m, hoši do 3000 m - štafetový běh - skok daleký - skok vysoký (flop) - hod kriketovým míčkem - dívky - hod granátem - vrh koulí - Sportovní hry - průpravné a pohybové hry - košíková - florbal - baseball (pálkovaná) - vybíjená - přehazovaná - odbíjená - kopaná	
--	---	--

5.8.3. Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

Vzdělávání směřuje k regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole a nedostatkem pohybu ve volném čase, k rozvoji pohybových dovedností a kultivaci pohybu, k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty a k rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

Výuka je zaměřena převážně na rozšiřující učivo sportovních a pohybových her.

Při sportovních hrách využíváme tělocvičnu školy, atletický stadion a městský park.

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

- odpovědné chování, zásady slušnosti a vzájemné tolerance

Osobnostní a sociální výchova

- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání a sebepoznávání, jednání ve specifických rolích a situacích

Environmentální výchova

- vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Mediální výchova

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíle svých aktivit,
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost,
- užívá osvojené názvosloví.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace a hledá způsob řešení problémů,
- přemýšlí kriticky, učí se přijímat rozhodnutí a obhájit je.

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni,
- osvojuje si kultivovaný ústní projev,
- zapojuje se do diskuse.

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině,
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu,
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Žák

- se učí respektovat názory ostatních,
- se snaží zlepšovat své volní a charakterové vlastnosti,
- se zodpovědně rozhoduje podle dané situace,
- se aktivně zapojuje do sportovního dění,
- se rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví,
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák).

Kompetence pracovní

Žák

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce,
- využívá znalostí a dovedností v běžné praxi,
- ovládá základní postupy první pomoci.

Kompetence digitální

Žák

- sleduje za pomoci informačních technologií aktuální sportovní dění,
- seznamuje se s pravidly různých sportů, umí si je sám vyhledat a podat o nich informaci,
- využívá odbornou literaturu, encyklopedie a další informační zdroje (např. internet).

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY – ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9.	- chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her - zvládá několik her a rozumí jejich základním pravidlům - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a uplatňuje je ve hře - Umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji - chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair-play - vytváří různé variace her a soutěží - uvědomuje si nebezpečí vzniku úrazu a důležitost dodržování pravidel - zvládá základní údržbu a úpravu hřiště před a po utkání	Vybíjená - pravidla hry - základní činnosti jednotlivce - taktika hry - vedení a rozhodování hry Košiková - pravidla hry - základní činnosti jednotlivce: přihrávky, střelba na koš, dvojtakt - taktika hry - vedení a rozhodování hry Přehazovaná - průprava na odbíjenou - pravidla hry - vedení a rozhodování hry Odbíjená - pravidla hry - základní činnosti jednotlivce: odbíjení obouruč vrchem a spodem, podání - taktika hry - vedení a rozhodování hry Florbal - pravidla hry - základní činnosti jednotlivce: vedení míče, přihrávky, střelba na branku, činnost brankáře - taktika hry - vedení a rozhodování hry Kopaná	- MV – mezilidské vztahy - EV – vztah člověka k prostředí - OSV - Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, komunikace

		- pravidla hry - základní činnosti jednotlivce: vedení míče, přihrávky, střelba na branku, činnost brankáře - taktika hry - vedení a rozhodování hry Softbal - pravidla hry - základní činnosti jednotlivce: nácvik odpalů, nadhozů a přihrávek - taktika hry - vedení a rozhodování hry Další sportovní hry: ringo, lakros, frisbee, petague - seznámení se základními pravidly - zjednodušená hra	
--	--	--	--

5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstíelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

- zodpovědnost každého jedince za své zdraví
- spolupráce a pomoc při práci

Environmentální výchova

- podmínky života
- vztah k životnímu prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- si osvojuje základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě,
- používá různé materiály, vhodné nástroje a nářadí.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů,
- rozvíjí svou tvořivost a uplatňuje vlastní nápady.

Kompetence komunikativní

Žák

- si rozšiřuje slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce,
- užívá správnou terminologii.

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje a pomáhá ostatním spolužákům,
- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

Žák

- si vytváří pozitivní vztah k práci a je odpovědný za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- na základě kritérií hodnotí své činnosti nebo výsledky své práce.

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- správným způsobem užívá materiál a pracovní nástroje,
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami.

Kompetence digitální

Žák

- se seznamuje s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků,
- je veden k tomu, aby si vyhledával pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích,
- je motivován k zaznamenávání výsledků při pozorování přírody a pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY – ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	- vytváří jednoduchými postupy (mačkání, stříhání, trhání, skládání, lepení, navlékání, aranžování) různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (papír, přírodniny) - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy,	- VDO, EV - OSV - kreativita

		organizace práce - zásady hygieny a bezpečnosti práce	
1.	- zvládá základní činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti - stavebnice, sestavování modelů - práce s předlohou, návodem, jednoduchým náčrtem	
1.	- provádí pozorování přírody, výsledky pozorování zaznamenává a hodnotí	Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	- EV – základní podmínky života
1.	- chová se vhodně při stolování	Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného chování	- Vv
2.	- vytváří jednoduchými postupy (mačkání, stříhání, trhání, skládání, lepení, aranžování) různé předměty z modelovací hmoty, kartonu, textilu...	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - zásady hygieny a bezpečnosti práce	- VDO, EV - OSV - kreativita
2.	- pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce - pěstování pokojových rostlin	- Př
2.	- připraví tabuli pro jednoduché stolování	Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného chování	- VDO – občanská společnost a škola – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)
2.	- sestaví jednoduchý model podle návodu - žák tvoří zvolený výrobek podle videonávodu s dopomocí učitele	Konstrukční činnosti - stavebnice, sestavování modelů - práce s předlohou, návodem, jednoduchým náčrtem	
3.	- pracuje s textilem, jehlou a nití	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - zásady hygieny a bezpečnosti práce	
3.	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Konstrukční činnosti - stavebnice, sestavování modelů - práce s předlohou,	

		návodem, jednoduchým náčrtem	
3.	- zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření, - dodržuje zásady hygieny bezpečnosti práce	Pěstitelské práce - pěstování pokojových rostlin - základní podmínky pro pěstování rostlin	- EV – základní podmínky života
3.	- seznamuje se se zásadami stolování	Příprava pokrmů - zásady stolování	
4.	- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - žák tvoří zvolený výrobek podle videonávodu	Konstrukční činnosti - stavebnice, sestavování modelů - práce s předlohou, návodem, jednoduchým náčrtem	
4.	- udržuje pořádek na svém pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - zásady hygieny a bezpečnosti práce - lidové zvyky, tradice, řemesla	
4.	- uvede rozdíl mezi setím a sázením - popíše množení rostlin odnožemi a řízkováním, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě - rostliny jedovaté	
4.	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu - pravidla chování - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - technika v kuchyni	
5.	- pracuje s různými materiály - poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - pracovní pomůcky a nástroje - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - zásady hygieny a bezpečnosti práce - lidové zvyky, tradice řemesla	
5.	- pozoruje a zaznamená vývoj rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií	Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin,	

		pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě - rostliny jedovaté	
5.	- žák si zvolí výrobek, samostatně vyhledá jeho videonávod a zvolí vhodný materiál a pomůcky	Konstrukční činnosti - stavebnice, - sestavování modelů - práce s předlohou, návodem, jednoduchým náčrtem	

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzhledem k materiálně technickým a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tyto tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce a Příprava pokrmů.

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

- zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat

Osobnostní a sociální výchova

- orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Environmentální výchova

- pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí: péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Mediální výchova

- schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisku, rozhlasu, televize, internetu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní

Multikulturní výchova

- zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel-rodě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- získává pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky, snaží se využívat i odbornou literaturu,
- posuzuje vlastní pokrok,

- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení,
- při řešení hledá různé způsoby a využívá dosavadní znalosti.

Kompetence komunikativní

Žák

- postupuje podle technologického postupu, používá správnou terminologii,
- využívá různých informačních zdrojů k získání nových poznatků,
- učí se věcně argumentovat.

Kompetence sociální a personální

Žák

- se učí spolupracovat v týmu, uvědomuje si rozdílnost jednotlivých členů skupiny,
- přispívá k diskusi a respektuje názory jiných.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje stanovená pravidla a kritéria pro práci,
- dokáže přivolat pomoc při zranění.

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci,
- používá vhodné nástroje, vybavení, materiály,
- své znalosti využívá v běžné praxi.

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY - ŽÁK	UČIVO, POJEM	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6.	Pěstitelské práce, chovatelství - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných	- podmínky pro pěstování (půda,	- Př - rostliny - Z - půda

	roślin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty Práce s technickými materiály - provádí jednoduché práce s technickými materiály - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	výživa, ochrana rostlin) - zelenina (osivo, sadba, pěstování) - okrasné rostliny (pokojové rostliny, péče o ně, jednoduchá vazba, rostliny-drogy) - léčivé rostliny a koření - chovatelství (podmínky chovu, druhy zvířat, bezpečný kontakt) - pracovní a ochranné pomůcky - první pomoc při drobném poranění	- Př - semena, rostliny - Z – půda, ochrana zdraví, ochrana půdy - Rv – zdraví - Ch - postřiky, hnojiva - Př – plevel, zdraví, ochrana životního prostředí - Z - pěstování v ČR - EV - plodiny, ochrana přírody
7.	Práce s technickými materiály - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - připraví si jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu Pěstitelské práce, chovatelství - používá vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě a provádí jejich údržbu - dodržuje zásady bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- různé druhy materiálů - pracovní pomůcky, nářadí - pracovní postupy a náčrty - technika a životní prostředí - zásady bezpečného kontaktu s různými druhy zvířat - první pomoc při poranění zvířetem - některé nemoci přenášené zvířaty	- Vv - estetická výchova, lidové tradice - OSV – osobní rozvoj, historie odívání, módní trendy, kultura odívání, módní přehlídka - EV – přírodní a umělé materiály - MV – módní časopisy, odborné časopisy - kritický postoj k odívání - EGS – módní trendy v Evropě a ve světě - MKV – tolerance k tradicím jiných národů
8.	Svět práce - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy Provoz a údržba domácnosti - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- možnosti vzdělávání (náplň učebních a studijních oborů) - volba profesní orientace (sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav...) - údržba domácnosti - elektrotechnika v domácnosti - kuchyně (vybavení) - potraviny (výživa) - příprava některých jednoduchých pokrmů	- Př - zdraví, výživa - VDO – pravidla bezpečné práce, vlastní zodpovědnost - Ch – aroma, bílkoviny - F – elektrické obvody, schéma zapojení el. obvodu, tepelné el. spotřebiče - MKV - koření světa - Ch - hasící přístroje
9.	Svět práce - využije profesní informace a poradenské služby pro	- trh práce - zaměstnání	- Ov – stolování - M - příjmy a výdaje

výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce Provoz a údržba domácnosti - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví Příprava pokrmů - dodržuje základní principy stolování, společenské chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- podnikání - finance, provoz domácnosti - úprava stolu a stolování	
--	---	--

5.9.2. Vaření

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vaření se vyučuje jako samostatný volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Vzdělávání směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků zejména při činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- osvojování správné volby a postupu práce
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií domácích prací a dovedností

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

- zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání
- řešení problémů samostatně a odpovědně

Osobnostní a sociální výchova

- orientovat se v sobě samém
- rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Environmentální výchova

- pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Mediální výchova

- schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisku, rozhlasu, televize, internetu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní

Multikulturní výchova

- zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy,
- zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení,
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky,
- umí posoudit vlastní pokrok,
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení,
- při řešení se učí chápat, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení,
- poznatky aplikuje v praxi.

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí správnému technologickému postupu při práci,
- při komunikaci používá správné technické názvosloví,
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků.

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupinách,
- spolupracuje při řešení problémů,
- přispívá k diskusi a respektuje názory jiných,
- učí se věcně argumentovat.

Kompetence občanské

Žák

- respektuje pravidla při práci,
- dokáže přivolat pomoc při zranění,
- chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví,
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům.

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci,
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály,
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých,
- dbá na ochranu životního prostředí,
- své znalosti využívá v běžné praxi.

Kompetence digitální

Žák

- vyhledává, kriticky posuzuje, a sdílí informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, a prostředky odpovídající konkrétní situaci a účelu,

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- při sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Vzdělávací obsah

R O Č N Í K	VÝSTUPY – ŽÁK			UČIVO, POJEM		MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9.	- zvládá pracovní postupy - dodržuje zásady správné výživy - ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu - dodržuje hygienická pravidla a předpisy - využívá profesní informace - používá základní kuchyňský inventář - volí odpovídající technologii - organizuje a plánuje pracovní činnost - dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě - získává informace o ekonomice v rodině - dodržuje zásady bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - využívá digitální technologie k hledání nových receptů			- hygiena výživy – výživa člověka - zásady správné výživy – výživová hodnota - úprava stolu a bytu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů - společenské chování - kuchařské knihy, vhodná sestava jídel - polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže - úpravy tepelné, za studena - režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelničky - Stolování, inventář, aranžování květin - Nákup a skladování potravin, správné využití		- OSV – osobní rozvoj, sebepoznání, kultura stolování - VDO – osobní zodpovědnost za své zdraví - respektování a dodržování předpisů a norem - MDV – recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady - MV – stravovací návyky a zvyklosti ve stravování ostatních národů

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

- 6.1.1. Tuto problematiku upravuje vyhláška, § 14 a školský zákon, § 51-53.
- 6.1.2. Hodnocení vychází z toho, že se posoudí míra dosažení očekávaných výstupů, které byly formulovány v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, a ze zaměření školy na kompetence, které budou po absolventech školy vyžadovány: umět se domluvit, umět týmově pracovat, umět aktivně vyhledávat a pracovat s informacemi.
- 6.1.3. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Při hodnocení žáka učitel přihlíží převážně k tomu, co žák umí. Základem klasifikace je tzv. kladná klasifikace, tj. hodnotí se to, čeho již žák dosáhl. Učitel přihlíží převážně k tomu, co žák umí, a zohledňuje přitom věci podstatné. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- 6.1.4. Při průběžné i souhrnné klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- 6.1.5. Učitel řádně zdůvodní každou klasifikaci žákovi, popř. jeho zákonnému zástupci. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, písemných prací a praktických činností oznámí žákovi co nejdříve. Žák má právo se vhodným způsobem ke klasifikaci vyjádřit.
- 6.1.6. Při souhrnné klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- 6.1.7. Učitel je povinen si vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka. Žákovské práce archivuje do začátku dalšího školního roku.
- 6.1.8. Žák 2. stupně musí být z naukového předmětu klasifikován alespoň dvakrát za každé klasifikační období.
- 6.1.9. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily. Termín kontrolní písemné práce prokonzultuje učitel s třídním učitelem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu celohodinovou písemnou zkoušku.
- 6.1.10. Stupeň prospěchu se neurčuje jen na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- 6.1.11. Na čtvrtletních pedagogických radách se projednají v pedagogické radě případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování.
- 6.1.12. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky souhrnné klasifikace do školní matriky.
- 6.1.13. Zákonný zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka vhodným způsobem třídní učitel nebo učitelé jednotlivých předmětů:
 - a) na informačních schůzkách o prospěchu a chování za 1. a 3. čtvrtletí,
 - b) jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají,
 - c) v případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování, a to prokazatelným způsobem.
- 6.1.14. Přestoupí-li žák na naši základní školu a je opožděn v probraném učivu, osvobozuje se od průběžné klasifikace na dobu až dvou měsíců. Tuto dobu využije žák k doplnění učiva a je hodnocen pouze slovně. O tomto opatření jsou vyrozuměni rodiče žáka.
- 6.1.15. Uvolnění žáka z vyučovacího předmětu upravuje školský zákon v § 50 odst. 2.

6.2. Klasifikace žáka v naukových předmětech

- 6.2.1. Za naukové předměty se považují jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

6.2.2. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle této stupnice:

- **Stupeň 1 (výborný)**

Žák ovládá požadované poznatky uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně. Jeho ústní a písemný projev je správný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Samostatně studuje vhodné texty. Uvědoměle a aktivně pracuje v týmu. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

- **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák ovládá učebními osnovami vymezené poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Převážně samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. V jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je bez podstatných nedostatků. Samostatně nebo s menší pomocí studuje vhodné texty. V podstatě uvědoměle a aktivně pracuje v týmu. Většinou je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

- **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák má mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků. Požadované činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Studuje podle návodu učitele. Není příliš aktivní při práci v týmu. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

- **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák má závažné mezery v osvojení požadovaných poznatků. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky a chyby, které dovede žák s pomocí učitele opravit. Při hodinách pracuje se třídou a snaží se podat co nejlepší výkon vzhledem ke svým schopnostem. Práce v týmu se účastní, jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

- **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák si požadované poznatky neosvojil. Nevykonává požadované činnosti. Není schopen uplatňovat vědomosti a dovednosti ani s výraznou pomocí učitele. Vyskytují se u něho časté logické nedostatky. Jeho ústní a písemný projev je slabý. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Při hodinách pracuje převážně jen pod přímým vedením vyučujícího. Nesnaží se nebo nedokáže podat co nejlepší výkon vzhledem ke svým schopnostem. Jeho působení není pro tým přínosné. Adekvátního sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

6.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického a výchovného zaměření

6.3.1. Vždy se bere v úvahu nadání, osobní schopnosti a snaha žáka v daném předmětu.

6.3.2. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

- **Stupeň 1 (výborný)**

Žák je v činnostech velmi aktivní, pracuje tvořivě a samostatně. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce. Využívá svých osobních předpokladů v individuálních i kolektivních projevech. Samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

- **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný a nedopouští se velkých chyb. Aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v individuálních i kolektivních úkolech. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

- **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. V praktických činnostech se dopouští chyb a potřebuje pomoc učitele. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

- **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák je v činnostech málo aktivní, nesamostatný a málo spolupracuje. Úkoly řeší s častými chybami a potřebuje soustavnou pomoc učitele. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

- **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák je v činnostech převážně pasivní. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Nedokáže nebo nechce pracovat ani s pomocí učitele. Nevyvíjí žádné úsilí. Neovládá a nedodržuje předpisy o ochraně zdraví při práci.

6.4. Klasifikace a hodnocení žáků s vývojovými poruchami

6.4.1. Při klasifikaci učitel vychází ze zpracovaného individuálního plánu, v němž byly stanoveny konkrétní cíle a který žák a jeho zákonný zástupce podepsali. Plán se může i značně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a rodiči dítěte; vypracovávají se rámcově v písemné formě. U žáků, kteří nemají zpracován IVP, jsou při klasifikaci zohledněny jejich vývojové poruchy.

6.4.2. Výsledky se hodnotí známkou nebo na žádost rodičů slovně.

6.4.3. Při klasifikaci se vychází z jevů, které žák zvládl.

6.5. Klasifikace a hodnocení absolventa kurzu pro získání základního vzdělání

6.5.1. Na závěr kurzu koná žák zkoušky z předmětů stanovených školním vzdělávacím programem pro poslední ročník základního vzdělávání, s výjimkou předmětů volitelných a nepovinných.

6.5.2. Po úspěšném vykonání zkoušek nebo opravných zkoušek žák obdrží vysvědčení.

6.5.3. Konání zkoušek je možné i bez předchozího vzdělávání v denní nebo dálkové formě vzdělávání v kurzu.

6.5.4. Žákovi, který byl v kurzu při zkouškách na závěr kurzu hodnocen z jednoho nebo více předmětů stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, umožní ředitel školy vykonání opravné zkoušky. Opravná zkouška je komisionální a koná se:

6.5.4.1 do dvou měsíců od poslední zkoušky na závěr kurzu, jestliže byl žák hodnocen stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nejvýše ze dvou předmětů,

- 6.5.4.2 nejdříve za půl roku od poslední zkoušky na závěr kurzu, jestliže byl žák hodnocen stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením z více než dvou předmětů.

6.6. Výchovní opatření

- 6.6.1. Výchovní opatření upravují § 31 školského zákona a § 17 vyhlášky.
- 6.6.2. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- 6.6.3. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- 6.6.4. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
- a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy.
- 6.6.5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Výchovní opatření zapíše třídní učitel do školní matriky i se zdůvodněním. Učitel si vede evidenci, na jejímž základě je schopen kdykoli zdůvodnit výchovní opatření. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- 6.6.6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění, nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- 6.6.7. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností.

6.7. Klasifikace chování žáka na vysvědčení

- 6.7.1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
- a) 1 – velmi dobré,
 - b) 2 – uspokojivé,
 - c) 3 – neuspokojivé.
- 6.7.2. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními učiteli a schvaluje ředitel po projednání v pedagogické radě.
- 6.7.3. Udělení 2. a 3. stupně z chování se zdůvodní ve školní matrice.
- 6.7.4. Chování žáků se klasifikuje s ohledem na věkové zvláštnosti podle této stupnice:

• Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje ustanovení školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření dobrých pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Ojediněle se může dopustit méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

• Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu. Dopustil se však závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

• Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu nebo se dopouští závažnějších přestupků proti zásadám a pravidlům soužití, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští hrubých poklesků v chování.

- 6.8. Klasifikaci celkového prospěchu a hodnocení žáků na vysvědčení upravuje školský zákon v § 52 a vyhláška v § 15.
- 6.9. Komisionální přezkoušení a opravné zkoušky upravuje školský zákon v § 52 a § 53 a vyhláška v § 22 a § 23.
- 6.10. Postup do vyššího ročníku upravuje školský zákon v § 52.
- 6.11. Klasifikaci žáků při přestupu ze školy s jiným vyučovacím jazykem upravuje vyhláška v § 15.
- 6.12. Výstupní hodnocení žáka upravuje vyhláška v § 16.
- 6.13. Ukončení základního vzdělávání upravuje školský zákon v § 54.

7. AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví zákon č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

7.1. OBLASTI AUTOEVALUACE

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

7.2 CÍLE A KRITERIA AUTOEVALUACE

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou uvedeny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

7.3 NÁSTROJE EVALUACE

Hospitace

Hospitační činnost prováděná vedením školy dává určitý obraz o úrovni vzdělávání a také o činnosti dotčených vyučujících vzhledem k ŠVP.

Vedení pedagogické dokumentace

Třídní knihy, třídní výkazy, svodky absence, úrazovosti a kázeňských přestupků poskytují obraz o jednotlivých třídách a v celoškolním měřítku i o dění v této oblasti na škole.

Způsob a úroveň komunikace s rodiči a veřejností

Komunikace s rodiči a informovanost rodičů je podstatnou věcí v chodu školy, neboť názory rodičů poskytují cennou zpětnou vazbu, a ve valné míře dávají náhled předobrazu toho, jak je škola viděna a vnímána veřejností.

Zvyšování kvalifikace v rámci dalšího vzdělávání

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je jednou z cest dalšího profesního růstu jednotlivých učitelů. Škola však musí najít proporce mezi žádoucím studiem učitele a mezi jeho absencí ve škole v průběhu studia.

Zapojení do soutěží a olympiád

Soutěže a olympiády samozřejmě, co do umístění našich žáků, určují přibližnou úroveň vybraných reprezentantů naší školy vzhledem k obdobnému vzorku ze škol jiných. Někdy však není pohled na dotčený předmět zcela objektivní, neboť se jedná o úzkou skupinu žáků.

Aktivní zapojení do školních akcí i akcí pořádaných pro veřejnost

Množství a pestrost školních akcí je ukazatelem mnohobarevnosti i zajímavosti školního života. Akce pořádané pro veřejnost pak zvyšují „známost“ školy a dobře plní funkci komunikačního mostu mezi školou a veřejností.

Sjednocení klasifikace v naukových předmětech a v předmětech s praktickým a výchovným zaměřením

Někdy je tendence přikládat tzv. praktickým a výchovným předmětům menší váhu, a proto by se mohla vyskytnout snaha známkovat je „mírněji“. To by ovšem vytvářelo nežádoucí dvojakost v přístupu ke klasifikaci.

Schopnost komunikace uvnitř pedagogického sboru

Různorodost pedagogického sboru se jeví jako žádoucí aspekt pro mnohost, pestrost názorů a myšlenek, tím má význam i pro čistotu, vyváženost a profiltrovanost idejí. Na druhé straně toto sebou může přinášet dílčí nepochopení a namnoze sníženou míru komunikace. Schopnost tolerance a empatie pak určuje míru kvality pedagogického sboru co do kompaktnosti. Učitelé pracují za jeden tým a ten se nazývá Škola.

Mapa školy Scio

Rozsáhlá studie obrazu školy založená na dotaznících pro rodiče, žáky, učitele a vedení školy ve svých výstupech poskytuje rozsáhlou a obsažnou analýzu života dotyčného školského zařízení.

Výsledky testů Cermat

Srovnávací testy pro páté a pro deváté třídy poskytují informaci o umístění žáků v celorepublikovém měřítku.

Dotazníkové akce směrem k rodičům

Na jednoduchých jednoznačných otázkách můžeme zjistit názory rodičů.

Hodnocení školy ČŠI a kontrolními orgány

Česká školní inspekce monitoruje různé oblasti činnosti školy, píše z inspekci záznamy, jež jsou zdrojem pregnantních informací. Stejně tak poskytují výstupy kontrolní orgány z různých oblastí.

Hodnocení školy zřizovatelem

Zřizovatel školy pravidelně poskytuje zpětnou vazbu stran chodu a organizovanosti svého školského zařízení.

Schránka důvěry

Schránka důvěry na školní chodbě shromažďuje především názory a připomínky žáků. Díky občasnosti a mnohdy nefundovanosti, nepoužitelnosti je spíše „kaménkem do mozaiky“.

Výroční zpráva o činnosti školy za daný školní rok

Výroční zpráva je spíše faktografickou studií o škole, mapuje především průběh uplynulého školního roku. Je nejkomplexnější studií o tom, co se v minulém školním roce odehrálo, jak si škola stojí v ekonomické oblasti, v materiálním zabezpečení apod. Je veřejně přístupnou.

Věrohodný obraz školy na veřejnosti

Věrohodný obraz školy představuje nejošemetnější oblast v hodnocení školy. Do této sféry se často promítá dezinformace, pomluva, tendenční výklad skutečností, osobní averze apod. Je to bohužel zároveň oblast, která je pro laickou veřejnost nejdosažitelnější. Na základě „pověsti školy“, té zranitelné a mnohdy neuchopitelné Chiméry, veřejnost dotyčnou školu vnímá.

7.4 ČASOVÉ ROZLOŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

- hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)

- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou podle § 9 vyhlášky č. 15/2005 Sb. (do konce září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- dovednostní testy žáků - CERMAT (únor)
- mapa školy – Scio (dle potřeby)
- srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)
- dotazníky na klima školy (1x za 2 roky)
- rozhovory s učiteli a žáky (průběžně)
- výstupy z jednání školské rady (průběžně)

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	1
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	3
4. UČEBNÍ PLÁN	11
4.1. UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ.....	11
4.2. UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ.....	12
5. UČEBNÍ OSNOVY	14
5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	14
5.1.1. Český jazyk a literatura	14
5.1.2. Anglický jazyk	23
5.1.3. Německý jazyk	29
5.1.4. Ruský jazyk	32
5.1.5. Konverzace v německém jazyku.....	35
5.1.6. Konverzace v anglickém jazyce	38
5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	42
5.2.1. Matematika.....	42
5.2.2. Zajímavá matematika	53
<i>Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků.....</i>	<i>53</i>
5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	56
5.3.1. Informatika	56
<i>Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků.....</i>	<i>56</i>
5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT	65
5.4.1. Prvouka.....	65
5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST	72
5.5.1. Dějepis.....	72
5.5.2. Občanská výchova.....	79
5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA	83
5.6.1. Fyzika	83
5.6.2. Chemie	88
5.6.3. Přírodopis	95
5.6.4. Zeměpis	106
5.6.5. Seminář ze zeměpisu.....	114
5.6.6. Ekologická výchova	117
5.6.7. Přírodovědný seminář	119
5.7. UMĚNÍ A KULTURA.....	123
5.7.1. Hudební výchova.....	123
5.7.2. Výtvarná výchova	131
5.7.3. Seminář z výtvarné výchovy	137
5.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	140
5.8.1. Rodinná výchova.....	140
5.8.2. Tělesná výchova	142
5.8.3. Sportovní hry.....	152
5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	156
5.9.1. Pracovní činnosti	156
5.9.2. Vaření	163
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ	166
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	166
6.2. Klasifikace žáka v naukových předmětech	166

6.3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického a výchovného zaměření	168
6.4. Klasifikace a hodnocení žáků s vývojovými poruchami	168
6.5. Klasifikace a hodnocení absolventa kurzu pro získání základního vzdělání	168
6.6. Výchovná opatření	169
6.7. Klasifikace chování žáka na vysvědčení	169
7. AUTOEVALUACE ŠKOLY	171
7.1. OBLASTI AUTOEVALUACE	171
7.2 CÍLE A KRITERIA AUTOEVALUACE	171
7.3 NÁSTROJE EVALUACE	171
7.4 ČASOVÉ ROZLOŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ	172